

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(10 – 16 серпня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	13
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	36
Центральні.....	36
Регіональні.....	66
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	82

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(10-16.08.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

11.08.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mininfra.gov.ua/news/vreshti-vse-bude-dobre-prezentuvaly-pokrokovu-instruktsiiu-shchodo-evakuatsii-z-terytorii-boiovykh-dii>

«Врешті все буде добре»: презентували покрокову інструкцію щодо евакуації з територій бойових дій

Презентували покрокові вказівки щодо евакуації з територій бойових дій, які дають відповіді на часті запитання людей, що планують виїжджати з небезпечних територій. Ці матеріали є частиною нової інформаційної кампанії «Буде складно, але врешті все буде добре», яка допомагає мешканцям прифронтових регіонів розібратися з ключовими тривогами навколо евакуації.

Близько 60% мешканців прифронтових та прикордонних громад бояться їхати «в нікуди» та залишитися без фінансової підтримки, за даними звіту «Опитування щодо стану захисту в Україні». Страх невідомості, прив'язаність до дому й господарства, а також нерозуміння того, де жити після виїзду, часто стають основними бар'єрами для евакуації.

За даними операторів урядової Гарячої лінії 1548, понад 30% людей відмовляються від виїзду навіть тоді, коли евакуаційний транспорт уже прибув. Адже не розуміють до кінця, що їх чекає далі й куди вони потраплять.

Щоб дати людям конкретні відповіді ще до ухвалення рішення, створили покрокову інструкцію з евакуації. Її створили в межах кампанії «Буде складно, але врешті все буде добре».

«Ми розуміємо, наскільки важким є рішення про евакуацію: залишити дім, звичне життя, часто і частину родини. Саме тому ми запустили інформаційну кампанію, яка дає відповіді на запитання: як відбувається виїзд, куди везуть, хто допоможе з житлом і які виплати людина отримає. Ми хочемо, щоб страх невідомості більше не був причиною залишатися під загрозою. Наша мета – щоб кожен, хто ухвалює це рішення, знав: він не залишиться сам», – наголосив Олексій Рябикін, заступник міністра з відновлення, інфраструктури та транспорту України.

Інструкція пояснює весь шлях евакуації у чотири кроки:

Транспорт – виїзд організовують автобусами або спеціальним транспортом. Для маломобільних людей передбачена можливість перевезення, зокрема в лежачому положенні.

Транзитний центр – після прибуття людині допомагають із документами, придбанням квитків, харчуванням і подальшим розселенням у більш безпечних регіонах країни.

Житло – евакуйованим допомагають за декілька днів підібрати безкоштовне місце тимчасового проживання у більш безпечному регіоні.

Фінансова підтримка – на кожну людину передбачена одноразова виплата 12 300 грн та щомісячні виплати для ВПО.

З 2022 року оператори Гарячої лінії 1548 опрацювали понад 11 тисяч звернень, пов'язаних з евакуацією. Загалом від початку повномасштабного вторгнення урядова гаряча лінія отримала 1,4 млн звернень українців із різних питань.

Оператори допоможуть розібратися з доступними варіантами та пояснять наступні кроки – від організації виїзду до отримання підтримки після прибуття.

Рішення про евакуацію завжди дається непросто. Але людині легше прийняти рішення, коли вона розуміє, що їй можуть допомогти та полегшити цей досвід. Саме тому в Міністерстві закликають не чекати моменту, коли вже не буде часу на роздуми. Люди не завжди звертаються по допомогу самостійно. Найчастіше щодо евакуації телефонують родичі або знайомі тих, хто залишається у прифронтових громадах.

Покрокову інструкцію з евакуації можна знайти за посиланням:

[https://drive.google.com/file/d/1L3FjEENdFzHfpnKvcGA3F4Ydt28jE2v7/v](https://drive.google.com/file/d/1L3FjEENdFzHfpnKvcGA3F4Ydt28jE2v7/view)

Інформаційна кампанія реалізується Міністерством з відновлення, інфраструктури та транспорту України спільно з Міністерством у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України за підтримки Програми «Партнерство за сильну Україну», яку фінансують уряди Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції.

Довідково:

Програма «Партнерство за сильну Україну» – це багатостороння донорська ініціатива, яку фінансують уряди Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції. Мета Програми – посилення стійкості України в умовах російської агресії через надання критично важливої підтримки громадам у співпраці з українськими органами державної влади, громадянським суспільством, медіа та приватним сектором.

***

12.08.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mininfra.gov.ua/news/v-odesi-obhovoryly-praktychni-rishennia-dlia-stiikosti-hromad-ta-vidnovlennia-ukrainy>

В Одесі обговорили практичні рішення для стійкості громад та відновлення України

В Одесі відбулося виїзне засідання Міжфракційного депутатського об'єднання «Захист прав внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих від російської агресії». Участь у ньому взяли представники Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України, народні

депутати України, представники Одеської обласної військової адміністрації, органів місцевого самоврядування, міжнародні партнери.

Основну увагу під час засідання приділили стійкості критичної інфраструктури Одеської області, надійному водопостачанню та формуванню сучасної моделі відновлення України.

«Наше завдання – не просто фіксувати потреби, а переводити їх у конкретні рішення. Стійкість критичної інфраструктури та надійне водопостачання залишаються серед ключових пріоритетів держави. Водночас ми маємо працювати над системними рішеннями, які дозволять громадам бути стійкими не лише сьогодні, а й у перспективі», – зазначив заступник міністра Артем Рибченко.

Відновлення України неможливе без інтеграції найкращих міжнародних стандартів. Масштаб відновлення потребує не лише ресурсів, а й сучасних підходів до планування, управління та прийняття рішень. Тому під час засідання обговорили підготовку Концепції відновлення України із застосуванням цифрових та ІІІ-технологій та проект Закону України «Про засади відновлення інфраструктури України».

Запропонований підхід забезпечить прозорі правила, ефективніше використання міжнародної допомоги та кращу координацію між державою, громадами й міжнародними партнерами. Мінінфраструктури вдячне партнерам за підтримку та допомогу у формуванні сучасної моделі відновлення України.

«Відновлення має відповідати викликам сьогодення – бути сучасним, цифровим і побудованим за найкращими міжнародними стандартами. Саме над такою системою відновлення ми сьогодні працюємо», – наголосив Артем Рибченко.

***

10.08.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/kyivshchyna-zayavky-zhytlo->

вро

На Київщині вже подано заявки на придбання будинків для ВПО

Під час робочого відрядження до Київської області заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко відвідала громади в рамках реалізації проекту із забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості.

Мінсоцполітики продовжує роботу над формуванням житлових рішень для проживання ВПО. У межах експериментального проекту Міністерство координує роботу з громадами та спрямовує державну підтримку на придбання готових будинків, які надалі будуть передані ВПО у користування.

На Київщині вже подано заявки на придбання будинків для ВПО.

У Кожанській громаді заступниця Міністра разом із представниками місцевої влади узгодила подальші кроки реалізації проєкту та підходи до відбору житла для ВПО. Під час зустрічі обговорили, як під час вибору житла враховуватимуть потреби сімей та можливості конкретної громади, щоб житлові рішення формувалися спільно з громадами та відповідали потребам переселенців.

«Важливо знаходити практичні рішення, які дозволяють швидко збільшувати кількість місць для проживання ВПО. Це може бути придбання готового будинку або переоблаштування приміщення, яке вже є в громаді. Головне – щоб люди, які через війну були змушені залишити свої домівки, отримували реальну можливість облаштуватися на новому місці», – зазначила Тетяна Кірієнко.

Водночас у громадах області шукають і інші можливості для створення житла для ВПО, зокрема використовують уже наявні приміщення. У Ржищівській громаді житло для ВПО облаштовують на базі геріатричного пансіонату та гуртожитків місцевих коледжів. У гуртожитках тривають ремонтні роботи, щоб у подальшому використовувати їх для тимчасового проживання переселенців.

Під час візиту також обговорили надання соціальних послуг переселенцям. У селі Мала Половецька Кожанської громади працює Центр надання соціальних послуг із відділенням цілодобового перебування. Центр надає соціальні послуги, зокрема забезпечує цілодобове проживання, стаціонарний догляд, соціально-побутову допомогу та підтримку людей у задоволенні повсякденних потреб.

Зараз там проживають 36 внутрішньо переміщених осіб. Десять із них евакуювалися з території бойових дій минулого тижня.

***

12.08.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/tvoya-adresa-ukrayina:-u-kyievi-prezentuvaly-poshtovu-marku-na-pidtrymku-molodi-z-tot>

«Твоя адреса – Україна»: у Києві презентували поштову марку на підтримку молоді з ТОТ

Сьогодні, у Міжнародний день молоді, у Києві відбулась презентація спеціальної поштової марки «Твоя адреса – Україна», присвяченої українській молоді з тимчасово окупованих територій.

У заході взяли участь представники ініціативи Президента України Bring Kids Back UA, Програми «Партнерство за сильну Україну» (PFRU), Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності, Міністерства з відновлення інфраструктури та транспорту України, Посольства Канади в Україні, Посольства Швеції в Україні та Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей.

«Сьогоднішній День молоді є дуже символічним, особливо для наших дітей, які перебувають на тимчасово окупованих територіях. Ми спілкуємося з тими, хто повертається з окупації та депортації, і в кожній історії чуємо одне – вони дуже хотіли додому, шукали шляхи як потрапити до України. Тому для мене назва цієї марки – «Твоя адреса – Україна» – має особливе значення. Адже Україна для них – це не просто адреса, а дім, до якого вони прагнуть якнайшвидше повернутися. І я щиро вірю, що цей день настане для кожної української дитини та молодої людини», – наголосила Перша заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Людмила Шемелинець.

Назва марки «Твоя адреса – Україна» підкреслює: адреса – це не лише місце проживання. Це також символ приналежності до української спільноти, культури та спільного майбутнього. Тимчасова окупація, примусове переміщення, зміна документів чи освітнього середовища не здатні розірвати цей зв'язок.

За даними ініціативи Президента України Bring Kids Back UA, сотні тисяч українських дітей залишаються під контролем росії – вони перебувають на тимчасово окупованих територіях, були депортовані або примусово переміщені. Загалом зафіксовано 20 610 записів щодо можливої депортації та примусового переміщення дітей росією.

На завершення заходу учасники підписали символічний «Лист до молоді з тимчасово окупованих територій». Кожен охочий міг залишити на ньому власні слова підтримки для дітей і молоді, які залишаються в окупації.

Минулого року за поданням Мінсоцполітики Уряд запровадив одноразову «підйомну» допомогу в розмірі 50 тисяч гривень для дітей та молодих людей, які повертаються після депортації або примусового переміщення.

Наразі Мінсоцполітики спільно з іншими відомствами та Координаційним центром з розвитку сімейного виховання та догляду дітей працює над єдиним стандартом соціальної послуги з реінтеграції.

***

13.08.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/zhytlovi-rishennya-vpo-chernivtsi>

Житлові рішення та соціальна підтримка ВПО: Тетяна Кірієнко з робочим візитом відвідала Чернівецьку область

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко під час відрядження до Чернівецької області провела робочу нараду з представниками ОВА. Сторони обговорили практичну реалізацію державної політики у сфері внутрішнього переміщення на місцевому рівні, зокрема забезпечення ВПО житловими рішеннями, створення нових інклюзивних місць проживання та інтеграцію ВПО у громадах.

Мінсоцполітики продовжує координаційну роботу з громадами по реалізації експериментального проєкту з придбання приватних будинків у сільській місцевості з подальшою передачею їх для ВПО у безоплатне тимчасове користування.

У рамках цього проєкту Тетяна Кірієнко оглянула стан житлового будинку у Веренчанській територіальній громаді, який планують придбати за кошти державної субвенції для багатодітної родини з числа ВПО.

«Наше завдання – знаходити системні житлові рішення, які відповідають потребам внутрішньо переміщених людей. Адаптація наявних будівель дає можливість створювати доступні умови для проживання та отримання необхідної підтримки, ефективно використовуючи наявні ресурси», – зазначила Тетяна Кірієнко.

Окрему увагу під час відрядження приділили соціальним послугам для маломобільних ВПО. Серед інструментів підтримки, які забезпечує Мінсоцполітики, – оплата послуги притулку. Під час візиту Тетяна Кірієнко відвідала Чернівецький обласний центр соціально-психологічної допомоги, де її надають маломобільним ВПО.

Також представники області поінформували, що спільно з партнерами працюють над створенням додаткових інклюзивних місць проживання для маломобільних ВПО у Чернівецькому обласному центрі соціально-психологічної допомоги та гуртожитку Глибоцького професійного ліцею. Загалом планується створити 90 таких місць.

Водночас область розширює мережу місць проживання для ВПО: у 2026 році вже відкрили два об'єкти – модульне містечко у Вижницькій громаді на 90 місць та реконструйовану будівлю у селі Вікно на 55 місць. Ще 399 місць готові до заселення, а об'єкти загальною місткістю 645 місць перебувають на етапі ремонту та підготовки.

Робота безпосередньо в регіонах дає змогу оцінювати практичну реалізацію державних рішень, враховувати досвід громад та визначати питання, які потребують подальшого опрацювання. Для Чернівецької області це особливо актуально, адже на обліку тут перебувають понад 71,6 тисячі внутрішньо переміщених осіб.

***

14.08.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/vinnychchyna-inklyuzyvne-zhitlo-vpo>

На Вінниччині створюють нові інклюзивні місця для проживання ВПО: Тетяна Кірієнко працювала в громадах області

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко під час поїздки до Вінницької області зосередила роботу на питаннях доступності соціальних послуг для ВПО, зокрема догляду та

підтримки людей з інвалідністю, а також розвитку необхідної інфраструктури в громадах.

У Ямполі за підтримки партнерів облаштували нове місце тимчасового проживання на базі двох будівель колишнього дитячого садка. МТП розраховане на 33 маломобільних ВПО. Заступниця Міністра ознайомила з організацією роботи МТП, умовами проживання та забезпеченням необхідної підтримки для людей, які потребують інклюзивного середовища, допомоги у самообслуговуванні та побуті.

Під час робочої зустрічі з керівництвом Вінницької ОВА Тетяна Кірієнко обговорила питання забезпечення ВПО соціальними послугами та збільшення кількості місць тимчасового проживання, зокрема йшлося про реалізацію експериментального проєкту з придбання приватних будинків у сільській місцевості для подальшого тимчасового проживання ВПО.

Тетяна Кірієнко також відвідала соціальні та медичні заклади області – Центр надання соціальних послуг Ямпільської міської ради, Територіальний центр соціального обслуговування Теплицької селищної ради та Клінічний центр інфекційних хвороб у селищі Березина.

«Для нас важливо, щоб внутрішньо переміщені особи отримували необхідну підтримку та мали належні умови для життя в громадах, які їх приймають. Це стосується соціальних послуг, догляду, медичної допомоги. Саме комплексний підхід дає змогу краще відповідати на потреби людей», – зазначила Тетяна Кірієнко.

Потреба в місцях для тимчасового проживання та догляду залишається високою. Через транзитні центри у прифронтових регіонах нині проходить близько 280–320 людей щодня. Орієнтовно третина з них потребує подальшого поселення. Значну частину становлять люди старшого віку, люди з інвалідністю та маломобільні громадяни, яким необхідні додаткові умови проживання та підтримки.

Для таких ВПО Мінсоцполітики забезпечує відповідні соціальні послуги. Зокрема, діє послуга притулку строком до 12 місяців для маломобільних людей, яка передбачає тимчасове проживання, харчування, забезпечення необхідними засобами та соціальний супровід відповідно до індивідуальних потреб людини.

Для евакуйованих ВПО, які через стан здоров'я потребують постійного медичного нагляду, доступна послуга довготривалого медсестринського догляду. Вона поєднує медичний нагляд, необхідні процедури та допомогу в повсякденному догляді, а також забезпечення базових потреб і соціальну та психологічну підтримку.

Співпраця держави, громад та громадських організацій дає змогу посилювати підтримку ВПО, створювати належні умови для проживання та забезпечувати доступ до необхідних соціальних і медичних послуг.

10.08.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/perevirka-umov-prozhivannya-vpo-u-mtp-na-bazi-gurtozhitku-cherniveckogo-nacionalnogo-universitetu-im-yu-fedkovicha

Перевірка умов проживання ВПО у МТП на базі гуртожитку Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича

Командою регіонального Представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернівецькій області здійснено моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (далі – МТП) внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), облаштованого на базі гуртожитку № 6 Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

У межах моніторингового візиту здійснено оцінку дотримання прав ВПО на належні умови проживання, доступ до базових послуг, стан інженерних мереж, рівень побутового забезпечення, а також наявність умов для безпечного та гідного проживання.

Під час моніторингового візиту встановлено, що у МТП наразі проживає 185 осіб з числа ВПО, серед яких 38 чоловіків, 104 жінок та 43 дитини. Окрім того, серед мешканців також є вразливі категорії населення: 50 осіб похилого віку та 18 осіб з інвалідністю.

Варто зазначити, що ВПО проживають у гуртожитку блочного типу. Кожен блок складається з двох житлових кімнат, коридору та санітарного вузла, а кімнати розраховані на проживання 2-3 осіб. Житлові приміщення забезпечені необхідними меблями. Водночас встановлено, що окремі ВПО здійснюють оплату за проживання, оскільки за власним бажанням займають більшу житлову площу, ніж передбачено нормативами на одну особу.

На кожному поверсі гуртожитку облаштовано по дві кухні для самостійного приготування їжі, оснащені електричними плитами, мийками та столами для приготування їжі. У частині кухонь встановлено холодильники та пральні машини спільного користування, водночас окремі мешканці придбали побутову техніку для власних потреб. ««

У кожному блоці облаштовано окремий санітарний вузол із туалетом та умивальником. Водночас встановлено, що душові кімнати, розташовані у підвальному приміщенні, перебувають в аварійному стані, на що під час моніторингового візиту скаржилися мешканці МТП.

У МТП функціонують кімната для дозвілля, спортивна зала та бібліотека. Проте під час моніторингового візиту зазначені приміщення були тимчасово зачинені у зв'язку з літніми канікулами. Крім того, у МТП облаштовано інформаційний стенд, забезпечено доступ до базових соціальних послуг і державних виплат. У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» мешканці МТП користуються найпростішим укриттям, розташованим у підвальному приміщенні, що є придатним для використання за призначенням.

***

12.08.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/perevirka-umov-prozhivannya-vpo-u-harkivskomu-misci-timchasovogo-prozhivannya

Перевірка умов проживання ВПО у харківському місці тимчасового проживання

Моніторинг місць тимчасового проживання є дієвим способом оцінки дотримання прав ВПО, передусім щодо гідних житлових умов, безпеки та доступу до соціальної підтримки.

Команда Представництва Уповноваженого Верховної Ради України в Харківській області провела моніторинг об'єкта, визначеного як місце тимчасового проживання переселенців у Харкові. Цей пункт розгорнуто на базі п'ятиповерхового гуртожитку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Під час моніторингу з'ясувалося, що наразі в МТП проживає 200 внутрішньо переміщених осіб, більшість із яких – люди пенсійного віку. Фахівці оглянули житлові кімнати, де мешкають ВПО. Загалом тут створено належні умови, а мешканці переважно забезпечені всім необхідним для повсякденних потреб.

Усі поверхи гуртожитку облаштовані зонами загального користування: санвузлами, кімнатами для вмивання та кухнями. Останні мають повний набір меблів і побутової техніки для комфортного щоденного використання. Наявні бойлери для безперебійної подачі гарячої води. Проте душові кімнати, розташовані на першому поверсі гуртожитку, потребують ремонту, щонайменше – оновлення стелі та приведення електропроводки у відповідність до стандартів для забезпечення техніки безпеки.

Особливу увагу моніторингова група приділила питанням безбар'єрності, однак констатувала, що будь-які умови для перебування маломобільних груп населення в будівлі відсутні. Вхідна група не обладнана ні пандусом, ні іншими альтернативними засобами. Архітектурні особливості будівлі ускладнюють самостійне пересування маломобільних осіб. Водночас санітарно-побутові та інші приміщення загального користування не відповідають вимогам доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

В той же час, слід відмітити, що належну увагу в гуртожитку приділено безпеці мешканців: об'єкт забезпечено необхідними засобами пожежогасіння, зокрема укомплектовано справними та доступними вогнегасниками. Наявне підвальне приміщення, яке може бути використане як укриття під час небезпеки, але воно потребує проведення ремонтних робіт.

Під час спілкування з мешканцями скарг щодо умов проживання чи порушення їхніх прав не надходило.

На першому поверсі МТП розміщено інформаційні стенди та інші матеріали з довідковою інформацією для ВПО.

У межах моніторингового візиту проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до нього. Більшість питань від ВПО стосувалися процедури та ймовірності отримання компенсації за знищене житло, яке у багатьох власників залишилося на території активних бойових дій.

***

12.08.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoring-zhitlovih-umov-dlya-vpo-u-harkivskomu-mtp

Моніторинг житлових умов для ВПО у харківському МТП

Працівники Представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Харківській області здійснили плановий моніторинговий візит до місця тимчасового проживання (МТП) внутрішньо переміщених осіб, облаштованого на базі гуртожитку Харківського національного університету радіоелектроніки.

Метою моніторингового візиту стало вивчення умов проживання внутрішньо переміщених осіб, оцінка рівня дотримання їхніх прав, перевірка доступності соціально-побутових послуг, стану безбар'єрності об'єкта та безпеки проживання, а також безпосереднє спілкування з мешканцями щодо проблемних питань, які потребують реагування.

Даний об'єкт функціонує на базі п'ятиповерхового гуртожитку Харківського національного університету радіоелектроніки. На момент перевірки в МТП було розміщено 111 внутрішньо переміщених осіб, серед яких переважають громадяни літнього віку.

Під час огляду житлових кімнат фахівці Представництва зафіксували, що для людей створено гідний побут, а переселенці здебільшого мають усе потрібне для щоденного життя. Побутова інфраструктура на кожному поверсі представлена загальними зонами: кухонними блоками, вбиральнями та кімнатами для вмивання. Кухні повністю укомплектовані необхідним приладдям, меблями та електроприладами для зручності мешканців. Основна частина душових розташовується на підвальному рівні будівлі.

Окрему увагу під час моніторингу було приділено питанням безбар'єрності та доступності об'єкта для маломобільних груп населення. Встановлено, що центральний вхід до гуртожитку обладнано пандусом, який забезпечує безперешкодний доступ до будівлі. Усередині приміщення переважна більшість маршрутів є доступною для пересування маломобільних осіб. Крім того, окремі санітарно-гігієнічні приміщення розміщено на тих поверхах, де проживають маломобільні мешканці, що значно полегшує їхній

побут. Водночас душеві кімнати хоча й можуть використовуватися маломобільними особами, однак не відповідають повною мірою вимогам доступності для людей з інвалідністю, які пересуваються на кріслах колісних, що потребує подальшого доопрацювання.

Під час візиту також перевірено стан забезпечення пожежної безпеки. Фахівці встановили, що будівля оснащена справними первинними засобами пожежогасіння, які розміщені у легкодоступних місцях. Разом із тим власне захисне укриття в гуртожитку відсутнє, а технічна можливість його облаштування не передбачена. У разі оголошення повітряної тривоги мешканці користуються найближчою станцією метрополітену, яка розташована орієнтовно за 800 метрів від місця проживання.

У ході безпосереднього спілкування з внутрішньо переміщеними особами суттєвих скарг на умови проживання, порушення їхніх прав чи неналежне ставлення не надходило. Водночас мешканці активно цікавилися питаннями реалізації державних програм підтримки, насамперед механізмом отримання компенсації за знищене або пошкоджене нерухоме майно, яке залишилося на територіях активних бойових дій або тимчасової окупації.

Місцеве самоврядування

10.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/khaby-donechchyny-razom-z-partneramy-nadaiut-dopomohu-ta-pidtrymku0-pereselentsiam>

Хаби Донеччини разом з партнерами надають допомогу та підтримку переселенцям

Завдяки підтримці міжнародних, громадських організацій та об'єднань гуманітарні хаби / центри, розташовані в більш безпечних регіонах України, продовжують надавати різноманітну гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам.

На сьогодні працює 106 локацій у 19 областях України, де обслуговуються понад 263,2 тисячі мешканців Донецької області (у тому числі 50,3 тисячі дітей).

З початку поточного року донеччани отримали наступну допомогу:

- 226,6 тисячі наборів продовольчих товарів;
- 31,2 тисячі одиниць непродовольчих товарів: гігієнічні набори, побутова хімія, комплект одягу та взуття, набори посуду, постільної білизни, ковдри, матраци, обігрівачі, повербанки, соляні лампи, канцелярські набори;
- 71,2 тисячі одиниць медичних та інших виробів: памперси дитячі та дорослі, ліки, вітаміни, пелюшки для дорослих, урологічні прокладки, набори особистої гігієни, милиці, ходунки, інвалідні візки, дитячі візочки, столи для годування, манежі, іграшки тощо.

Окрім гуманітарної допомоги евакуйовані мешканці Донецької області з початку року отримали широкий спектр послуг:

- 6 тисяч консультацій із соціальних питань, питань пенсійного забезпечення та працевлаштування;
- 15 тисяч консультацій з юридичних питань, надання правової допомоги;
- 16,1 тисячі консультацій щодо медичної допомоги, лікування, обстеження;
- 3,9 тисячі консультацій з ментального здоров'я;
- 14 тисяч консультацій (зустрічі, заходи, тренінги, вебінари) з психологічної допомоги, адаптації для дітей та молоді.

Проведено:

- 10 тисяч освітніх, навчальних та мотиваційних заходів;
- 21 тисячу культурно-розважальних заходів;
- 5 тисяч спортивних заходів.

Робота гуманітарних хабів / центрів є порятунком для багатьох людей, які через війну опинилися в складних життєвих обставинах і вимушені інтегруватися в нове середовище.

Гуманітарна допомога мешканцям Донеччини надана за підтримки міжнародних благодійних, громадських організацій та об'єднань: MOM, Global Empowerment Mission (GEM) у партнерстві з Howard G. Buffett Foundation (HGBF), Міжнародного комітету порятунку, «CARE Ukraine», «Рокада», ЮНІСЕФ, БФ Братів Мкртчян, «Допомогти Україні», «Допоможемо Разом» «Фонд Ріната Ахметова», «Карітас», «Проліска», «Бджола», «Помагаємо», «Осередок», «Хвиля допомоги», «Україна – це ти», «Фонд добрі справи», «Від людини до людини», «Ми з Україною», «Десяте квітня», «Людина в біді» та інших.

***

10.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/oleksandr-shevchenko-vidvidav-tsentr-pidtrymky-iamariupol-u-lvovi>

Як працює центр підтримки переселенців «ЯМаріуполь» у Львові

Підтримка мешканців Донеччини, які через війну були змушені залишити свої домівки, залишається одним із важливих напрямів роботи Донецької обласної державної адміністрації.

Під час робочої поїздки до Львова заступник голови Донецької ОДА Олександр Шевченко відвідав центр підтримки переселенців «ЯМаріуполь».

Центр працює у Львові з червня 2022 року та сьогодні допомагає понад 4,7 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Тут мешканці Маріуполя можуть отримати гуманітарну допомогу, соціальні, юридичні та психологічні

консультації, підтримку у працевлаштуванні й адміністративних питаннях, а також долучитися до освітніх, інформаційних та культурних заходів.

Окрему увагу під час роботи центру приділяють людям, які не мають можливості регулярно приїжджати до Львова. У межах проєкту «Поруч з тобою» мобільні бригади щомісяця виїжджають до віддалених населених пунктів Львівської області, щоб необхідні послуги були доступними для більшої кількості людей.

Олександр Шевченко ознайомився з роботою центру, поспілкувався з його командою та відвідувачами, обговорив актуальні потреби та перспективи подальшого розвитку простору.

Також у Львові координується проєкт «ЯМаріуполь. Поруч з тобою» («Єдність») для маріупольців, які тимчасово перебувають за кордоном. Наразі до нього долучилися 780 маріупольців із понад 30 країн світу.

«Надзвичайно важливо, щоб кожен мешканець Донецької області мав можливість своєчасно отримати необхідні послуги незалежно від місця проживання», – зазначив Олександр Шевченко.

Донецька облдержадміністрація й надалі працюватиме над розвитком мережі центрів підтримки ВПО, щоб люди мали доступ до необхідної допомоги, могли залишатися в контакті зі своїми громадами та зберігати зв'язок із рідною Донеччиною.

***

10.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/u-lvovi-pratsiuie-oseredok-pidtrymky-meshkantsiv-bahmutskoi-hromady>

У Львові працює осередок підтримки мешканців Бахмутської громади

Під час робочої поїздки до Львова заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко відвідав осередок підтримки мешканців Бахмутської міської територіальної громади «З Бахмутом у серці. Львів».

Осередок працює з березня 2024 року. Наразі тут зареєстровано понад 600 мешканців Бахмутської громади, які через війну були змушені залишити свої домівки.

Відвідувачі можуть отримати гуманітарну, соціальну, психологічну та юридичну допомогу, а також долучитися до заходів, спрямованих на підтримку соціальних зв'язків та єдності громади.

Під час зустрічі Олександр Шевченко ознайомився з роботою осередку та обговорив із командою актуальні потреби мешканців Бахмутської громади, які нині перебувають у Львові, якість надання послуг і подальші напрями роботи.

«Забезпечення потреб внутрішньо переміщених осіб залишається одним із пріоритетів роботи Донецької облдержадміністрації. Ми маємо й надалі розвивати такі простори, щоб люди могли отримувати необхідну допомогу, спілкуватися, підтримувати одне одного та зберігати зв'язок із рідною Донеччиною», – наголосив Олександр Шевченко.

Донецька облдержадміністрація продовжуватиме підтримувати мешканців області, які нині перебувають у різних регіонах України. Робота таких осередків дає можливість своєчасно реагувати на потреби людей та забезпечувати їм необхідну допомогу й послуги.

***

11.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-provely-zasidannia-oblasnoho-komitetu-dostupnosti-1108>

На Донеччині провели засідання обласного комітету доступності

11 серпня 2026 року відбулося чергове засідання обласного комітету щодо забезпечення доступності людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури.

Засідання пройшло в онлайн-форматі, до заходу долучилися понад 100 учасників, серед яких члени обласного комітету доступності, представники структурних підрозділів облдержадміністрації, районних військових адміністрацій, військових адміністрацій населених пунктів та громадських об'єднань.

Перший заступник голови облдержадміністрації, голова обласного комітету доступності Юрій Винокуров представив проєкт плану роботи уповноваженого з питань безбар'єрності в облдержадміністрації. Документ передбачає роботу за ключовими напрямками, зокрема щодо евакуації населення з території Донецької області, облаштування мобільних укриттів, будівництва житла для розміщення переселенців, а також участі у заходах з питань безбар'єрності.

Заступник начальника управління містобудування та архітектури облдержадміністрації Іван Оліфіровський поінформував про результати виконання в Донецькій області за перше півріччя цього року урядового плану заходів з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

Про можливості проходження комплексної реабілітації у Державній реабілітаційній установі «Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Донбас-Прикарпаття» розповіла директор установи Світлана Фоміна. Окремо вона наголосила на необхідності взаємодії з ветеранськими організаціями Донецької області для забезпечення ветеранів і ветеранок реабілітаційними послугами.

Також учасники засідання обговорили стан забезпечення населення Донецької області захисними спорудами, дотримання прав людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час вимушеної евакуації, проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів громадського призначення на території області, а також об'єктів, переміщених до інших регіонів України.

Представники громадських об'єднань, які входять до складу обласного комітету доступності, порушили низку актуальних питань.

Людмила Фоменко звернула увагу на проблеми, з якими стикаються батьки дітей з інвалідністю в умовах війни, та необхідність розгляду питань, пов'язаних із роботою центрів надання соціальних послуг.

Ірина Степанова розповіла про випадки вимушеної зупинки поїздів на відкритій місцевості через загрозу обстрілів та труднощі з евакуацією людей з інвалідністю з пасажирських вагонів. Вона запропонувала звернутися до АТ «Укрзалізниця» щодо можливості дообладнання пасажирських вагонів спеціалізованими засобами для таких ситуацій.

Наталія Зубар порушила питання подальшого розміщення внутрішньо переміщених осіб після проходження транзитних центрів, зокрема в умовах обмежених можливостей приймаючих регіонів щодо забезпечення людей придатним для проживання житлом.

За результатами засідання визначено подальші кроки для вирішення порушених питань та надано відповідні доручення.

***

14.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vuhledarska-ta-ladyzhynska-hromady-posyliuiut-spivpratsiu-u-sotsialnii-sferi>

Вугледарська та Ладизжинська громади посилюють співпрацю у соціальній сфері

З робочим візитом представники Вугледарської міської військової адміністрації відвідали місто Ладизжин у межах реалізації національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Ця зустріч стала ще одним важливим кроком для розвитку взаємодії, підтримки та обміну досвідом у цей складний час. У межах співпраці окреслили плани щодо майбутніх спільних проєктів у соціальній та культурній сферах.

Головним пріоритетом робочого візиту було залучення Центру життєстійкості Ладизжинської громади до активної співпраці та розширення партнерства. Детально зупинилися на практичних кроках для надання якісної психосоціальної допомоги, координації гуманітарних ініціатив та всебічної підтримки переселенців.

Під час зустрічі особисто ознайомилися з роботою Центру, його затишним простором та широким спектром послуг. Основна мета – об'єднати зусилля, щоб жителі Вугледарської міської територіальної громади, які вимушено змінили дім, відчували підтримку та турботу, маючи змогу безкоштовно отримувати якісні послуги:

- Психологічну допомогу та індивідуальні консультації.
- Участь у групах взаємопідтримки.
- Заходи, майстер-класи та корисне дозвілля для дітей і дорослих.
- Безпечний простір для спілкування та відновлення ресурсів.

За результатами візиту узгоджено наміри щодо майбутньої співпраці. Наразі колеги з Ладизинської громади проводять необхідні консультації з Міністерством соціальної політики України.

***

15.08.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/uchast-donechchyny-u-zasidanni-ekspertnoi-rady-z-prav-hromadian-postrazhdalykh-vnaslidok-zbroinoi-ahresii-proti-ukrainy>

Участь Донеччини у засіданні Експертної ради з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України

14 серпня заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко та представники ОДА взяли участь у засіданні Експертної ради з прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України. Захід відбувся під головуванням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Дмитра Лубінця.

До обговорення долучилися представники міністерств, центральних органів виконавчої влади, обласних військових адміністрацій, рад з питань внутрішньо переміщених осіб, народні депутати України та представники міжнародних організацій.

Основною темою засідання стали результати третього раунду опитування щодо захисту прав переселенців та інших громадян, постраждалих від війни. Учасники проаналізували ключові результати дослідження, актуальні потреби ВПО та напрацьовані рекомендації щодо вдосконалення механізмів захисту їхніх прав.

Олександр Шевченко поінформував про ситуацію в регіоні та роботу Донецької ОДА з підтримки жителів області. Зокрема, говорив про евакуацію населення, забезпечення доступу до соціальних послуг, підтримку переселенців, допомогу тим, хто був змушений залишити свої домівки.

Окрему увагу під час виступу Олександр Шевченко приділив необхідності врахування безпекового фактора, масштабів переміщення населення та високої інтенсивності бойових дій на Донеччині під час формування та реалізації державної політики щодо ВПО.

«Для Донецької області питання захисту прав і безпеки людей – це не окремі напрями роботи, а основа всієї системи підтримки. Люди мають отримувати необхідні послуги незалежно від того, де вони сьогодні перебувають: у безпечніших громадах області, в інших регіонах України чи за кордоном. Ми маємо не лише реагувати на наявні проблеми, а й напрацьовувати рішення, які дозволять людям зберігати зв'язок зі своїми громадами, отримувати соціальну підтримку, мати доступ до програм забезпечення житлом, медичних та інших необхідних послуг. Для Донецької області особливо важливо, щоб рекомендації, напрацьовані за результатами опитування, були враховані під час подальшого вдосконалення державної політики щодо внутрішньо переміщених осіб», – зазначив Олександр Шевченко.

За підсумками засідання учасники узгодили подальші кроки щодо вдосконалення державної політики у сфері захисту прав ВПО. Напрацьовані рекомендації стануть основою для рішень з посилення соціального захисту та підтримки постраждалих громадян.

Донецька облдержадміністрація й надалі працюватиме у цьому напрямку, приділяючи першочергову увагу питанням евакуації, соціального захисту, забезпечення житлом та надання необхідних послуг жителям області.

***

13.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/lozno-oleksandrivska-hromada-pidtrymka-vpo-rozvytok-mizhnarodnoho-spivrobitnytstva>

Лозно-Олександрівська громада: підтримка ВПО, розвиток міжнародного співробітництва, залучення грантових можливостей

Основними пріоритетами Лозно-Олександрівської громади залишаються підтримка ВПО, стратегічне планування, розвиток міжнародного співробітництва, залучення інвестицій і грантових можливостей, а також створення умов для економічної стійкості громади. Особлива увага приділяється підтримці внутрішньо переміщених осіб. Адміністрація забезпечує інформування жителів про державні та місцеві програми допомоги, сприяє соціальній адаптації, підтримує ветеранів, Захисників і Захисниць України, молодь, людей похилого віку.

Основними пріоритетами Лозно-Олександрівської громади залишаються підтримка ВПО, стратегічне планування, розвиток міжнародного співробітництва, залучення інвестицій і грантових можливостей, а також створення умов для економічної стійкості громади.

Особлива увага приділяється підтримці внутрішньо переміщених осіб. Адміністрація забезпечує інформування жителів про державні та місцеві програми допомоги, сприяє соціальній адаптації, підтримує ветеранів,

Захисників і Захисниць України, молодь, людей похилого віку та інші вразливі категорії населення.

Важливим напрямом роботи Лозно-Олександрівської СВА є розвиток міжнародного та міжмуніципального співробітництва. У 2026 році громада вийшла на фінальний етап укладення меморандумів про співробітництво з комуною Беленешти Хинчештського району та селом Лімбеній Векь Глоденського району (Республіка Молдова). Реалізація цих партнерств сприятиме обміну досвідом, реалізації спільних проєктів, залученню міжнародної технічної допомоги, розширенню міжнародних зв'язків і створенню нових можливостей для сталого розвитку та майбутнього відновлення громади.

Окремим напрямом міжнародної діяльності стала участь представників громади у програмах Erasmus+, що сприяють розвитку людського капіталу та впровадженню європейських підходів у молодіжній політиці. Зокрема, представник Лозно-Олександрівської селищної військової адміністрації взяв участь у молодіжному обміні Erasmus+ «Find the Balance – Healthy Mind, Healthy Body», присвяченому питанням ментального здоров'я, здорового способу життя, міжкультурного діалогу та міжнародному партнерству.

Також громада долучилася до реалізації проєкту Erasmus+ KA2 «Employability Skills», спрямованого на розвиток навичок працевлаштування молоді, підтримку молодих людей категорії NEET, професійну орієнтацію, розвиток професійної (VET) освіти, соціальну інтеграцію та використання інструментів неформальної освіти у молодіжній роботі. Участь у таких міжнародних ініціативах дозволяє впроваджувати сучасні європейські практики в діяльність громади та розширювати коло міжнародних партнерів.

Ще одним пріоритетним напрямом залишається розвиток економічної стійкості. Адміністрація працює над підтримкою підприємництва, популяризацією державних та міжнародних грантових програм, створенням можливостей для розвитку малого й середнього бізнесу, а також підтримкою ветеранів, Захисників і Захисниць України та внутрішньо переміщених осіб, які прагнуть започаткувати власну справу. Це є важливою складовою майбутнього економічного відновлення громади.

Начальник Лозно-Олександрівської селищної військової адміністрації зазначає:

«Сьогодні ми працюємо не лише над вирішенням нагальних питань, а й формуємо фундамент майбутнього розвитку. Стратегічне планування, міжнародне партнерство, участь у європейських програмах, підтримка наших мешканців та підготовка до післявоєнного відновлення – це ті напрями, які вже сьогодні визначають майбутнє Лозно-Олександрівської громади».

***

13.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/do-180-tysyach-hryven-mozhut-oderzhaty-meshkantsi-popasnyanskoyi-hromady-u-yakosti>

До 180 тисяч гривень можуть одержати мешканці Попаснянської громади у якості компенсації першого внеску за житловий кредит

Кошти виділено за Цільовою програмою надання матеріальної соціальної допомоги внутрішньо переміщеним особам з числа мешканців Попаснянської міської територіальної громади для відшкодування суми власного внеску за кредитами, наданими Державним фондом сприяння молодіжному житловому будівництву в рамках проєкту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб».

Програма передбачає відшкодування суми власного внеску за кредитом у розмірі фактичних витрат, але не більше 180 000 гривень.

Право на отримання допомоги мають внутрішньо переміщені особи з числа мешканців Попаснянської міської територіальної громади, які:

- станом на 24 лютого 2022 року були зареєстровані на території Попаснянської міської територіальної громади;
- придбали житло в рамках проєкту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб» після 1 січня 2026 року;
- відповідають вимогам Порядку надання матеріальної соціальної допомоги.

Із Програмою та Порядком надання матеріальної соціальної допомоги можна ознайомитися за посиланням: <https://surl.li/dntphh>.

***

13.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/oleksiy-smyrnov-kozhna-hromada-luhanshchyny-maye-rozvyvaty-partnerstvo-iz>

Олексій Смирнов: кожна громада Луганщини має розвивати партнерство із приймаючими громадами задля інтеграції ВПО

Під час робочої поїздки західними регіонами країни заступник голови облдержадміністрації Олексій Смирнов відвідав місто Шептицький на Львівщині.

Разом із начальником Рубіжанської міської військової адміністрації Сергієм Карпеченком він зустрівся із міським головою Шептицького Андрієм Залівським.

Слід зазначити, що Шептицький є містом-побратимом Рубіжанської громади та надійним партнером у проєкті «Пліч-о-пліч».

«Кожна громада Луганщини має розвивати партнерство із приймаючими громадами задля інтеграції ВПО. Домовленості повинні

трансформуватися у практичні дії і давати результат», – наголосив Олексій Смирнов.

У Шептицькому знайшли прихисток близько 9 000 ВПО, зокрема і з Луганщини. Це шахтарське місто, як і багато населених пунктів сходу, звідки сюди змушені були прихати ВПО.

Одним із ключових питань зустрічі стало забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб. Посадовці обговорили можливість використання будівлі гуртожитку для перепланування під житло для переселенців. Також домовилися провести моніторинг приватних будинків у сільській місцевості громади, які потенційно можуть бути залучені до державних житлових програм.

Наступним було питання релокації підприємств сходу України з урахуванням можливостей індустріального парку Шептицького. У якості вдалого прикладу було наведено релоковане підприємство Рубіжанської громади «АГК».

Під час відвідування були розглянуті проблеми релокації бізнесу, а також досягнуті домовленості щодо участі цього інноваційного підприємства в реалізації стратегії забезпечення альтернативним джерелом електричної енергії будинків для внутрішньо переміщених осіб, один з яких невдовзі прийме перших мешканців у селі Батрадь.

***

15.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/kreminska-ta-velikoluchkivska-hromada-zakarpattya-posylyuyut-partnerstvo>

Кремінська та Великолучківська громада Закарпаття посилюють партнерство

Кремінська міська військова адміністрація та Великолучківська сільська територіальна громада Закарпатської області підписали меморандум про співпрацю в межах національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади».

Сторони домовилися про соціальну та гуманітарну допомогу, спільні ініціативи та залучення фахівців до роботи на підтримку Кремінської громади.

Зокрема, Великолучківська громада прийматиме у місцях компактного проживання мешканців Кремінщини, які найбільше потребують допомоги з житлом.

Насамперед це стосується багатодітних родин та сімей, які через життєві обставини не можуть самостійно вирішити питання проживання.

Співпраця також спрямована на підтримку жителів, задоволення базових потреб, відновлення життєдіяльності громади, зміцнення її стійкості та соціальної згуртованості.

16.08.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/kolomyychyska-hromada-systemno-pidtrymuje-veteraniv-vpo-ta-planuye-povoyenne>

Коломийчеська громада системно підтримує ветеранів, ВПО та планує повоєнне відновлення

У 2026 році пріоритетами діяльності Коломийчеської сільської військової адміністрації залишаються розширення соціальної допомоги жителям громади в умовах воєнного стану та комплексна підтримка Збройних Сил України. Водночас активізувалася робота над стратегічними документами щодо повоєнного відновлення та розвитку громади, цифровізації управлінських процесів і розвитку партнерств.

Одним із ключових рішень адміністрації стало збереження пріоритетності соціального захисту населення. У межах Комплексної програми соціального захисту населення на поточний рік у місцевому бюджеті передбачено 404 тис. грн для фінансової підтримки жителів. Від початку року таку допомогу отримали 25 громадян на загальну суму 125 тис. грн. Програму доповнено новими напрямками підтримки ВПО, зокрема компенсацією транспортних витрат, витрат на перевезення майна та частковою компенсацією оренди житла для тих, хто працевлаштовується за новим місцем проживання. Ці заходи підвищують адресність соціальної підтримки, сприяють інтеграції мешканців у нових громадах і зберігають їхній зв'язок із рідною громадою до моменту її відновлення.

Територія Коломийчеської громади належить до найбільш постраждалих унаслідок бойових дій: зруйновано близько 90 відсотків інфраструктурних об'єктів і житлових будинків. Втрата житла лишається однією з найгостріших проблем мешканців, тому було створено дві комісії для фіксації руйнувань і виплати компенсацій за пошкоджене чи знищене майно.

Комісія з обстеження житлових будинків та об'єктів нерухомого майна визначає ступінь пошкоджень і складає акт обстеження, який стає підставою для подальших рішень про відновлення чи компенсацію. Комісія з розгляду питань компенсації за знищені об'єкти розглядає заяви громадян, перевіряє документи та ухвалює рішення, на підставі якого держава виділяє кошти або видає житловий сертифікат.

Станом на 1 серпня 2026 року подано 55 заяв про компенсацію за знищене нерухоме майно, за результатами розгляду яких сформовано 18 сертифікатів на загальну суму близько 25,8 млн грн – це дозволить 18 родинам найближчим часом придбати житло.

Наприкінці травня ухвалено Цільову програму житлового кредитування внутрішньо переміщених осіб, метою якої є надання довгострокових пільгових позик на купівлю житлової нерухомості за рахунок бюджетної підтримки. Це дає змогу мешканцям громади, які втратили житло, придбати нове на підконтрольній Україні території та знизити фінансове навантаження

на родину. На стадії затвердження перебуває також програма одноразової матеріальної допомоги для часткової компенсації першого внеску за іпотечними кредитами в межах державної програми «ЄОселя» на 2026-2027 роки, спрямована на зменшення фінансових бар'єрів для мешканців громади, які втратили домівки внаслідок бойових дій.

Ще одним напрямом ефективного управління є послідовна реалізація програми підтримки військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей. У її межах адміністрація надає одноразову матеріальну допомогу учасникам бойових дій, підтримує родини загиблих захисників, допомагає сім'ям полонених і зниклих безвісти, забезпечує соціальний супровід ветеранів та вдосконалює механізми допомоги відповідно до нових державних програм. Станом на 1 серпня фінансову підтримку за цією програмою отримали 50 громадян на загальну суму 1,172 млн грн.

Одним із найбільш далекоглядних рішень стало розпорядження про початок розроблення Стратегії розвитку та відновлення Коломийчиської громади на 2026-2027 роки, яка визначає пріоритети відновлення, підготовку до деокупації, формування проєктного портфеля, залучення міжнародної технічної допомоги, відновлення критичної інфраструктури та розвиток людського потенціалу. Це свідчить про поступовий перехід громади від реагування на виклики до стратегічного планування.

Паралельно розробляється Статут Коломийчиської територіальної громади – основний локальний нормативно-правовий акт, який визначить засади місцевого самоврядування, форми участі жителів у вирішенні питань місцевого значення, а також буде спрямований на зміцнення єдності громади, розвиток партнерства між мешканцями та владою, збереження історичної й культурної спадщини та відновлення території після наслідків війни.

Навіть в умовах релокації Коломийчиська військова адміністрація забезпечує безперервність управління завдяки цифровим інструментам: дистанційному наданню адміністративних послуг, електронному документообігу, онлайн-комунікації з мешканцями та цифровому супроводу роботи виконавчих органів.

Розширюється також співпраця з міжнародними організаціями, благодійними фондами, державними установами, іншими військовими адміністраціями та територіальними громадами України, що дає змогу залучати додаткові ресурси, брати участь у грантових програмах і використовувати кращі практики відновлення території.

***

10.08.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupolski-diti-ozdorovljujutsja-u-litvi>

Маріупольські діти оздоровлюються у Литві

Співпраця місцевої влади, міжнародних партнерів та громадськості дає реальні результати. Саме завдяки такій взаємодії Маріупольська міська військова адміністрація спільно з благодійним фондом «Єдина команда» та партнерами з Литви вже не перший рік реалізують програму психологічної реабілітації дітей Маріуполя.

В межах проекту психологічну та оздоровчу підтримку отримали понад 700 дітей з Маріуполя. Серед них – діти загиблих Героїв, військовополонених, зниклих безвісти та чинних військовослужбовців.

У оздоровчих центрах з дітьми працюватимуть педагоги, психологи, психотерапевти та волонтери. Програма включає психологічну підтримку, групові заняття, активний відпочинок та інші заходи, спрямовані на емоційне відновлення.

«Дякуємо нашим партнерам за багаторічну підтримку. Саме завдяки цій співпраці дедалі більше дітей Маріуполя отримують можливість пройти психологічну реабілітацію, відновити емоційний стан та хоча б ненадовго повернутися до дитинства», – міський голова, начальник Маріупольської МВА Вадим Бойченко.

***

13.08.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupolski-medichni-zakladi-%E2%80%94-sered-lideriv-donechchini-za-programoju-%C2%ABskrining-zdorov%E2%80%99ja-40%C2%BB>

Маріупольські медичні заклади – серед лідерів Донецчини за програмою «Скринінг здоров'я 40+»

Маріупольські медичні заклади увійшли до топ-5 закладів Донецької області за результатами реалізації Національної програми «Скринінг здоров'я 40+», посівши 2 місце в рейтингу.

На сьогодні на базі наших закладів стан здоров'я перевірили майже 1500 пацієнтів. Медична мережа «ЯМаріуполь» – це 236 медичних працівників, серед яких 143 лікарі. За весь час роботи фахівці мережі надали майже 480 тисяч медичних послуг та уклали майже 12 тисяч декларацій із пацієнтами.

Продовжуємо розвивати медичні послуги для маріупольців, переселенців з інших громад та всіх українців, які потребують якісної й доступної медичної допомоги незалежно від місця проживання.

Нагадаємо, що за ініціативи міського голови, начальника Маріупольської МВА Вадима Бойченка мережа медичних хабів сьогодні працює у Дніпрі, Києві, Одесі, Львові та Рівному.

***

14.08.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupolci-starshogo-viku-vidnovljujut-sili-v-morshini>

Маріупольці старшого віку відновлюють сили в Моршині

У Моршині триває робота відділення денного перебування для маріупольців старшого віку. У межах проєкту «ЯМаріуполь. Родина», ініційованого міським головою, начальником Маріупольської міської військової адміністрації Вадимом Бойченком, учасники програми мають можливість відпочити, подбати про здоров'я та відновити сили.

Наразі розпочався вже 8-й заїзд. На маріупольців чекають прогулянки затишними алеями Моршина, прийом мінеральної води, фізіотерапевтичні та оздоровчі процедури, підібрані індивідуально для кожного.

Важлива частина програми – емоційне відновлення та спілкування. Арт-терапія, творчі майстер-класи, затишні вечори й зустрічі з земляками допомагають відчувати підтримку та повернутися до звичних справ із новими силами.

«Тут ти наче робиш глибокий видих. Природа, увага персоналу та підтримка рідних маріупольців поруч дають відчуття спокою та натхнення рухатися далі», – діляться своїми враженнями учасники програми.

У 2026 році «ЯМаріуполь. Родина» продовжує об'єднувати маріупольські родини та створювати можливості для відпочинку й відновлення. Оздоровчі заїзди проходять у Моршині, Стрижавці на Вінниччині, Трускавці та «Артеці» у Пуці-Водиці. Проєкт реалізується командою міського голови, начальника Маріупольської міської військової адміністрації Вадима Бойченка за підтримки очільника Донецької ОВА Вадима Філашкіна.

***

13.08.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/rehionalnyi-dialoh-vyklyky-ta-praktychni-rishennia-u-sferi-pidtrymky-vnutrishno-peremishchenykh-osib-u-zakhidnykh-oblastiakh-ukrainy-vidbuvsia-u-lvovi>

Регіональний діалог «Виклики та практичні рішення у сфері підтримки внутрішньо переміщених осіб у західних областях України» відбувся у Львові

Його учасники обговорили житлові потреби внутрішньо переміщених осіб, розвиток місць тимчасового проживання та довгострокові рішення для інтеграції ВПО у громади.

Буковину на заході представила заступниця начальника Чернівецької обласної військової адміністрації Оксана Симак. Вона взяла участь у панельній дискусії «Органи державної влади: бачення, виклики та системні рішення», що відбулася в межах засідання Кластеру з питань житла у Львові. До обговорення долучилися представники Львівської, Рівненської, Закарпатської, Тернопільської та Волинської областей, а також представники Кластеру з питань житла, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців та громадських партнерських організацій.

Нині на Буковині зареєстровано понад 71 тисяча ВПО. В області функціонують 59 місць тимчасового проживання, однак вільних місць майже немає. Ще близько 1,5 тисячі ВПО перебувають на квартирному обліку в громадах та потребують постійного або довгострокового житла.

Оксана Симак представила підходи області до розширення житлового фонду та окреслила основні виклики.

«Ми маємо поступово переходити від тимчасових рішень до формування житлового фонду, що дозволить людям залишатися в громадах і будувати тут своє подальше життя. Для цього важливо об'єднувати ресурси держави, громад та міжнародних партнерів», – зазначила Оксана Симак.

Серед ключових напрямів роботи Чернівецької ОВА у цій сфері – моніторинг житлових потреб ВПО, пошук об'єктів для переоблаштування під соціальне чи тимчасове житло, залучення державного та міжнародного фінансування.

Також учасники обговорили експериментальні проєкти з придбання житла у сільській місцевості за рахунок державних субвенцій і донорської підтримки, а також розвиток інфраструктури у громадах, які приймають ВПО.

Спільна робота держави, громад та міжнародних партнерів спрямована на створення додаткових житлових можливостей і умов для довгострокової інтеграції ВПО на Буковині.

***

10.08.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-prykarpatti-obhovoryly-oblashtuvannia-sotsialnoho-zhytla-dlia-vpo>

На Прикарпатті обговорили облаштування соціального житла для ВПО

Сьогодні заступниця голови ОДА Людмила Сірко зустрілася з представницями Благодійного фонду «Посмішка ЮА» – Юлією Івановою та Юлією Ткачук. У зустрічі взяли участь керівники та фахівці департаментів розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального

господарства, містобудування та архітектури, соціальної політики облдержадміністрації – Роман Дунич та Галина Пасічник.

Під час зустрічі йшлося про облаштування п'яти об'єктів соціального житла – місць тимчасового проживання (МТП), де наразі тривають ремонтні роботи відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2026 року № 301. Зокрема, обговорили забезпечення цих об'єктів меблями, побутовою технікою та посудом, а також визначення відповідних МТП у територіальних громадах області.

«Наше завдання – не лише забезпечити ремонт приміщень, а й створити в місцях тимчасового проживання умови, у яких люди почуватимуться комфортно. Для цього необхідні меблі, побутова техніка та все необхідне для повсякденного життя. Важливо, що в цьому напрямі ми маємо надійних партнерів – територіальні громади та благодійні організації. Спільна робота дозволяє швидше реагувати на потреби внутрішньо переміщених людей», – сказала Людмила Сірко.

Окремо учасники зустрічі обговорили проведення навчань для фахівців територіальних громад Прикарпаття щодо організації та функціонування місць тимчасового проживання. Навчання за підтримки Благодійного фонду «Посмішка» допоможуть громадам удосконалити підходи до управління МТП, організації побуту та надання необхідних послуг їхнім мешканцям.

За підсумками зустрічі визначили подальші кроки щодо облаштування соціального житла та проведення навчань для представників громад області.

***

10.08.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/ternopilshchyna-prodovzhuie-pidtrymuvaty-vymushenykh-pereselentsiv-pidsumky-zasidannia-koordynatsiinoho-shtabu-z-evakuatsii>

Тернопільщина продовжує підтримувати вимушених переселенців: підсумки засідання Координаційного штабу з евакуації

Заступник начальника Тернопільської ОВА Роман Свистун взяв участь в онлайн-засіданні Координаційного штабу з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення. Нараду провів заступник Міністра з відновлення, інфраструктури та транспорту України, заступник голови Координаційного штабу Олексій Рябікін.

Під час засідання учасники обговорили безпекову ситуацію в Харківській, Дніпропетровській та Донецькій областях, а також необхідність проведення евакуаційних заходів у громадах, де через безпекові ризики перебування цивільного населення стає небезпечним. Окрему увагу приділили координації дій органів влади та служб, які забезпечують організоване переміщення людей і їх розміщення у безпечніших регіонах.

За підсумками наради учасники узгодили подальші кроки з реагування на ситуацію та забезпечення готовності до можливого переміщення населення. Тернопільщина, як і раніше, залишається готовою долучатися до загальнодержавних заходів з прийняття та підтримки людей, які вимушені залишати небезпечні території.

***

10.08.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/84425/elektronnij-reestr-vpo-u-dnipri-aktualni-dani-dlya-svoechnasnoi-pidtrimki>

Електронний реєстр ВПО у Дніпрі: актуальні дані для своєчасної підтримки

У Дніпрі працює електронний реєстр внутрішньо переміщених осіб. Цифрова система допомагає впорядковувати актуальну інформацію та дає місту чітке розуміння, якої саме допомоги й у яких обсягах потребують переселенці.

Нині у Дніпрі проживає близько 200 тисяч ВПО. Для багатьох із них одним із найбільш актуальних питань залишається забезпечення постійним житлом. Водночас потреби людей стосуються соціальної, гуманітарної, медичної та інших видів підтримки.

Система дає змогу комплексно аналізувати інформацію в різних розрізах: за територіями проживання, категоріями отримувачів, видами потреб, динамікою звернень, рівнем забезпечення допомогою та іншими показниками. Це дозволяє не просто накопичувати дані, а перетворювати їх на ефективний інструмент підтримки управлінських рішень.

Завдяки інструментам аналітики місто отримує об'єктивну картину поточної ситуації, може виявляти тенденції, прогнозувати потреби, оцінювати ефективність реалізованих заходів і приймати обґрунтовані управлінські рішення. Це забезпечує більш точне планування міських програм, оптимальний розподіл ресурсів та спрямування підтримки саме туди, де вона є найбільш необхідною.

***

10.08.2026

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/u-kozhanskij-gromadi-formuyut-zhytlovyj-fond-dlya-tymchasovogo-rozmishhennya-vpo/>

У Кожанській громаді формують житловий фонд для тимчасового розміщення ВПО

Житловий фонд комунальної власності Кожанської територіальної громади, який у перспективі можна буде використовувати для тимчасового

проживання внутрішньо переміщених осіб, нині перебуває на етапі формування.

До громади, щоб ознайомитися з проблемними питаннями реалізації державної політики у сфері захисту прав та інтересів ВПО, завітала заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко.

Про ситуацію з підтримкою внутрішньо переміщених осіб у громаді розповів директор Департаменту соціального захисту населення Київської обласної державної адміністрації Ігор Мещан.

За його словами, приміщення комунальної власності, які планують використовувати для тимчасового проживання ВПО, потребують реконструкції та ремонту. До роботи щодо надання допомоги з реконструкції та ремонту приміщень для облаштування тимчасового житла планується залучити БФ «Рокада».

Також під час зустрічі обговорили реалізацію експериментального проєкту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, започаткованого постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 року.

Наразі в Кожанській громаді зареєстровано два будинки, один із яких уже заявлений на отримання субвенції. Триває пошук пропозицій щодо придбання житла на території громади. Цими питаннями опікуються відділи містобудування та архітектури і соціального захисту населення Кожанської селищної ради.

Ігор Мещан наголосив, що Київщина є одним із лідерів реалізації цього проєкту. По області вже подано заявки на придбання 29 будинків для 87 внутрішньо переміщених осіб. Загалом у сільській місцевості Київщини вдалося знайти 100 будинків, які потенційно можуть бути придбані для розміщення ВПО.

Підтримка людей, які вимушено залишили свої домівки через війну, у громаді здійснюється і в межах роботи соціальних служб. На території Кожанської громади діє Центр надання соціальних послуг, у структурі якого працює відділення соціальних послуг в умовах цілодобового перебування. Нині там проживають 36 людей. Серед них – 10 внутрішньо переміщених осіб, яких цього тижня евакуювали з територій, де тривають бойові дії.

***

15.08.2026

Запорізька Обласна Державна Адміністрація

<https://www.zoda.gov.ua/news/80214/shlyah-vid-17-do-1500-patsijentiv-na-misyats-yak-pratsjuje-relokovana-primorska-tsentralna-rayonna-likarnya.html>

Шлях від 17 до 1500 пацієнтів на місяць: як працює релокована Приморська центральна районна лікарня

Валентину Юрків було призначено керівницею закладу ще 3 грудня 2022 року, коли Приморськ був тимчасово окупований. Тоді її головним завданням було збереження кадрового потенціалу та виплата заробітної плати працівникам за відповідними пакетами НСЗУ.

«Мене призначили 3 грудня 2022 року – вже під час повномасштабної війни. Саму ж лікарню офіційно релокували 1 січня 2024 року. Спочатку заклад не мав змоги виїхати, адже не було що й куди перевозити: з усього штату тут були тільки я та бухгалтер. У це приміщення ми переїхали торік, 1 квітня, бо попереднє стало надто тісним через розширення штату фахівців. Коли ми заїхали сюди, ми не мали практично нічого: ні меблів, ні обладнання. Все, що тут зараз є», – це допомога благодійників та обласної адміністрації, – поділилася Валентина Юрків.

Завдяки залученню нових кадрів та допомозі благодійників за короткий термін лікарня перетворилася на багатoproфільний діагностично-консультативний центр. Попит на послуги закладу зріс у десятки разів.

«У січні 2024 року ми прийняли лише 17 пацієнтів за місяць, а сьогодні цей показник сягає 1200-1500 відвідувачів щомісяця. До нас звертаються всі без винятку: вимушені переселенці, ветерани, місцеві жителі та люди з інвалідністю, – ми не відмовляємо нікому. Якщо починали ми командою з трьох лікарів та трьох медсестер, то зараз у нас працює понад 40 фахівців. Це повністю укомплектований штат, який відповідає усім вимогам НСЗУ. Ми надаємо широкий спектр консультацій, робимо УЗД, надаємо ЛОР- та гінекологічну допомогу, а наприкінці 2025 року відкрили ще й лабораторію», – зазначила директорка лікарні Валентина Юрків.

Зараз у закладі ведуть прийом вузькі спеціалісти практично всіх напрямів: хірург, кардіолог, невропатолог, травматолог, ендокринолог та інших спеціальностей. Тут працює лабораторія, надаються послуги з фізіотерапії, реабілітації та виїзної мобільної паліативної допомоги додому для пацієнтів віком старше 65 років. Усі консультації та обстеження за електронним направленням від сімейного лікаря є безоплатними. Крім того, пацієнти можуть безкоштовно отримати засоби реабілітації: ортези, милиці та крісла колісні.

Лікарня – безбар'єрна та повністю адаптована для людей з інвалідністю: на вході працює електропідйомник і є супровід пацієнтів. Також заклад практично автономний й підготовлений до можливих блекаутів: тут є генератори та запаси палива. Навіть під час аварійних відключень світла чи інтернету прийом пацієнтів не зупиняється.

Попри успішний розвиток на новому місці увесь колектив живе однією спільною метою – повернутися у рідний Приморськ після деокупації.

«Головна наша мрія – це перемога України та повернення закладу додому, в Приморськ. Там у нас чудова лікарня з гарною операційною, сучасним обладнанням – СКТ (спіральный комп'ютерний томограф), УЗД та рентгеном. Ми прагнемо розвиватися далі. Близько 80% нашого колективу

готові одразу після деокупації їхати працювати в Приморськ», – підсумувала директорка лікарні Валентина Юрків.

Загалом у Запорізькій області працює 7 релокованих з тимчасово окупованих територій закладів охорони здоров'я. Щомісяця вони надають понад 14 тисяч послуг та приймають понад 3500 пацієнтів.

***

11.08.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/174038>

Житло, дохід та підтримка ВПО: на Львівщині Карітас у співпраці з Координаційним центром впроваджує проєкт Emergency Appeal

Загалом у Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській, Херсонській та Миколаївській областях допомогу отримують 9 907 людей.

«Карітас Стрий» та «Карітас Дрогобич» за фінансової підтримки «Карітас Інтернаціоналіс» у співпраці, зокрема з Координаційним центром з підтримки цивільного населення при ЛОДА, впроваджують проєкт «Emergency Appeal 2026–2027» – гуманітарну програму, що поєднує екстрене реагування з довгостроковими рішеннями для внутрішньо переміщених осіб.

У межах робочого візиту менеджерка проєкту Оксана Чернявська, мотиваційний психолог «Карітасу України» Людмила Сухарева разом із командами «Карітас Тернопіль» та «Карітас Стрийської єпархії» провели зустрічі у Львівській та Тернопільській обласних військових адміністраціях.

На Львівщині фахівці зустрілися з радницею начальника ЛОВА та керівницею Координаційного центру при ЛОВА Галиною Бордун та заступником голови Координаційного центру підтримки цивільного населення Володимиром Горакком.

Однією з ключових тем зустрічей стало практичне впровадження постанови Кабінету Міністрів України №751, яка передбачає, зокрема, забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості. Обговорили також реалізацію проєкту «Emergency Appeal». Загалом у Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській, Херсонській та Миколаївській областях допомогу отримують 9 907 людей.

На Львівщині проєкт зосереджений на трьох ключових напрямках: житло, захист, відновлення засобів до існування та інтеграція у громаду.

- **Житло.** Ремонтні роботи та покращення умов проживання у місцях тимчасового перебування (колективних центрах) відповідно до стандартів безпеки, доступності й гідності; допомога з орендою житла; ремонт невеликих будинків у власності громад чи «Карітасу» для розміщення ВПО.

- **Дохід та зайнятість.** Мікрогранти на самозайнятість; гранти на розвиток сільського господарства для домогосподарств у сільській місцевості; професійне навчання та розвиток бізнес-навичок; програми оплачуваної тимчасової зайнятості («гроші за роботу») та підтримка працевлаштування.

- Гуманітарний захист. Індивідуальний супровід кейс-менеджера, психосоціальна підтримка, безкоштовні юридичні консультації (відновлення документів, житлові, спадкові та інші правові питання) та адресна грошова допомога для мінімізації ризиків безпеки.

- Соціальна згуртованість. Інформаційна підтримка новоприбулих переселенців, спільні інтеграційні заходи для зміцнення взаємодії між ВПО та місцевими мешканцями, можливість долучитися до проекту як волонтер/-ка.

- Оперативна допомога у надзвичайних ситуаціях. У разі критичних гуманітарних потреб механізм швидкого реагування – гаряче харчування, вода, гігієнічні та непродуктові набори.

Пріоритет надається найбільш вразливим категоріям населення з числа ВПО, зокрема:

- Одинока мати/батько або опікун однієї чи кількох дітей віком до 18 років.

- Вагітна жінка або мама, яка годує грудьми, та має дитину до 3 років (обмінна картка вагітної, свідоцтво про народження).

- Людина із серйозними/хронічними захворюваннями (за підтверджуючим документом). Важким захворюванням визнається: будь-яка хвороба, яка обмежує фізичні та психічні можливості та потребує високоякісного лікування, яке не покривається доходом родини.

- Людина з інвалідністю (1, 2, 3 група та інвалідність з дитинства за підтверджуючим документом), також визначити людину з обмеженими можливостями можна за Вашингтонським опитувальником.

- Самотня людина похилого віку (домогосподарство, яке складається з однієї або двох осіб, які не мають підтримки рідних працездатного віку).

- Багатодітні сім'ї з (3 і більше неповнолітніх дітей) за (підтверджуючим документом).

- Особи та сім'ї без постійного доходу.

- Особи, постраждалі від насильства.

- Особи, які втратили житло внаслідок бойових дій.

- Безпритульні.

- Особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

- Сім'ї зниклих безвісти.

- Сім'ї та окремі особи, які потребують соціальних послуг, але не отримують їх з різних причин.

Допомога надається без дискримінації за релігійними, політичними поглядами, статтю чи іншими ознаками – виключно на основі рівня вразливості та потреб родини.

Відбір отримувачів допомоги здійснюється на основі оцінки вразливості та потреб із перевіркою згідно з кластерними рекомендаціями надання гуманітарної допомоги, що дозволяє уникнути дублювання підтримки з боку інших організацій.

«Гуманітарна підтримка – це значно більше, як допомога у кризовий момент. Ми націлені шукати рішення, які дадуть людині можливість залишитися у громаді, мати житло, роботу та поступово відновлювати економічну самостійність. Тому для нас важливо поєднувати можливості державних програм, зокрема нового механізму забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості, з інструментами, які має Карітас. Така взаємодія дозволяє працювати не з окремою потребою, а комплексно – з життєвою ситуацією конкретної людини чи родини», – зазначила проєктна менеджерка «Emergency Appreal», «Карітас України» Оксана Чернявська.

***

15.08.2026

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/174311>

Від тимчасового проживання – до постійного: Львівщина напрацьовує пропозиції до закону про соціальне житло

Станом на середину серпня в області офіційно зареєстровані понад 201 тисяча ВПО.

Минулого тижня голова Координаційного центру при ЛОДА та керівниця ГО «Птаха України» Галина Бордун разом з іншими представниками організації взяли участь у виїзному засіданні робочої групи з розробки проєкту Закону України «Про соціальне житло».

Захід, організований Міністерством з відновлення, інфраструктури та транспорту України за підтримки Ради Європи, об'єднав українських та міжнародних експертів, представників державних органів, органів місцевого самоврядування та громадського сектору для напрацювання ефективної та справедливої житлової політики.

Також цього тижня Львівщина приймала засідання Кластеру з питань житла та непродукованої допомоги. Спільно з партнерами – УВКБ ООН, громадськими організаціями та представниками ОДА – обговорили, як змінилися потреби ВПО та система поселення людей, які потребують допомоги.

Під час панельних дискусій йшлося про майбутнє місць тимчасового проживання, системні виклики у сфері підтримки ВПО, координацію між органами влади та гуманітарними партнерами, якість ремонтів, правові механізми забезпечення сталих житлових рішень, а також питання інклюзії та доступності.

«Львівщина щодня зустрічає тих, хто евакуюється. Ми й до сьогодні забезпечуємо соціальне таксі, поселення та систему кейс-менеджменту. Але слід сказати, що рівень підтримки від гуманітарних партнерів щодо західних областей впав до найнижчого показника.

У місцях тимчасового проживання переважно залишаються люди старшого віку та люди, які потребують соціального супроводу. Тому питання

підтримки вийшло на інший рівень. Це, зокрема, і впорядкування законодавчої бази. Постанова №888 має стосуватися не тільки ВПО, а й тих людей, які переселилися зі східних областей, але не мають статусу ВПО, а також місцевого населення.

Ми маємо перейти від МТП до постійного житла. Добре, що в рамках нового експериментального проєкту «Будиночки в селі» уряд планує придбати вже готові будинки вартістю до 500 тисяч гривень. Першочергово житлом у сільській місцевості забезпечуватимуть ВПО», – зазначила Галина Бордун.

У фокусі обговорення законопроекту була людина та гарантія реалізації права на житло для всіх громадян. Учасники говорили про практичні аспекти впровадження системи соціального житла, зокрема фінансові механізми та формування фонду соціального житла.

Окрему увагу приділили статусу гуртожитків: чи можуть вони розглядатися як повноцінне соціальне житло, чи мають залишатися виключно тимчасовим варіантом. Також обговорили можливість вибору громади для отримання соціального житла: чи дозволити людині вільно обирати громаду, чи обмежити цей вибір фактичним місцем її проживання.

Йшлося і про питання інституту оператора соціального житла: хто може виконувати цю функцію, якими будуть його повноваження та як законодавчо забезпечити умови для його безперебійної діяльності.

Попри плідні дискусії, багато питань ще залишаються неузгодженими та потребують подальшого експертного доопрацювання.

«Сьогодні необхідність створення міцного правового підґрунтя для соціального житла не підлягає сумніву. Проте недостатньо просто задекларувати права – критично важливо розробити проєкт закону, який ефективно працюватиме на практиці. Дієвий закон має встановити прозорі та зрозумілі правила, де повноваження всіх учасників – від органів влади до неурядових організацій – будуть чітко регламентовані та узгоджені між собою», – зазначила Галина Бордун.

Довідково

Львівщина продовжує приймати людей, які вимушено залишають свої домівки через війну. Частина з них досі проживає у місцях тимчасового проживання та потребує соціального супроводу, допомоги з житлом та інтеграції в громади.

69 місць тимчасового проживання затверджено розпорядженням начальника ОВА. За оперативними даними керівників МТП, там нині проживає близько 5 тисяч людей.

Загалом станом на 13 серпня на обліку у Львівській області перебуває 201 491 ВПО.

Серед них 126 803 жінки та 74 688 чоловіків.

45 718 облікованих ВПО – це діти віком до 18 років.

9 829 людей мають інвалідність.

31 551 людина – пенсіонери.

13.08.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/272409>

У Пришибській громаді облаштували 11 квартир для ВПО

Начальник Полтавської ОВА Віталій Дяківнич під час візиту до Пришибської громади оглянув житло для внутрішньо переміщених осіб. У повністю реконструйованому будинку облаштували 11 квартир.

Замінили дах і вікна, утепили фасад, оновили електромережі та комунікації.

Квартири передали з меблями та всім необхідним для побуту, облаштували індивідуальне газове опалення. Поруч – дитячий майданчик і стоянка.

Отримали житло 45 людей. На реконструкцію громада спрямувала 20 млн грн.

«Цей будинок заселили три роки тому. І сьогодні важливо бачити не лише відремонтовані квадратні метри, а результат: люди, які втратили свої домівки через війну, змогли облаштувати тут нове життя, – зауважив очільник області. – Саме такою має бути підтримка ВПО – не тимчасове рішення на кілька місяців, а можливість знову мати свій дім і впевненість у завтрашньому дні».

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

11.08.2026

LB.ua

https://lb.ua/world/2026/08/11/758260_ievrostat_status_timchasovogo.html

Євростат: статус тимчасового захисту в Євросоюзі отримали 4,41 млн людей, які поїхали з України

Станом на 30 червня статус тимчасового захисту в Євросоюзі мали 4,41 млн людей, що поїхали з України. Порівняно з травнем їхня кількість зросла на 24 380, йдеться на сайті Євростату.

Найбільша кількість таких осіб проживає в Німеччині – 1,2 млн або 29,2 % від загальної кількості українців з цим статусом у ЄС. В Польщі їх нарахували 961 170, в Чехії – 390 810.

Порівняно з травнем, число людей під тимчасовим захистом зросло в 24 з 27 країн Євросоюзу. В Італії їх побільшало на 4115 осіб (8,8 %), Чехії – на 3835 (1%), Німеччині – на 2960. Знизилася кількість українців у Польщі (на 6 633, 0,7%), Бельгії (-35) і Ірландії (-15).

«Найвищі показники кількості осіб, що користуються тимчасовим захистом, на тисячу населення спостерігалися в Чехії – 35,8, Словаччині (27,2) та на Кіпрі (26,8), порівняно з 9,8 на рівні ЄС», – повідомили в Євростаті.

Станом на 30 червня громадяни України становили понад 98,5% осіб, що користуються тимчасовим захистом у ЄС. Дорослі жінки становили 43,4% від загальної кількості, дорослі чоловіки – 27%, а неповнолітні – майже третину (29,6%) усіх осіб, що користуються захистом.

***

15.08.2026

LB.ua

https://lb.ua/society/2026/08/15/759166_tspd_rozyasniv_chi_treba.html

ЦПД роз'яснив, чи треба 18-річним українцям показувати «Резерв+» для отримання тимчасового захисту в ЄС

У Центрі уточнили, що вимога може стосуватися як чоловіків, так і жінок із відповідним військовим статусом.

Щоб отримати тимчасовий захист у ЄС згідно з новими правилами, не всім категоріям українців треба показувати «Резерв+», а лише тим особам, які мають чинні військові обов'язки.

Про це повідомив Центр протидії дезінформації.

Натомість російська пропаганда перекрутила зміст рішення і так з'явилася інформація, що 18-річних українок нібито зобов'язують показувати «Резерв+» для отримання тимчасового захисту в країнах ЄС.

«Рішення Ради ЄС 2026/1912 справді передбачає перевірку військового статусу для окремої категорії заявників. Але йдеться про нових заявників на тимчасовий захист після 31 липня 2026 року, які вже мають чинні військові обов'язки відповідно до українського законодавства. Ця норма є гендерно нейтральною і не поширюється на цивільних 18-річних українок, студенток чи інших жінок, які не мають військового обов'язку», – наголосив ЦПД.

У Центрі уточнили, що вимога може стосуватися як чоловіків, так і жінок із відповідним військовим статусом.

***

13.08.2026

ЕСПРЕСО

<https://espresso.tv/svit-deportatsiya-bezrobotnikh-ukrainskikh-cholovikiv-iz-polshchi-ekspert-poyasniv-chi-tse-realno>

Депортація безробітних українських чоловіків із Польщі: експерт пояснив, чи це реально

Пропозиція польської опозиційної партії «Право і справедливість» депортувати безробітних українських чоловіків призовного віку наразі не є

реальним рішенням польської влади. Йдеться лише про політичну ініціативу опозиції.

Про це розповів Еспресо розповів експерт Фонду «Український дім» Олександр Пестриков у спільному проєкті Еспресо та Slawa.TV «Український фокус. Ранок».

За його словами, подібні настрої щодо українських чоловіків у Польщі існували ще з 2022 року, тому результати відповідного опитування не варто сприймати як щось несподіване.

«Я не думаю, що це якісь мають бути шокуючі дані, оскільки так сформульоване питання передбачає, що хтось собі припускає, що в Польщі є дуже-дуже багато чоловіків, які не працюють. Це обурює звичайного мешканця Польщі. І він хоче мати якийсь вплив на ситуацію, наприклад, пропонує депортувати.»

Експерт наголосив, що схожі настрої фіксувалися у Польщі навіть у перший рік повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

«Навіть у 22-му році, коли настрої були проукраїнські дуже великі, все одно звучали голоси про те, що добре, жінки і діти хай будуть тут, а чоловіки хай їдуть на фронт.»

Водночас Олександр Пестриков закликав розділяти суспільні настрої та реальні юридичні перспективи такої ініціативи.

За його словами, зараз ідеться лише про пропозицію опозиційної партії, яка може отримати можливість реалізувати її лише у випадку приходу до влади.

«Це поки що пропозиція опозиційної партії про те, що вона хоче зробити, якщо вона дістане владу через рік, якщо вона буде при владі. Тобто зараз ми говоримо абсолютно не про якісь реальні дії, не про якісь реальні плани, які будуть втілені у життя сьогодні чи завтра.»

Він також звернув увагу на те, що ініціативу вже критикують представники польської правлячої коаліції.

«Зрозуміло, ця пропозиція була скритикована дуже сильно правлячими партіями, правлячою коаліцією.»

Окремо експерт пояснив, що саме по собі безробіття не є підставою для депортації людини, яка перебуває в Польщі легально.

«Закон не забороняє жити в Польщі і не працювати. Якщо людина перебуває легально, то серед різних підстав перебування в Польщі є не тільки праця.»

За словами Олександра Пестрикова, існують цілком законні життєві обставини, за яких людина може не працювати, але при цьому легально перебувати в країні.

«Наприклад, це може бути сімейна ситуація, коли, наприклад, мати має дуже добру роботу, а батько піклується дітьми. Або, наприклад, чоловік має інвалідність і не може працювати.»

Він додав, що через нечітке формулювання питання в опитуванні складно однозначно оцінити, кого саме респонденти мають на увазі, коли підтримують ідею депортації безробітних українських чоловіків.

«Якби, наприклад, це опитування було якось вищим способом сформульовано, наприклад, чи маємо ми вислати тотально всіх чоловіків, незалежно, наприклад, від стану здоров'я, то, можливо, були б дещо інші відповіді на це питання.»

***

12.08.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/economic/1192569.html>

В уряді Польщі визнали вагомий внесок українців в економіку країни

Заступник міністра внутрішніх справ Польщі Мачей Дущик звернув увагу на внесок українців у функціонування польської економіки. Про це він сказав в ефірі Polsat News.

Polsat News пише, що Дущик вважає, що в багатьох випадках брак участі України відчувається. «Якби не громадяни України, ми б чекали на автобус 10 хвилин, а не п'ять. Бо вони заповнюють прогалини на польському ринку праці. Тому певна частина польської економіки залежить від біженців війни з України. Загалом, це українці, які живуть у Польщі, і нам потрібно повторювати це все частіше, бо якби у нас була така ситуація, одного дня, коли всі українці об'єднуються і не підуть на роботу, польська економіка зупиниться», – сказав він.

Він також розкритикував ідею партії «Право і справедливість» (PiS) щодо депортації безробітних чоловіків призовного віку з України. У цьому контексті в громадських обговореннях з'явилася цифра в три тисячі осіб. «Три тисячі – це невелика бригада. Нагадаю, що в Україні мобілізовано 900 тисяч людей, тому це зовсім не допомога. Насправді ж ті, хто не працює в Польщі, – це ті, хто доглядає за своїми дітьми-інвалідами, або ті, хто отримав поранення на передовій і проходить реабілітацію в Польщі», – сказав він.

На запитання, чи почнуть біженці повертатися в Україну після закінчення війни, Дущик відповів, що «це процес, який ми спостерігали в інших країнах, і його дуже легко передбачити».

«Буває, що ті, хто заявляє «я залишаюся», – виїжджають, бо щось трапляється. А ті, хто каже: «Я виїду, щойно закінчиться війна», – залишаються. Звісно, ці тенденції змінюються з кожним місяцем, оскільки корені, які вони пускають у приймаючому суспільстві, в даному випадку польському, стають дедалі глибшими. Якщо хтось віддав своїх дітей до школи, вони вивчають польську мову, якщо людина працює на ринку праці, то ймовірність того, що вона повернеться до України без сильного стимулу до повернення, є практично дуже низькою», – зазначив він.

13.08.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/blog/1193136.html>

Освіта на валізах: як молодь ВПО буде майбутнє

Вступна кампанія знову привернула увагу до доступності освіти для молоді ВПО. Цього року вона збіглася зі зміною керівництва Міністерства освіти і науки, тому є нагода подивитися не лише на умови вступу, а й на всю систему підтримки молодих переселенців.

У МОН уже заявили, що освітні зміни мають відповідати реальним потребам людей. Для молоді ВПО це означає не лише вступ до закладу освіти, а й можливість завершити навчання, здобути професію та розпочати самостійне життя.

Календар державної підтримки

Серед нинішньої молоді ВПО є ті, хто залишив рідний дім після 2022 року, і ті, хто живе у статусі переселенця ще з 2014-го. Дехто був змушений переїжджати двічі, змінювати школи, університети та професійні плани.

Це школярі, студенти університетів і коледжів, учні закладів професійної освіти, молоді люди, яким на новому місці доводиться опановувати іншу професію. Для них освіта – не лише знання, а й можливість здобути самостійність і заново побудувати своє життя.

Однак державна політика бачить передусім окремі категорії цієї молоді. Для вступників із ТОТ і територій активних бойових дій діє квота-2, працюють освітні центри «Крим – Україна» та «Донбас – Україна», передбачена можливість пройти співбесіду замість НМТ. Станом на 28 липня 7156 вступників подали за квотою-2 понад 26 тисяч заяв.

Це важливі механізми. Але сама довідка ВПО не дає права на квоту-2. Спеціальні умови залежать від зареєстрованого місця проживання, території, з якої виїхала людина, та дати переміщення. Молоді переселенці, які не відповідають установленим критеріям, вступають на загальних підставах.

Так виникає своєрідний календар державної підтримки: освітні можливості молоді людини залежать не лише від її потреб, а й від того, звідки і коли вона була змушена виїхати.

Той, хто живе з довідкою ВПО з 2014 року, може вже не сприйматися системою як людина, яка потребує додаткової підтримки. Але роки переміщення не повертають родині житло, не компенсують утраченого майна і не створюють коштів на навчання.

За дверима приймальної комісії

Спеціальні умови вступу допомагають молодим переселенцям потрапити до університетів і коледжів. Але зарахування – лише початок.

Після вступу студентіві потрібно оплачувати проживання, харчування, транспорт, навчальні матеріали та техніку. Для родини, яка орендує житло,

втратила основне джерело доходу або пережила повторне переміщення, ці витрати можуть виявитися непосильними.

Студенти з числа ВПО, які навчаються за денною формою на бюджеті, мають право на соціальну стипендію. Передбачене і першочергове поселення в гуртожиток, однак вільних місць вистачає не всюди. Знижки на проживання також залежать від правил конкретного закладу.

За межами цієї підтримки можуть опинитися контрактники, студенти заочної форми, ті, кому не дісталось місця в гуртожитку, а також молоді люди, змушені поєднувати навчання з роботою.

Омбудсман уже запропонував уряду гарантувати студентам-ВПО віком від 18 до 23 років безперервне отримання допомоги на проживання під час навчання за денною або дуальною формою.

Логіка проста: повноліття не повертає молодій людині втрачений дім. Учора вона була дитиною-переселенцем, сьогодні стала студентом-переселенцем. Статус змінився, обставини – ні.

«Безпомічна» школа

Проблеми починаються задовго до вступу.

Діти ВПО переходять до нових шкіл, надолужують пропущене, звикають до незнайомих учителів та однокласників. Частина продовжує дистанційно навчатися у своїх релокованих школах. Для них це не лише заняття через екран, а й можливість зберегти зв'язок із друзями, вчителями та громадою, з якої довелося виїхати.

Водночас із 1 вересня частина дітей ВПО ризикує втратити допомогу на проживання через дистанційну форму навчання. Чинні правила пов'язують виплати з відвідуванням школи за місцем фактичного проживання, якщо там доступне очне навчання.

Родину фактично можуть поставити перед вибором: перевести дитину до іншої школи або втратити три тисячі гривень допомоги. Омбудсман назвав такий підхід дискримінаційним і закликав уряд змінити правила.

Очне навчання справді важливе для соціалізації. Дитині потрібні живе спілкування, нові друзі та відчуття себе частиною громади. Але інтеграції не можна домагатися під загрозою позбавлення виплат.

Мають враховуватися безпекова ситуація, стан дитини, доступність місцевої школи та її індивідуальні потреби. Дистанційне навчання не завжди означає відмову від інтеграції. А механічне переведення до найближчої школи не обов'язково відповідає інтересам дитини.

Не всі шляхи ведуть до вишу

Коли говорять про молодь та освіту, увага часто зосереджується на вступі до університету. Але Україні потрібні не лише бакалаври й магістри.

Молодим переселенцям необхідний доступ до професійної освіти, коротких навчальних програм і перекваліфікації за спеціальностями, затребуваними в конкретному регіоні. Особливо це важливо для тих, хто не завершив навчання, рано почав працювати або після переїзду з'ясував, що для його професії на новому місці немає роботи.

Професійний коледж може стати швидшим шляхом до самостійності, ніж кілька років у виші. Однак для цього також потрібні місце в гуртожитку, стипендія, сучасне обладнання, оплачуване стажування та співпраця з роботодавцями.

Результатом такого навчання має бути не лише диплом, а й реальна можливість працювати за здобутою професією.

Маршрут у самостійне життя

Квоти, стипендії, гуртожитки та програми перекваліфікації потрібні. Але поки вони існують як окремі інструменти з різними умовами, молодій людині доводиться самотужки складати з них свій маршрут.

Підтримка має охоплювати весь шлях: від школи й надолуження пропущеного до професійної підготовки, стажування та першого стабільного робочого місця. Її обсяг мають визначати реальні потреби молоді людини, а не лише дата переїзду, територія походження чи формальна категорія.

Вступ мало що змінить без можливості завершити навчання. Диплом не гарантує самостійності без роботи. А перша робота не дає впевненості в майбутньому, якщо молодій людині ніде жити.

Така система дала б молодим переселенцям можливість планувати власне життя, а Україні – зберегти покоління, яке вже навчається, працює і пов'язує з нею своє майбутнє.

Держава не може повернути молоді ВПО роки, відібрані війною. Але вона може зробити так, щоб вимушений переїзд не відібрав у них ще й майбутнє.

Максим Ткаченко, народний депутат України, співзасновник ГО «ВПО Україна».

***

11.08.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-es-reakcija-na-zrostannja-kilkosti-napadiv-na-ukrajinciv-u-polshchi/33826711.html>

Єврокомісія відреагувала на зростання кількості нападів на українців у Польщі

Європейська комісія стежить за тим, як Польща виконує вимоги законодавства ЄС щодо боротьби з расизмом та ксенофобією. Про це Радіо Свобода повідомили в Єврокомісії у відповідь на запит щодо зростання кількості зареєстрованих випадків агресії проти українців у Польщі.

За даними Головного управління поліції Польщі, за перші шість місяців 2026 року громадяни України подали на 30% більше скарг до поліції, ніж за аналогічний період торік.

«Європейська комісія засуджує будь-які форми злочинів на ґрунті ненависті та мови ворожнечі. Комісія й надалі підтримуватиме українців у зв'язку з агресивною війною Росії стільки, скільки буде потрібно. Рівне

ставлення, недискримінація та солідарність є фундаментальними принципами ЄС», – заявив речник Єврокомісії.

Він нагадав, що Єврокомісія постійно надає спеціальне фінансування ЄС для країн-членів, що приймають українців.

«Комісія стежить за імплементацією Рамкового рішення в усіх державах-членах, зокрема в Польщі», – заявив речник Єврокомісії.

Йдеться про Рамкове рішення ЄС щодо боротьби з расизмом та ксенофобією. Як пояснили у Єврокомісії, законодавство ЄС зобов'язує держави-члени криміналізувати мову ворожнечі та публічне підбурювання до насильства, зокрема за ознакою національного чи етнічного походження.

Країни ЄС також повинні враховувати расистський або ксенофобський мотив як обтяжувальну обставину під час розгляду інших кримінальних правопорушень.

«Нещодавно ухвалений перегляд Директиви про права потерпілих додатково посилює права, підтримку та захист жертв злочинів, зокрема злочинів на ґрунті ненависті. Держави-члени мають оперативно перенести посилені положення оновленої Директиви до національного законодавства та забезпечити їхнє ефективне застосування», – додав речник Єврокомісії.

Про посилення відповідальності в Польщі розповів посол України в Польщі Василь Боднар, який зараз завершує роботу на посаді.

Він пояснив в інтерв'ю Радіо Свобода, що зростання офіційної статистики скарг від українців може бути пов'язане не лише зі зростанням кількості випадків агресії, але й із тим, що польські правоохоронні органи останнім часом посилили систему виявлення та розслідування злочинів, мотивованих упередженнями.

«Зараз польське законодавство змінилося. Впроваджується відповідальність за ненависть на національному ґрунті. У структурі польської прокуратури створені відповідні підрозділи, які з особливою активністю займаються саме такими справами. Крім того, на початку року ми видали спеціальний poradnik для громадян України, де пояснили, як діяти у випадках агресії чи інших надзвичайних ситуацій», – розповів Василь Боднар.

Із лютого 2026 року в Польщі запрацювала спеціалізація прокуратур у таких справах. Міністерство юстиції визначило окремі прокуратури, які мають відстежувати й надавати правову оцінку злочинам, мотивованим упередженнями, незалежно від місця їхнього скоєння.

11.08.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/4wslmIv>

Працевлаштування ВПО: які є вакансії, компенсації та програми зайнятості

Для внутрішньо переміщених осіб в Україні діє низка програм, які допомагають знайти роботу, змінити професію або отримати тимчасову зайнятість. Водночас роботодавцям держава компенсує витрати на працевлаштування переселенців. Про те, як працюють ці механізми та де ВПО можуть шукати роботу, – RFI Українською розповіла представниця Державного центру зайнятості Людмила Соболева.

Компенсація роботодавцям за працевлаштування ВПО

В умовах війни держава шукає стимули для роботодавців, щоб вони активніше працевлаштовували внутрішньо переміщених осіб, які змушені були покинути тимчасово окуповані території, і, зокрема, тих, хто отримав відповідний статус після 24 лютого 2022 року.

Сьогодні одним із основних інструментів підтримки стала компенсація роботодавцям витрат на оплату праці внутрішньо переміщених осіб. Про це розповідає Людмила Соболева, заступниця начальника відділу реалізації програм зайнятості управління програм зайнятості та сприяння працевлаштуванню департаменту реалізації політики зайнятості Державного центру зайнятості.

«Якщо такі особи працевлаштовуються на умовах строкового або безстрокового договору, роботодавцю протягом трьох місяців надається компенсація мінімальної заробітної плати», – пояснила вона.

За працевлаштування людей із інвалідністю компенсацію можуть надавати протягом шести місяців. Такий самий термін передбачений, якщо переселенців працевлаштовують роботодавці, які працюють на прифронтових територіях.

Розміри державної компенсації, яку отримують роботодавці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб.

Програма не обмежена конкретними професіями чи посадами. Отримувати компенсацію можуть роботодавці різних сфер, якщо вони відповідають умовам програми. Водночас державні установи та фонди соціального захисту до неї не належать.

Окремий механізм діє для ВПО, які зареєстровані у службі зайнятості як безробітні.

У цьому випадку роботодавцю компенсують витрати на оплату праці та єдиний соціальний внесок, але сума не може перевищувати двох мінімальних заробітних плат.

Зазвичай таку допомогу держава виплачує протягом шести місяців. Для людей, які мають додаткові гарантії у працевлаштуванні, строк може

становити 12 місяців протягом двох років. До таких категорій, зокрема, належать діти-сироти, один із батьків, який виховує неповнолітніх дітей, учасники бойових дій та інші визначені законодавством категорії.

Як роботодавцям отримати компенсацію?

Після офіційного оформлення працівника роботодавець має подати заяву одним із двох зручних способів:

- онлайн через «Електронний кабінет роботодавця» на порталі Державної служби зайнятості, підписавши її КЕП (кваліфікованим електронним підписом);
- офлайн особисто в центрі зайнятості за місцем провадження господарської діяльності.

Співпраця держави і бізнесу з працевлаштування переселенців

Як приклад співпраці Державного центру зайнятості та бізнесу в працевлаштуванні ВПО Людмила Соболева навела підприємство із Закарпаття, яке є дочірнім американської компанії. Там виробляють меблеві щити і меблі з масиву бука. Продукцію продають не тільки в Україні, а й у країнах Західної Європи, зокрема Німеччині, Австрії, Франції, Швейцарії, Польщі, Словаччині та Румунії.

За словами Людмили Соболевої, на цьому підприємстві вже працевлаштували 13 внутрішньо переміщених осіб і продовжують набирати працівників.

«Компанія пропонує близько 15 вакансій, зокрема для столярів, складальників виробів із деревини, укладальників та пакувальників. Заробітна плата становить від 20 тисяч гривень. Працівникам також можуть надавати довозення до місця роботи в радіусі 50 кілометрів, харчування, медичне страхування та за потреби проживання», – повідомила представниця Державного центру зайнятості.

Тимчасова зайнятість для ВПО

Як розповіла Людмила Соболева, якщо внутрішньо переміщені особи не можуть одразу знайти постійну роботу, служба зайнятості пропонує їм тимчасову. Зареєстровані безробітні можуть виконувати громадські роботи. Оплата за них має бути не нижчою за мінімальну заробітну плату.

До суспільно корисних робіт можуть долучатися всі ВПО – незалежно від того, чи зареєстровані вони у службі зайнятості. За це передбачено оплату, що становить до півтори мінімальної заробітної плати, а на прифронтових територіях – до двох мінімальних зарплат.

Йдеться, зокрема, про розбір завалів, допомогу маломобільним людям, розвантаження та фасування гуманітарної допомоги, плетіння маскувальних сіток тощо.

«На сьогодні цей вид робіт у нас дуже розвинений. Дуже багато направляється осіб. Люди можуть працювати як певний проміжок часу, так і вже по два роки і навіть більше», – зазначає пані Соболева.

За її словами, в одній із благодійних організацій Харкова так працюють понад 100 людей, які, зокрема, плетуть маскувальні сітки, отримуючи за це

оплату. Крім того, людям пропонують долучатися до таких суспільно корисних робіт, як евакуація чи виконання завдань, пов'язаних із потребами Сил оборони України.

Єдиний портал вакансій

Для пошуку роботи ВПО можуть скористатися Єдиним порталом вакансій Державної служби зайнятості. За словами Людмили Соболевої, сьогодні на ньому представлено понад 200 тисяч вакансій.

Користувачі можуть відфільтрувати пропозиції за регіоном, професією та іншими параметрами. На порталі також є вакансії державного сектору, ветеранів, Сил оборони та пропозиції, які передбачають надання житла.

Окрім функції пошуку роботи, на офіційному сайті Служби зайнятості діє «єдине вікно» послуг. Там ВПО можуть знайти інформацію не лише про працевлаштування, а й про допомогу, яку надають неурядові організації.

Як зареєструватися у службі зайнятості

Внутрішньо переміщені особи можуть звернутися до будь-якого обраного центру зайнятості, незалежно від місця фактичного проживання або наявності задекларованого місця проживання. Звернутися можна особисто або онлайн, зокрема через портал «Дія», офіційний сайт служби зайнятості чи її мобільний застосунок.

Для ВПО, які перебувають на територіях можливих бойових дій або тимчасово окупованих територіях, передбачений окремий механізм припинення трудових відносин. І якщо людина не може самостійно розірвати трудовий договір із роботодавцем, але хоче зареєструватися як безробітна, вона може подати через центр зайнятості заяву на ім'я роботодавця. За допомогою служби зайнятості трудові відносини припиняють, після чого людина може зареєструватися як безробітна.

Після реєстрації у службі зайнятості ВПО може отримувати допомогу по безробіттю.

«Мінімальний розмір виплати становить 3900 гривень, максимальний – 8647 гривень. Для молоді без трудового стажу, а також людей, звільнених із останнього місця роботи за порушення трудового законодавства, виплата становить 1650 гривень. Допомога призначається з наступного дня після реєстрації безробітного. Водночас на період дії воєнного стану тривалість її отримання не може перевищувати 90 календарних днів», – пояснює Людмила Соболева.

Раніше RFI Українською повідомляла, що внутрішньо переміщені особи можуть одночасно звернутися за оформленням допомоги на проживання для ВПО та субсидії на оренду житла. Пенсійний фонд розрахує орієнтовно розмір субсидії, після чого людина визначить, який вид державної підтримки для неї вигідніший. Однак отримувати одночасно обидві виплати не можна. Тож якщо ВПО обирає субсидію на оренду житла, то має відмовитися від коштів на проживання. Допомогу не призначають людям, які відбувають покарання.

11.08.2026

inPoland.net.pl

*<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/skilki-ukra%d1%97nciv-perebuvaeh-v-polshhi-mvsia-pereviryah-chiselnist-gromadyan-ukra%d1%97ni/>
Скільки українців перебуває в Польщі? МВСіА перевіряє чисельність громадян України*

Як повідомив заступник міністра внутрішніх справ та адміністрації Мацей Душик, МВСіА перевіряє чисельність громадян України на території Польщі.

Душик звернув увагу на невідповідності між різними базами даних, зокрема йдеться про учнів, які навчаються в польських школах, та дорослих, які офіційно працюють але мають різні види дозволів на проживання. Заступник зазначив, що більш точні дані мають бути готові за кілька місяців. На сьогодні чисельність українців у Польщі оцінюють у близько 1,8-1,9 млн осіб.

Щодо ситуацією із зайнятістю українців, заступник міністра навів конкретні показники. Рівень працевлаштування серед біженців перевищує 65%. Середній рівень зайнятості з урахуванням тих, хто прибув до 24 лютого 2022 року, і тих, які прибули до Польщі після початку повномасштабної війни, перевищує 80%, а враховуючи студентів, які працюють, цей показник зростає приблизно до 95%.

За словами заступника міністра, це найвищий рівень зайнятості українців у ЄС.

Під час останнього з'їзду партії PiS було оголошено, що якщо політсила знову прийде до влади, то одним із перших рішень нового уряду буде «депортація українських чоловіків призовного віку, які не працюють легально в Польщі». Цю заяву зробив віце-президент партії, депутат Європарламенту Тобіаш Бохенський.

Мацей Душик прокоментував пропозицію політичних опонентів. Заступник зазначив, що масштаби депортацій, які зараз здійснюються, є більшими, ніж за попереднього уряду PiS. Він також наголосив, що високий рівень зайнятості громадян України призовного віку означає, що група, яка потенційно постраждає від таких дій, буде «дуже малою». Представник МВСіА додав, що до кола українських чоловіків, які не працюють у Польщі, належать також і поранені, стан здоров'я яких виключає проходження військової служби.

Заступник міністра назвав ідею PiS «ірраціональною та нездійсненною».

***

12.08.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/polyaki-pidtrimuyut-deportaciyu-ukra%20%97nskikh-cholovikiv-iz-polshhi/>

Поляки підтримують депортацію українських чоловіків із Польщі

Згідно з результатами опитування IBRiS для «Rzeczpospolita», проведеному 7-8 серпня 2026 року, більшість респондентів вважають, що Польща повинна депортувати українських чоловіків призовного віку, які не працюють легально в країні.

Респондентам було поставлене питання «Чи повинна Польща депортувати українських чоловіків таке запитання було поставлено в опитуванні IBRiS для «Rzeczpospolita».

Згідно з результатами опитування, 67,2% респондентів відповіли «так» (43,8 відсотка «точно так» та 23,4 відсотка «скоріше так»), тоді як проти висловилися 23,4%. Майже кожен десятий респондент (9,4%) не зміг відповісти.

Ідею депортації підтримують 79% електорату правих партій. Близько 50% виборців правлячої коаліції також висловили підтримку депортацій.

Частіше запропоновану PiS ідею депортацію підтримують жінки – 73% проти 61% чоловіків. Найбільше за депортацію непрацюючих українських чоловіків виступають люди з початковою та професійно-технічною освітою – 98%. Серед тих, хто має вищу освіту, думки розділилися майже порівну: 43% підтримують ідею, 42% виступають проти, а 15% не визначилися.

***

13.08.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/kilkist-deportacijj-z-polshhi-zroslo-na-300-najjbilshe-deportovanikh-ukra%20%97nci/>

Кількість депортацій з Польщі зросла на 300%. Найбільше депортованих – українці

Кількість депортацій з Польщі різко зросла. За інформацією Мацея Душика, заступника міністра внутрішніх справ та адміністрації, найбільшою групою депортованих є громадяни України.

Кількість виконаних рішень про повернення іноземців зростає в геометричній прогресії рік за роком. Як повідомляє Interia, у 2023 році з Польщі було депортовано 3000 осіб, а вже у 2025 це число зросло на понад 330% – до 10 000 іноземців. У 2026 році ця кількість може бути ще більшою – у першій половині цього року вже відбулося 6000 депортацій.

За даними МВСіА, кількість депортацій у першій половині 2026 року зросла на 30% порівняно з аналогічним періодом 2025 року, коли було депортовано 4600 осіб.

«Найбільшою групою серед депортованих є українці, що просто пов'язано з тим, що їх найбільше в Польщі», – повідомив Мацей Дущик, заступник міністра внутрішніх справ та адміністрації.

Він додав, що статус тимчасового захисту не має значення, коли йдеться про злочинність.

Найбільш чисельними групами, до яких застосовано процедури депортації, після українців були громадяни Грузії, Білорусі, Молдови та Колумбії.

За словами Дущика, депортація є стандартним інструментом міграційної політики. Він пояснив, що зростання кількості депортацій є, перш за все, результатом посилення системи та посилення активності служб. Найчастіше причиною депортацій є відсутність дозволів на проживання або перевищення дозволеного терміну перебування в Шенгенській зоні. Частина рішень про видворення з Польщі застосовуються проти іноземців, які загрожують національній обороні та безпеці.

Кожна процедура депортації має певні санкції. Депортована особа отримує тимчасову заборону на в'їзд до Шенгенської зони, яка може тривати від шести місяців до десяти років залежно від випадку, і має на меті запобігти незаконній вторинній міграції.

Важливим елементом стало впровадження системи EES у 2025 році. У системі реєструють громадян країн з-поза ЄС, які прибувають на короткострокове перебування до 90 днів. Завдяки використанню біометричних даних EES практично унеможлиблює в'їзд до Європейського Союзу для людей, які використовують підроблені документи.

***

13.08.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/ukrainski-bizenci-v-evropi-ci-deportuvati-me-ispania-ukrainskih-colovikiv/a-78353249>

Чи депортуватиме Іспанія українських чоловіків?

З огляду на нещодавнє рішення Євросоюзу військовозобов'язаним українцям в Іспанії буде складніше отримати статус біженців. Йдеться про чоловіків мобілізаційного віку. DW про те, чи депортуватиме їх Мадрид?

В Іспанії на початку серпня 2026 року набуло чинності положення Євросоюзу про відмову в наданні притулку військовозобов'язаним громадянам України – чоловікам віком від 23 до 60 років. Відтепер, звертаючись до іспанської влади з проханням про надання притулку, ці особи змушені надавати документи, які підтверджують, що вони залишили батьківщину на законних підставах, звільнені від військової служби та не

ухиляються від неї. На осіб, які отримали статус біженців раніше, нововведення не поширюються.

Нове рішення ЄС викликало масу коментарів серед українців і в російськомовній пресі. У них вживаються терміни на кшталт «ЄвроТЦК», пишуть про якісь «масштабні» або навіть «тотальні поліцейські перевірки» українців в іспанських містах і, відповідно, про їхнє неминуче відправлення на фронт в Україну. Зазначається, що Іспанія стала «першою країною Європи, яка не впускає до себе ухильників від армії».

Олії у вогонь додають деякі блогери, і з їхніх повідомлень у читача, який не знає контексту, може скластися враження, що іспанці ось-ось відправлять українців проти їхньої волі на війну. DW розбиралася, чи це так?

Статистика міграції українців до Іспанії

За даними іспанського міністерства інклюзії, соціального забезпечення та міграції, станом на кінець червня 2026 року в Іспанії на законних підставах, тобто з офіційним дозволом на проживання та працю, перебували 353 009 українців. З них 262 782, або 74 відсотки всіх громадян України, які проживають тут, користуються так званим «тимчасовим захистом», тобто мають статус біженців через воєнні дії на своїй батьківщині. Решта є мігрантами з відповідною посвідкою на проживання, як і мільйони вихідців з інших країн Східної Європи, Африки та Латинської Америки.

На сайті міністерства також зазначається, що Іспанія посідає четверте місце в Європі – після Німеччини, Польщі та Чехії – за кількістю прийнятих українських біженців. Серед них жінки становлять 58 відсотків, неповнолітні – 30 відсотків. Більшість біженців прибула до країни у 2022 році. Нині їхній приплив, за даними іспанської сторони, є «незначним». Що ж стосується зайнятості, то українці працюють переважно в будівництві та сфері обслуговування. Чимало серед них і тих, хто працює за фахом, наприклад програмістів. Вихідці з України розселені переважно на східному та південному узбережжі, у Мадриді та інших великих містах.

Поліція нічого не знає про «тотальні перевірки» українців

У поліції Іспанії кореспондента DW запевнили, що правоохоронні органи не займаються «перевіркою», тим більше «тотальною», громадян України. «Завдання виявляти, заарештовувати та висилати українських військовозобов'язаних перед поліцейськими ніхто не ставив», – наголошується у відповіді. Не перевіряються документи українців навіть під час перетину кордону. Адже біженці їдуть до Іспанії через Францію автобусами та автомобілями, а між цими двома країнами немає прикордонного контролю.

Тож «документи українців потрапляють до рук правоохоронців лише під час оформлення статусу біженця», зазначили в поліції. Отримувати цей статус «ніхто нікого не змушує» – він надається за заявою прохача. А прийомом і розміщенням українців, які бажають отримати такий статус, займаються цивільні співробітники міністерства інклюзії, соціального забезпечення та

міграції. Поліція бере на себе лише функцію оформлення документів для легального проживання.

Кореспондент DW побував цими днями в провінції Аліканте. Саме ця провінція, як і Мадрид, згадуються в пресі як епіцентри «полювання на українців». Представники місцевих діаспор стверджують, що жодних перевірок, тим більше «масштабних», вони не помітили. Нічого підозрілого не помітив і кореспондент DW.

Залишити не можна вислати?

Нічого не відомо про нібито «облави» на українців і мадридському правозахиснику, адвокату Херардо Наварро. У розмові з DW він висловив думку, що йдеться про «зловмисні чутки, які паплюжать Іспанію як демократичну правову державу», адже «тотальні поліцейські перевірки за національною ознакою – це атрибут тоталітаризму». Водночас юрист визнав, що «відтепер у зв'язку з рішенням Євросоюзу українським ухильцям справді буде складніше отримати статус біженця» і, відповідно, можливість легально проживати в Іспанії, отримуючи матеріальну допомогу від влади країни.

Однак, продовжив адвокат, відмова в наданні притулку «ще не означає, що той, хто звернувся з таким проханням, автоматично підлягає примусовому видворенню». Відповідно до іспанського законодавства, видворити іноземця можна лише за рішенням суду. А за нелегальне проживання, як свідчить досвід мільйонів іноземців в Іспанії, до суду, як правило, не притягують.

Зараз, наприклад, у межах нинішньої легалізації мігрантів було подано понад 1,2 млн заяв від нелегальних мігрантів, причому деякі з цих осіб прожили в Іспанії в такому статусі чимало років. «Висилають лише тоді, коли іноземець грубо порушує закони або ж щодо нього надходить індивідуальний запит з батьківщини через раніше вчинені кримінальні правопорушення», – каже Наварро. Справи про видворення розглядаються в суді від пів року до півтора року.

Не втрачати терпіння й надії

«Зрозуміло, людині, яка вирішила не повертатися на батьківщину й жити в Іспанії нелегально, доведеться зіткнутися з певними труднощами», – зазначив далі Херардо Наварро. Виникнуть проблеми з пошуком роботи, житлом, можливістю привезти до Іспанії сім'ю, виїздом з Іспанії та поверненням до неї тощо. «Я можу лише поспівчувати й порадити не втрачати терпіння та надії», – каже адвокат. На його думку, не зайвим буде звернутися до неурядових правозахисних організацій, які надають юридичну допомогу.

За словами співрозмовника DW, «у низці випадків за підтримки правозахисників можна оскаржити відмову в наданні притулку, навівши вагомі аргументи на користь заявника»: чому людина не хоче або не може повернутися на батьківщину. Допомагає співвітчизникам чим може й українська діаспора.

13.08.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/timcasovij-zahist-dla-colovikiv-z-ukraini-mvs-nimeccini-ne-viklucae-deportacij/a-78357540>

Тимчасовий захист для чоловіків: ФРН не виключає депортацій

Новоприбулі чоловіки-біженці з України мобілізаційного віку мають бути звільнені від військової служби, аби отримати тимчасовий захист у Німеччині. Тим, хто нелегально перебуває в країні, загрожує депортація.

Українські чоловіки віком від 23 до 60 років, які втікають від війни Росії проти України та не звільнені від військової служби, більше не можуть отримати тимчасовий захист у Німеччині. Про це у четвер, 13 серпня, повідомили в міністерстві внутрішніх справ країни у відповідь на запит DW.

Це обмеження стосується чоловіків, які прибули до Німеччини починаючи з 31 липня 2026 року. Саме в цей день набрав чинності відповідний пункт рішення Ради ЄС. Згідно з ним, тимчасовий захист надається винятково тим, чий «військовий обов'язок в Україні виконано». Для підтвердження українські чоловіки мають надати докази того, що вони залишили Україну на законних підставах або звільнені від військової служби, повідомили в МВС Німеччини.

Тих українських чоловіків віком від 23 до 60 років, які вже перебували в Німеччині до 31 липня 2026 і мають тимчасовий захист за 24-им параграфом міграційного закону, нововведення не стосуються. Тимчасовий захист для них, як і для всіх інших українських біженців у Німеччині, згідно з рішенням Ради ЄС, автоматично подовжується до березня 2028 року.

Чоловіки можуть подати заяву на притулок

Українські чоловіки мобілізаційного віку, що не мають підстав для тимчасового захисту і хочуть залишитися в Німеччині, мають змогу подати заявку на отримання притулку у країні. Таке прохання буде в індивідуальному порядку розглянуто Федеральною службою з питань міграції та біженців (BAMF), повідомили в МВС Німеччини. Водночас там уточнили: «Військові зобов'язання в Україні самі по собі не є підставою для захисту відповідно до законодавства про притулок».

Відповідаючи на запитання щодо можливості депортації назад в Україну українських чоловіків віком від 23 до 60 років, які не зможуть довести, що вони звільнені від військової служби та покинули батьківщину на законних підставах, в МВС повідомили: «Українські громадяни, які нелегально перебувають у Німеччині, можуть бути депортовані, якщо щодо них існують чинні загальні правові підстави для видворення іноземців».

У липні країни ЄС погодили подовження тимчасового захисту для українських біженців до 4 березня 2028 року. Таким чином, спеціальний статус для втікачів від війни Росії проти України буде подовжено ще на один рік. Водночас виняток для українських чоловіків мобілізаційного віку

пояснили «законними потребами України», аби та «могла себе захистити», прокоментував зміни міністр юстиції, внутрішніх справ і міграції Ірландії, що наразі головує в ЄС.

***

11.08.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/ukrayinski-pidpryyemci-v-chehiyi-blago-chy-problemy-8894347>

Українські підприємці в Чехії: благо чи проблеми

Ще на початку лютого 2022 року чеські ділові інтернет-видання констатували, що українці володіли тисячами компаній у Чехії. Зокрема, за даними аналізу консалтингової компанії Dun & Bradstreet, український бізнес входив до трійки найпоширеніших іноземних власників чеських компаній, поряд зі словацькими та російськими.

Ще тоді, до приїзду українських біженців до Чехії, українські та російські підприємці володіли в цій країні загалом 24 518 компаніями. При цьому українці були активнішими, контролюючи 12 581 компанію з сумарним статутним капіталом у 2,4 мільярда чеських крон, а росіяни – 11 937 компаній, правда, з більшим статутним капіталом у розмірі 8,1 мільярда крон.

Але вже 2024 року, за повідомленням сайту Banky.cz, у Чехії було засновано 2206 компаній, які повністю належать громадянам України, що становило близько 7 відсотків від усіх новостворених компаній і було на 50 відсотків більше, ніж у 2021 році.

Загалом іноземці володіють п'ятою частиною новостворених компаній, тоді як чехи мають 80-відсоткову частку. І серед цих іноземних власників нових компаній найчастіше були українці, за ними йшли словаки, а от число компаній, що належать російським громадянам, уже тривалий час скорочується.

Решту місць в уявному рейтингу іноземних інвесторів займають німці, поляки, італійці, австрійці та британці. При цьому іноземні власники контролюють приблизно два з кожних ста підприємств у Чехії: українці та словаки відкривають переважно менший бізнес, тоді як великі або навіть стратегічні інвестиції є радше прерогативою громадян західних країн, особливо Німеччини.

Але кількість зареєстрованих громадянами України компаній чи її зростання не дає повної картини без інформації про обсяги інвестицій, регіон чи галузь діяльності, а також види підприємництва, що є важливим показником не тільки для статистики, але й для розуміння ділової активності, насамперед, біженців із України.

Зокрема, згідно з даними вже згадуваної вище Dun & Bradstreet, підприємці з України найчастіше контролюють компанії з річним обсягом продажів, що не перевищує один мільйон крон. При цьому 75% «українських»

компаній мають юридичну адресу і діють у Празі, 6% працюють у Південноморавському і 4% в Середньочеському краях. Мова йде здебільшого про дрібний і малий бізнес у таких сферах, як оптова та роздрібна торгівля (23%) чи діяльність у сфері нерухомості (21%). У випадку компаній із українським капіталом наступним за популярністю сегментом бізнесу і третьою за поширеністю сферою традиційно є будівництво (16%), випереджаючи послуги (14%) і виробництво (7%).

Ще більш активно діють українці, реєструючи статус приватного підприємця (OSVČ, živnostník, ičař), що є аналогом українського ФОПу. За даними Чеського телебачення, станом на початок 2026 року понад 46 тисяч громадян України отримали ліцензію на підприємницьку діяльність у різних сферах і стали найбільшою групою серед ФОПів-іноземців.

При цьому кількість українців-підприємців лише у 2025 році зросла більш ніж на 15 тисяч. Більшість українців у Чехії започатковує власну справу у сфері послуг. Серед прикладів – салони краси та перукарські салони.

Із 1 131 197 іноземців, які, за даними Управління Служби поліції у справах іноземців, станом на 31 грудня 2025 мали дозвіл на перебування в Чехії, понад половина – 612 953 особи (54%) – є громадянами України, з яких приблизно 396 тисяч осіб є економічно активними. Тут ідеться про всіх українців – і з тимчасовим захистом, і з іншими дозволами на перебування.

Станом на 31 березня 2026 року в Чехії налічувалося 403 143 особи з тимчасовим захистом, із яких 214 056 осіб працювали.

При цьому варто звернути увагу, що, починаючи з середини 2022 року, чи не основними видами підприємництва, які масово організовують українці в Чехії, є пропозиції посередництва: з працевлаштування, пасажирських перевезень, пересилки коштів та різноманітних послуг – від стоматологічних і перекладацьких і аж до фінансових радників та різних експертів. Тобто за кілька років на чеському ринку з'явилися пропозиції «для українців – українською», які, однак, не тільки пропонуються, здебільшого саме для біженців із України, але й робляться... «по-українськи».

Є очевидним, що підприємницька активність громадян України в Чехії є корисною і для підприємливих українців, і для країни перебування. Але «бізнес по-українськи» несе неабиякі ризики для громадян України і може бути шкідливим і мати негативні наслідки і для українців, і для чеського суспільства.

15.08.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/dytyna-dosi-bez-miscya-u-shkoli-chy-sadku-shcho-robyty-batkam-u-chehiyi-8894701>

Дитина досі без місця у школі чи садку: що робити батькам у Чехії

До початку нового навчального року залишилося кілька тижнів. Але частина батьків досі не знає, до якої школи чи садка піде у вересні їхня дитина. Найчастіше така проблема виникає там, де навчальних закладів просто не вистачає на всіх. Передусім у великих містах, передмістях та районах, де швидко зростає кількість мешканців. Втім, якщо у школі, до якої дитина «приписана» автоматично за місцем проживання, батькам сказали: «Місць немає», – це ще не означає, що далі вони мають самі обдзвонювати десятки закладів і шукати вільне місце.

У Чехії кожна дитина шкільного віку належить до певної школи за місцем проживання. Це так звана *spádová škola* – закріплена за адресою дитини. Якщо вона переповнена і не може прийняти всіх дітей зі свого району, до вирішення ситуації має долучитися місцева влада, пояснює речник Міністерства освіти, молоді та спорту Чехії Емануел Віттек.

«Якщо дитину не прийняли до закріпленого за місцем проживання дитячого садка або основної школи через брак місць, батькам варто звернутися до засновника закладу – як правило, це територіальна громада. Відповідно до закону про освіту, саме вона зобов'язана забезпечити умови як для обов'язкової дошкільної освіти, так і для обов'язкового шкільного навчання. Якщо у закріпленому за місцем проживання закладі місця немає, громада шукає можливість влаштувати дитину до іншої школи.

Діти з тимчасовим захистом мають у сфері освіти ті самі права, що й інші діти у Чехії. Якщо таку дитину не прийняли до закріпленої школи через відсутність вільних місць, діє порядок, передбачений законом *Lex Ukrajina*: засновник шукає місце в іншій школі, а якщо це неможливо, до процесу долучається адміністрація краю, яка може визначити іншу школу на території краю. Мета полягає в тому, щоб забезпечити дитині місце якомога швидше і на прийнятній відстані від місця проживання. Міністерство освіти постійно відстежує місткість шкіл на основі демографічних даних та інформації від їхніх засновників.

Загалом по країні через зниження народжуваності місць у школах поступово стає більше. Водночас у деяких районах, що швидко розвиваються, особливо навколо великих міст, наприклад, Праги, навантаження на дитячі садки та основні школи залишається високим. Вирішення можливих проблем із нестачею місць передусім належить до відповідальності засновників закладів, крайових органів влади та самих шкіл».

Важливо також отримати офіційне письмове рішення про неприйняття дитини. Якщо батьки вважають, що школа діяла неправильно або порушила

правила прийому, це рішення можна оскаржити. Апеляцію подають через директора школи, а розглядає її крайове управління освіти.

Окремо можна звернутися до Чеської шкільної інспекції – наприклад, якщо є сумніви щодо критеріїв прийому, самої процедури або дій керівництва школи, каже речниця Чеської шкільної інспекції Анна Брзибогата.

«Діти, які проживають на території, закріпленій за певною основною школою, мають переважне право на прийняття до цієї школи, доки не буде заповнена її офіційно встановлена місткість. Це визначає § 36, частина 7 закону № 561/2004 Sb., тобто закону про освіту.

Схоже правило діє і для дитячих садків, заснованих територіальною громадою або об'єднанням громад. Відповідно до § 34, частини 3, перевагу під час прийняття мають діти з відповідної території, яким до початку навчального року виповниться щонайменше три роки. Дитина, молодша від трьох років, не має передбаченого законом права на прийняття до дитячого садка.

Для іноземців під час визначення закріпленої школи або садка вирішальним є місце їхнього проживання. Якщо місць для дітей із відповідного місця проживання не вистачає, батькам варто звернутися також до територіальної громади або міського району. Саме вони відповідно до § 178 закону про освіту зобов'язані забезпечити умови для їхнього навчання».

Із дитячими садками ситуація дещо інша. Тут багато залежить від віку дитини. Діти, яким до початку навчального року вже виповнилося три роки і які живуть у районі, закріпленому за конкретним садком, мають перевагу під час прийому. А з п'яти років дошкільна освіта у Чехії вже є обов'язковою. Якщо ж дитині ще немає трьох років, закон не гарантує їй місце саме у звичайному публічному дитячому садочку.

Проте з 2026 року для частини таких сімей діє новий механізм. Ідеться про дітей, яким три роки виповнюється вже після початку навчального року. Якщо батьки вчасно подали заяву до садка за місцем проживання, але дитину через брак місць не прийняли, вони можуть звернутися до своєї громади.

Ще на деякі можливі кроки батьків звертає увагу дитячий омбудсман Мартін Бенеш.

«Дитина має право бути прийнятою до школи, закріпленої за її місцем проживання, тобто до школи, до округу якої належить її постійне місце проживання. У разі неприйняття дитини школа повинна видати письмове рішення. Батьки можуть від імені дитини оскаржити це рішення в адміністрації краю. Апеляцію потрібно подати через директора школи протягом 15 днів від дня, коли батькам було вручено рішення про неприйняття. Ми рекомендуємо подавати апеляцію буквально завжди, навіть якщо школа пояснює відмову браком місць. Під час розгляду апеляції може з'ясуватися, що насправді це не так.

До дитячого омбудсмана батьки можуть звернутися, якщо вони не погоджуються з тим, як адміністрація краю розглянула їхню апеляцію. Ми не можемо скасувати або змінити рішення за апеляцією, але можемо перевірити,

чи правильно діяла школа, а за потреби й адміністрація краю. До нас також можна звернутися у випадку, якщо територіальна громада навіть після звернення батьків не забезпечила дитині місце у школі. Ми можемо перевірити дії громади».

За певних умов місцева влада повинна запропонувати інший варіант догляду за дитиною. Окремий порядок передбачений для частини українських дітей із тимчасовим захистом. Якщо дитина вже досягла віку обов'язкового шкільного або дошкільного навчання, а місця для неї немає, до пошуку поступово долучаються органи влади. Спочатку школа, яка не може прийняти дитину через переповненість, повідомляє свого засновника. Той має спробувати знайти місце в іншому закладі, за який він відповідає. Якщо це не вдається, до пошуку долучається крайове управління. А якщо вільного місця не знаходять навіть у межах краю, справа може перейти вже на рівень Міністерства освіти. При цьому повинні враховувати, де живе дитина і чи реально їй щодня діставатися до запропонованої школи. Тобто батьки не повинні залишатися з цією проблемою сам на сам, каже Мартіна Шкрдлантова, керівниця відділу адвокації неурядової неприбуткової організації МЕТА, яка з 2006 року підтримує дітей та молодь із іншою, ніж чеська, рідною мовою.

«В основних школах стаються випадки, коли школа усно відмовляє навіть дитині, яка належить до неї за місцем проживання, посилаючись на нібито заповнену місткість. Іноді при цьому кажуть, що дитина спочатку повинна вивчити чеську мову. Але незнання чеської в жодному разі не може бути причиною для неприйняття дитини, на яку поширюється обов'язкова шкільна освіта. Після вступу до школи нові учні, які не знають мови, мають право на мовну підготовку відповідно до закону про освіту.

У випадку з дитячими садками все насамперед залежить від віку дитини. Одна ситуація, коли дитина молодша, і зовсім інша, коли на неї вже поширюється обов'язкова дошкільна освіта.

Батьки часто просто не знають, які саме можливості та обов'язки пов'язані з конкретним віком дитини. Для родин з України ситуацію, безумовно, може ускладнювати мовний бар'єр і недостатнє знання чеської системи. Наприклад, вони можуть не знати строків запису, правил закріплення школи за місцем проживання або критеріїв прийняття.

Батькам завжди варто подавати письмову заяву про прийняття дитини і не задовольнятися усною відмовою. У такому разі школа повинна в межах адміністративної процедури видати офіційне письмове рішення. Якщо рішення негативне, його можна оскаржити.

Батьки також можуть одночасно подавати заяви до кількох шкіл, але ми завжди рекомендуємо включати до цього переліку і школу, закріплену за місцем проживання. Знайти таку школу можна, наприклад, на сайті з картою розподілу територій за школами.

У разі відмови варто також звернутися до засновника школи, тобто до територіальної громади або міського району. Саме вони мають допомогти

знайти місце в іншій школі. Щодо дитячих садків, якщо йдеться про дитину, для якої дошкільна освіта вже є обов'язковою, важливо звернутися до садка за місцем проживання, зберегти письмове рішення про відмову, а потім звернутися до територіальної громади або міського району. Їхній відділ освіти може мати інформацію про вільні місця в інших дитячих садках.

Безплатні консультації надають, наприклад, організації МЕТА, Об'єднання для інтеграції і міграції (SIMI), Організація допомоги біженцям (OPU), Інтеграційний центр Праги, а також Центри підтримки інтеграції іноземців у різних краях Чехії. Допомогти може і засновник школи, тобто територіальна громада або міський район. Якщо вирішити ситуацію таким чином не вдається, можна звернутися до адміністрації краю. У Празі це магістрат, тобто мерія. А якщо, попри всі спроби, протягом тривалого часу не вдається знайти місце для дитини, на яку поширюється обов'язкова шкільна освіта, батьки можуть також звернутися до апарату громадського захисника прав (омбудсмена)».

Для українських родин є ще один важливий строк. Якщо дитина має тимчасовий захист і за віком уже повинна відвідувати школу або обов'язковий дошкільний рік, батьки повинні подати її на навчання не пізніше ніж через 90 днів після отримання тимчасового захисту. Це не означає, що на дев'яностий день дитина обов'язково має сісти за парту. Цей термін може припасти на літні канікули. Батьки повинні вчасно розпочати процедуру вступу.

***

11.08.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/viplati-dlya-ukrayintsiv-shveytsariyi-shho-zminitsya-2027-roku_n3121257

Популярна країна ЄС зменшить виплати для українців: коли це станеться

Вже в березні 2027 року українці, що прибули до Швейцарії одразу ж після початку повномасштабного вторгнення, житимуть там 5 років поспіль. А це означає серйозні зміни у їхньому статусі.

Уряд кантону Цюрих вже ухвалив законопроект, що змінить розмір соціальної допомоги зі статусом S, що отримали дозвіл на проживання. Документ вже передали на розгляд кантональної ради. Очікується, що зміни почнуть діяти з 1 березня 2027 року.

Як зміниться допомога для українців у Швейцарії?

Місяць тому Федеральна рада Швейцарії оголосила, що кантони самостійно зможуть вирішувати, у якому розмірі надавати допомогу українцям, що мають тимчасовий захист, але водночас отримали дозвіл на проживання.

Зараз федеральне законодавство зобов'язує кантони виплачувати звичайну соціальну допомогу – таку саму, яку отримують і громадяни

Швейцарії. А для того, аби змінити це, кантону Цюрих потрібно ухвалити поправку до свого ж закону про соціальну допомогу.

Уряд вже підготував відповідний законопроект, і його направили на розгляд місцевої ради. Документ має прирівняти усіх людей, що мають статус S, тобто тимчасовий захист, до тимчасово прийнятих осіб. Відтак, вони будуть отримувати допомогу за особливими правилами, а не звичайну.

Чому ця зміна важлива?

Претендувати на дозвіл проживання іноземці можуть після 5 років проживання в країні – і зовсім скоро частина українців, що переїхали до Швейцарії у лютому 2022 року, досягнуть цього терміну.

Тож у владі наголосили, що без змін у законі українці мали б автоматично право на звичайну соціальну допомогу – а її розмір вищий за той, що отримують українці нині. Зміна ж закону має стимулювати українців до інтеграції та зменшить ризики внутрішньої міграції – коли люди переїздили б саме до Цюриха, аби отримувати вищі виплати.

***

12.08.2026

24 Канал

https://24tv.ua/b8-pley-of-esports-world-cup-2026-rezultat-matchu-cs2-parizhi_n3123841

В українців у Польщі забрали доступ до важливих документів: як його відновити

Частина українців, що зараз перебувають у Польщі під тимчасовим захистом, втратили доступ до своїх цифрових документів у застосунку mObywatel. Через це підтвердити свій статус перебування, а також користуватися певними електронними посвідченнями неможливо.

mObywatel – це застосунок, у якому містяться важливі для українців у Польщі документи, що підтверджують легальність перебування у країні. І частина біженців виявили, що втратили доступ до них, та в Міністерстві цифровізації Польщі пояснили, як саме відновити доступ.

Як відновити доступ до документів у mObywatel?

Відновити доступ досить просто – для цього потрібно вручну оновити застосунок, а після цього повторно підтвердити особу. Проблема стосується українців, які мають номер PESEL UKR та використовують у застосунку документ Diia.pl. Саме він дозволяє підтвердити свою особу та легальність перебування в Польщі через тимчасовий захист.

Підтвердити особу можна через:

- електронний документ e-dowód;
- довірений профіль;
- електронний банкінг.

Окремо прив'язати свої шкільні квитки потрібно також українським школярам. Для цього слід згенерувати новий QR-код на Інтегрованій освітній платформі, а тоді додати документ у застосунок mObywatel Junior.

Студентам, що не встигли переактивувати свій документ до 5 серпня, доведеться звернутися до деканату навчального закладу, аби отримати новий QR-код і повторно додати студентський у застосунок. Для усіх інших документів користувачам потрібно зайти у налаштування та самостійно запустити процедуру оновлення.

Які ще документи потрібно оновити у Польщі?

В частини українців залишилося зовсім небагато часу, аби оновити особисті дані для одного документа, інакше можна втратити не лише виплати, але й тимчасовий захист. До 31 серпня людям, що отримували тимчасовий захист без закордонного паспорта, а також тим, що змінили його згодом, потрібно оновити дані PESEL UKR.

Оновити дані можна у будь-якому Urząd gminy або Urząd miasta, і за це не потрібно платити. З собою потрібно мати тільки закордонний паспорт.

***

10.08.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/08/10/7243294/>

Як у Польщі перебільшують вагу допомоги Україні та чому їй вигідні українці

Колишній посол Польщі в Україні Марек Зюлковський підготував для Фонду імені Стефана Баторія звіт «Польська допомога Україні. Голі факти і гіркий діагноз».

Видання sестры.ua опублікувало його огляд українською мовою.

Цей розлогий документ дійсно вартує уваги.

Головні тези та висновки доповіді Марека Зюлковського, які багатьох можуть здивувати, читайте в статті, яка початково була опублікована на сайті Sestry.eu, Підтримка, що приносить мільярди: як Польща допомагає «невдячній» Україні з вигодою для себе. Далі – стислий її виклад.

Перші місяці після російського вторгнення були винятковими для польського суспільства. Мільйони поляків без жодних державних розпоряджень відкривали свої домівки українським родинам, перевозили людей через кордон, купували ліки, організовували гуманітарні склади, безкоштовно надавали житло, допомагали з документами, роботою й навчанням дітей.

За словами Зюлковського, саме тоді Україна на кілька місяців буквально об'єднала Польщу.

На цьому тлі надзвичайно ефективно працювали й державні інституції. Було ухвалено спеціальний закон про допомогу громадянам України, швидко запрацювали програми соціальної підтримки, а Польща стала головним логістичним центром постачання західної допомоги Україні.

Але чи справді Польща була найбільшим донором? Польська влада та значна частина медіа створили у суспільстві викривлене уявлення про масштаби польської допомоги.

Сумарна допомога Польщі у 2022–2023 роках становила приблизно 1,7% ВВП.

Тобто майже втричі менше, ніж випливало з президентських презентацій. Разом з тим навіть ці обсяги були величезним досягненням.

На думку Марека Зюлковського, найбільшою помилкою польської політики стало не скорочення допомоги Україні, а те, що саму допомогу дедалі частіше почали використовувати як аргумент у політичних суперечках.

Допомогу дедалі частіше стали пов'язувати з історичними питаннями, економічними поступками, політичними очікуваннями та вимогами вдячності. Особливо помітною ця тенденція стала в 2025–2026 роках.

Зюлковський нагадує, що після падіння комунізму саме Польща десятиліттями отримувала масштабну міжнародну підтримку. При цьому жодна з держав-донорів не вимагала від поляків політичної вдячності.

Від Польщі чекали іншого – щоб вона ефективно використала отриману допомогу. І саме це зрештою стало вигідним усім.

Окремий великий розділ доповіді присвячений військовій допомозі Києву. Поряд з безкоштовною військовою допомогою Польща різко наростила комерційний експорт зброї до України. І саме він, на думку Зюлковського, став одним з найбільших успіхів польської оборонної промисловості за останні десятиліття.

Крім того, за оцінкою Deloitte для Управління верховного комісара ООН у справах біженців (UNHCR), українські біженці не стали лише отримувачами допомоги. Вони швидко інтегрувалися в польський ринок праці та вже за кілька років почали робити вагомий внесок у розвиток польської економіки.

«Вагомий внесок українських біженців у польську економіку, позитивне торговельне сальдо, рекордний експорт польського озброєння та водночас уже маргінальна польська допомога Україні – парадоксально складається в картину істотного українського внеску в наше економічне благополуччя. То, можливо, запитаймо протекціоністськи: хто кому сьогодні має бути вдячний?», – ставить питання автор дослідження.

На його думку, найважливішим здобутком останніх років можна назвати атмосферу взаємної довіри між поляками й українцями у 2022-му.

Тому Зюлковський закликає підтримувати те, що й досі працює незалежно від політичної кон'юнктури: волонтерські ініціативи, громадські організації, місцеве самоврядування, підприємців і всіх, хто продовжує співпрацю між двома країнами. Саме вони сьогодні зберігають той капітал добросусідства, який виник після початку повномасштабної війни.

11.08.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/chastina-ukrayintsiv-polshchi-mozhe-povernuti-1786853333.html>

Частина українців у Польщі може повернути безкоштовне житло: хто саме

У польському Сеймі зареєстрували законопроект про розширення переліку вразливих категорій українців, яким повернуть право на безоплатне проживання та медичне страхування. Раніше, з 1 липня 2026 року, Польща скасувала ці пільги для більшості біженців.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на видання Money.pl.

Чому виникла потреба в новому законі

З початку липня Польща залишила безкоштовне житло й харчування лише для найвразливіших категорій українських біженців – людей з інвалідністю, вагітних та частини пенсіонерів. За словами очільниці польського Міністерства сім'ї, праці та соцполітики Агнешки Дзем'янович-Бонк, це скорочення стало наслідком того, що президент Кароль Навроцький ветоував закон, який продовжував дію попередньої програми допомоги Україні.

Міністерка визнає: чинний перелік вразливих категорій виявився занадто вузьким. Наприклад, зараз безкоштовне проживання в центрах колективного розміщення надається дитині з інвалідністю та її матері, але вже не поширюється на рідних братів чи сестер цієї дитини.

Кого може стосуватися розширення

Законопроект від партії «Лівиця», яка входить до урядової коаліції Дональда Туска, пропонує додати до переліку вразливих груп матерів, які самостійно виховують дітей – за умови, що вони не перебувають у шлюбі або партнер не перебуває на території Польщі.

Також право на пільги мають отримати пенсіонери з пенсією нижче половини мінімальної виплати – тобто не більше 940 злотих, що приблизно дорівнює 11,3 тисячі гривень. Окремо пропонують поширити допомогу і на членів родин людей із вразливих категорій.

Крім житла, законопроект передбачає закріпити за цими категоріями право на медичне страхування та безкоштовний доступ до польської системи охорони здоров'я – навіть якщо людина не проживає в центрі колективного розміщення.

Скільки це коштуватиме і коли чекати рішення

Розширення переліку вразливих груп потребуватиме близько 18 мільйонів злотих додаткового фінансування, а забезпечення медичного страхування – ще приблизно 80 мільйонів злотих. Законопроект зареєстрували в Сеймі 3 серпня, розглядати його мають у вересні. За попередніми оцінками, зміни можуть торкнутися кількох тисяч осіб.

Міністерка додала, що серйозного спротиву в уряді не очікує – навпаки, розраховує на підтримку інших партій коаліції, оскільки йдеться про дітей і людей, чиї партнери воюють на фронті.

***

12.08.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/okremih-vpo-groshi-vid-derzhavi-teper-nadhoditimumut-1786509431.html>

Для окремих ВПО гроші від держави тепер надходитимуть по-новому

В Україні запускають експериментальний проєкт нового механізму фінансування соціальних послуг для окремих категорій внутрішньо переміщених осіб. Кошти надходитимуть безпосередньо на спеціальні рахунки самих отримувачів.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на постанову Кабміну України.

Новий механізм запрацює для двох категорій переселенців – людей похилого віку та людей з інвалідністю серед ВПО, яким потрібен стаціонарний догляд або підтримане проживання.

Тих, кому рішення про надання соціальних послуг уже ухвалили раніше, повторно проходити процедуру не змусять – вони й далі отримуватимуть допомогу за вже прийнятим рішенням.

Суть проєкту в тому, що бюджетні кошти надходитимуть не якійсь установі чи закладу, а безпосередньо на спеціальний рахунок самого отримувача – зі спеціальним режимом використання. Перераховувати ці виплати щомісяця буде Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю.

Координацію експериментального проєкту взяло на себе Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності. Серед учасників – Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю, Національна соціальна сервісна служба та банки, зокрема ПриватБанк.

***

12.08.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/chehiyi-desyatki-ukrayintsiv-vtratili-pravo-1786556146.html>

У Чехії десятки українців втратили право на тимчасовий захист

Десятки українських чоловіків не отримали тимчасовий захист у Чехії, оскільки не довели виконання військового обов'язку перед Україною.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Novinky.

Відмови та нові правила

З 5 серпня в усьому Євросоюзі діють нові заходи для чоловіків віком від 23 до 60 років. Для отримання захисту вони повинні надати підтвердження про виконання військового обов'язку або право на виїзд.

«Менш ніж за тиждень вже кілька десятків людей не отримали тимчасового захисту. Вони не змогли довести, що виконали свої військові зобов'язання перед Україною», – зазначила експертка з питань міграції МВС Чехії Вероніка Воточкова.

Основним документом для підтвердження є виписка з електронної військової книжки або військово-облікового документа, рідше – виїзний штамп.

Деталі рішення та реакція

Чехія була серед країн, які найбільш активно виступали за звуження умов надання захисту. Посилення правил також підтримує українська сторона, закликаючи чоловіків залишатися в країні для її оборони та майбутньої відбудови.

Чеська влада розглядає ці зміни як один із кроків до поступового скасування режиму тимчасового захисту у разі завершення війни.

«Ми розглядаємо це коригування умов як ще один крок до поступового та контрольованого припинення тимчасового захисту», – заявив заступник міністра внутрішніх справ Чехії Ондржей Махал.

Що відомо про ситуацію з біженцями

Наразі у Чехії перебуває понад 396 тисяч біженців з України. Країна приймає найбільшу кількість українців у перерахунку на душу населення серед усіх держав ЄС.

За останній рік суттєво зросла саме кількість чоловіків.

Якщо кількість жінок вікової категорії від 18 до 65 років залишилася майже незмінною (160,2 тисячі), то кількість чоловіків зросла на 21,2 тисячі осіб і сягнула 132 тисяч.

***

13.08.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/4153943-ceski-senatori-prokomentovali-risenna-es-obmeziti-nadanna-pritulku-ukrainskim-colovikam.html>

Чеські сенатори прокоментували рішення ЄС обмежити надання притулку українським чоловікам

У чеському Сенаті вітають продовження тимчасового захисту українських біженців, але вважають, що європейські країни мають враховувати при цьому безпекові інтереси самої України.

Про це йдеться у висновку Комітету Сенату Чеської Республіки з питань закордонних справ, оборони та безпеки, який обговорив це питання на своєму засіданні, передає Укрінформ.

Комітет вітає проєкт імплементаційного рішення Ради ЄС про продовження тимчасового захисту українських біженців від російської агресії в Україні на один рік, водночас підтримує, «з огляду на зміну військових потреб України в обороні від російської війни, рішення про надання тимчасового захисту лише фізичним особам, які можуть довести, що вони залишили Україну відповідно до своїх військових зобов'язань».

Сенатори вважають, що європейські держави повинні враховувати «зміну військових потреб України в обороні від російської війни у своїй постійній матеріальній, військовій та гуманітарній підтримці, зокрема у власних інтересах».

Депутати верхньої палати парламенту переконані, що тимчасовий захист, наданий українським біженцям від російської агресії в Україні, є одним із найефективніших інструментів європейської солідарності в сучасній історії. Вони зауважують, що, враховуючи нинішній стан конфлікту в Україні, який не дозволяє безпечного повернення більшості переміщених осіб, збереження режиму тимчасового захисту залишається пріоритетом.

Водночас наголошується на доцільності створення умов для поступового переходу довгострокових резидентів у державах-членах до більш постійних режимів проживання, відповідно до Рекомендації Ради щодо скоординованого підходу до припинення тимчасового захисту для переміщених осіб з України. Сенатори підкреслили, що чимало осіб, які користуються тимчасовим захистом у Чеській Республіці, вже давно інтегровані в чеське суспільство, включаючи ринок праці.

***

15.08.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4154401-timcasovij-zahist-dla-ukrainskih-colovikiv-u-cehii-nazvali-dokumenty-aki-treba-nadati.html>

Тимчасовий захист для українських чоловіків: у Чехії назвали документи, які треба надати

Українські чоловіки призовного віку, які претендують на отримання статусу тимчасового захисту в Чехії після 5 серпня поточного року, повинні підтвердити своє повне звільнення від військового обов'язку на батьківщині.

Таку інформацію кореспонденту Укрінформу надали в Міністерстві внутрішніх справ Чеської Республіки.

«Окремого загального підтвердження законного виїзду з України немає», – зазначили у відомстві, відповідаючи на запитання, який документ вважається достатнім для підтвердження виконання військового обов'язку та законності виїзду з України.

Міністерство внутрішніх справ ЧР визнає такі варіанти: паперовий вивід eVOD (Електронний військово-обліковий документ, доступний у додатку Reserv+), актуальність якого заявник має довести співробітнику безпосередньо

при подачі заявки; паперовий eVOD, підтверджений Посольством України, не старший за три робочі дні; штамп про виїзд з України в дійсному паспорті після 5 серпня 2026 року (завжди разом з eVOD). Документ необхідно подати у паперовому вигляді, будь-яка інша форма (наприклад, скриншот) не прийматиметься.

Для осіб віком 18-22 років реєстрація в Reserv+ та eVOD просто документуються; для осіб віком 23-60 років eVOD повинен містити інформацію про повне звільнення їх від військового обов'язку.

Тож лише штамп, який свідчить про законний перетин кордону України недостатньо, підкреслили в МВС.

Особа, якій було відмовлено у статусі, має можливість повторно подати заявку на отримання документів якщо провадження ще триває: Міністерство пропонує заявнику донести потрібні документи в зазначений термін. Якщо ж у захисті вже було юридично відмовлено або заявку повернуто, нову заявку можна подати після отримання правильного eVOD. При цьому лише для отримання eVOD заявнику не потрібно їхати в Україну – документ можна створити в Reserv+ або підтвердити в Посольстві України.

Само по собі ненадання захисту не дає права залишатися в Чеській Республіці, якщо немає іншого дозволу на проживання. Особа водночас може скористатися правом безвізового режиму (який дозволяє перебувати на території країн Шенгенської зони до 90 днів протягом кожних 180 днів), або ж повинна залишити країну.

Міністерство внутрішніх справ, зазначили у відомстві, давно співпрацює з Посольством України в Празі. Українська сторона поінформована про вжиті чеською владою заходи, зокрема про зміни у наданні тимчасового захисту, та забезпечує співпрацю.

У МВС також поінформували, що з початку року кількість нових поданих заяв на тимчасовий захист від чоловіків віком 18-22 роки становила 19% заяв, віком 23-60 років, – 24%.

Регіональні

12.08.2026

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/dlya-vpo-na-odeshhyni-oblashtuvaly-soczialne-zhytlo-na-70-rodyn>

Для ВПО на Одещині облаштували соціальне житло на 70 родин

На Одещині завершили облаштування соціального житла для ВПО. У селищі Соборне колишню будівлю військового містечка реконструювали та перетворили на п'ятиповерховий житловий будинок, розрахований на 70 родин, або близько 210–230 людей.

Про це повідомляє видання «zmina.info».

За словами народнього депутата Павла Фролова, п'ятиповерховий будинок, де зможуть оселитися 70 родин, став пілотним і найбільшим в Україні проектом соціального житла для ВПО. Будівлю реконструювали та обладнали всім необхідним для проживання.

На ремонт і придбання побутової техніки УВКБ ООН та Caritas спрямували 65 мільйонів гривень. Ще близько 20 мільйонів гривень на реконструкцію та проведення комунікацій виділила Бессарабська громада.

Наразі будинок готовий до заселення. Очікується, що проживання в ньому допоможе родинам ВПО облаштуватися в громаді та інтегруватися в місцеве життя.

***

10.08.2026

Бахмут IN.UA.

<https://bahmut.in.ua/stypendiyi-u-vyshah-ta-koledzhah-zrostut-z-1-veresnya/>

Бахмутська МВА розпочинає громадське обговорення житлової програми для ВПО на 2026-2028 роки

30 липня 2026 року Бахмутська міська військова адміністрація ухвалила розпорядження про початок процесу громадського обговорення нової програми забезпечення житлом мешканців громади зі статусом ВПО в інших регіонах України у 2026-2028 роках. Його підписав Олександр Марченко, в.о. начальника Бахмутської міської військової адміністрації.

Детальніше – в матеріалі Бахмут IN.UA.

Бахмутська МВА починає громадське обговорення житлової програми для ВПО

Процедура розгляду документа триватиме протягом одного місяця – з 1 по 30 серпня 2026 року.

Головна мета ініціативи полягає у залученні громадськості до формування житлової політики. Участь у розгляді проекту можуть брати фізичні та юридичні особи, а також громадські об'єднання без статусу юридичної особи. Це право надається мешканцям Бахмутської громади, які через бойові дії тимчасово перемістилися до інших регіонів України або перебувають за кордоном.

Пропозиції та зауваження від учасників приймаються виключно в електронному форматі. Усі документи необхідно надсилати на офіційну електронну пошту профільного управління – artorgh@gmail.com. Прийом звернень здійснюватиметься щонайменше протягом 30 днів із дати публікації офіційного повідомлення.

Для фізичних осіб обов'язковою вимогою є зазначення повного імені, контактного телефону та адреси. Юридичні особи мають надати своє найменування, місцеперебування, а також персональні дані та телефон керівника. Анонімні листи реєстрації та розгляду не підлягають. Організатор

процесу не здійснює перевірку правдивості наданої учасниками персональної інформації.

Збір електронних звернень координує відділ міського господарства. Після завершення терміну подання документів відповідальна особа має підготувати узагальнений аналіз та підсумковий звіт. На виконання цього завдання відведено 14 днів, кінцевий термін підготовки документів встановлено до 13 вересня 2026 року.

Після затвердження начальником військової адміністрації фінальний звіт про результати громадського обговорення буде оприлюднено на офіційному вебсайті міської ради.

***

13.08.2026

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/stypendiyi-u-vyshah-ta-koledzhah-zrostut-z-1-veresnya/>

До 500 тисяч гривень на будинок у селі: Авдіївська МВА реалізує проєкт для ВПО

Авдіївська МВА бере участь у реалізації державного житлового проєкту для ВПО «Будинок у селі». У межах проєкту переселенці і переселенки можуть отримати в безоплатне користування будинок у сільській місцевості. При цьому вартість житла не має перевищувати 500 тисяч гривень.

Про це повідомила Авдіївська МВА.

Як ВПО отримати будинок у селі

Авдіївська МВА реалізує державний проєкт для ВПО «Будинок у селі». У межах проєкту переселенці і переселенки можуть отримати вибраний ними будинок у безоплатне користування. Максимальний розмір державної субвенції на придбання одного будинку не може перевищувати 500 тисяч гривень.

ВПО, які хочуть взяти участь у проєкті, мають самостійно знайти будинок, який продається у сільській місцевості, та дізнатися його вартість. Далі потрібно зв'язатися з Управлінням соціального захисту населення Авдіївської громади, яким повідомити про вартість і розташування будинку.

Далі МВА опрацьовуватиме можливість придбання будинку в межах проєкту. При цьому наголошується, що придбаний будинок надається в тимчасове користування. Придбане за державні кошти житло не передаватимуть у приватну власність, воно перейде до комунальної власності громади.

13.08.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/modulnie-mistiechko-dlia-vpo-na-poltavshchini/>

Нове модульне містечко для ВПО на Полтавщині: хто зможе отримати житло

У селі Потоки Кременчуцької міської територіальної громади встановили 50 модульних будинків для внутрішньо переміщених осіб.

Про це Східному Варіанту розповіла заступниця міського голови Кременчука Ольга Усанова.

Кожен будинок розрахований на одну-дві людини, тож загалом містечко зможе прийняти до 100 мешканців. Самі модулі громаді передала донорська організація – благодійний фонд «Діаконія ЄССБ Україна», а роботи з їх встановлення фінансуються з бюджету міста.

Точної дати заселення поки немає: на території ще підключають воду, каналізацію та електроенергію, а також тривають роботи з благоустрою. Опалення в будинках буде електричним, але на випадок відключень електроенергії громада розглядає альтернативні джерела – генератори та твердопаливні обігрівачі.

Хто зможе отримати житло

У Кременчуцькій громаді на обліку перебувають понад 31 тисяча внутрішньо переміщених осіб, однак самого статусу ВПО для поселення в модульне містечко буде недостатньо. За словами Усанової, право на поселення матимуть переселенці, які перебувають на квартирному обліку в Кременчуцькій міській територіальній громаді.

Пріоритет матимуть пільгові категорії ВПО – зокрема люди старшого віку та люди з інвалідністю. Порядок заселення вже затвердив виконавчий комітет, а рішення про надання житла ухвалюватиме комісія після розгляду заяви та пакета документів.

«Містечко ще не введене в експлуатацію, тому документи ми поки не приймаємо. Наразі консультуємо людей», – зазначила Ольга Усанова.

Водночас уже встановлені модулі не пристосовані для людей, які пересуваються на кріслах колісних. За словами посадовиці, через невелику площу всередині недостатньо простору для маневрування. Якщо виникне така потреба, у громаді розглядатимуть можливість встановлення інших будинків.

На яких умовах проживатимуть люди

Модульні будинки надаватимуть для тимчасового проживання. З мешканцями укладатимуть договір на один рік із можливістю продовження.

«Орендної плати не буде. Мешканці сплачуватимуть лише комунальні послуги за лічильниками – електрику, воду, каналізацію», – пояснила заступниця міського голови.

У кожному модулі вже є санвузол із душовою кабіною, унітазом та умивальником, спальне місце, а також кухня-вітальня з мийкою, меблями та електроплитою. Решту необхідного обладнання громада планує докупити після введення містечка в експлуатацію.

Територія та інфраструктура

Наразі на території тривають роботи з благоустрою: облаштовують вулиці й підходи до будинків. Уже збудували майданчик для сміття та адміністративну будівлю, надалі планують озеленення.

«У містечку працюватиме соціальний працівник Центру надання соціальних послуг «Турбота», який одночасно виконуватиме функції адміністратора: допомагатиме із заселенням та оформленням документів, прийматиме звернення мешканців і за потреби скеровуватиме їх до інших служб. За утримання території відповідатиме комунальне підприємство «Комфортний дім». Також передбачені вуличне освітлення та відеоспостереження», – пояснила Усанова.

За її словами, місце для містечка обирали з урахуванням доступу до транспорту та соціальної інфраструктури. До Потоків регулярно курсує громадський транспорт, зокрема міський тролейбус. Дорога до центру Кременчука займає близько 15–20 хвилин.

«У самому селі є амбулаторія, школа, дитячий садок, будинок культури, облаштований пляж на річці Псел. Також є підприємство – птахофабрика, де є робочі місця. Тобто люди, які тут оселяться, матимуть доступ і до необхідних послуг, і до міста», – розповіла Ольга Усанова.

***

13.08.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/mozhlivosti-dlia-ditiei-pieriesielentsiv/>

Можливості для дітей-переселенців: освіта, оздоровлення, відпочинок та підтримка під час війни

Повномасштабна війна, яку росія розв'язала проти України, мала руйнівний вплив на дітей. Тисячі з них вимушено покинули свої домівки, звичне середовище, друзів і школи, щоби переїхати в інші області нашої держави або за кордон задля безпеки

У цьому матеріалі Східний Варіант розповідає, які можливості освіти, оздоровлення, відпочинку та підтримки працюють для дітей із Донеччини в Україні, та як до них долучитися.

У чому проблема?

Діти, яких позбавили дитинства

Нині серед здобувачів дошкільної та загальної середньої освіти з Донецької області налічується 25,9 тисячі внутрішньо переміщених дітей. Серед них – 326 дітей загиблих Захисників і Захисниць України з початку

повномасштабного вторгнення. Про це Східному Варіанту повідомили в Департаменті освіти й науки Донецької обласної військової адміністрації.

Через повномасштабну війну діти Донеччини були змушені залишити свої домівки, школи, дитячі садки, друзів і звичне середовище. Це вплинуло і процес навчання: через переїзди, нестабільні умови та тривалі перерви частина з них зіткнулася з освітніми втратами.

Яке рішення?

Освітні локації, дитячі табори та оздоровчі центри

Для дітей-переселенців із Донецької області існують можливості з додаткового навчання, оздоровлення та відпочинку. Зокрема, у різних областях України на базі донецьких гуманітарних хабів працюють освітні локації, в яких можна надолужити освітні втрати через війну, підготуватися до Національного мультимедійного тесту (НМТ) або до першого класу, відвідувати гуртки або брати участь у позашкільних заходах.

Діти, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, зокрема, переселенці, можуть отримати путівки до дитячого табору «Артек» або центрів «Перлина Донеччини» та «Смарагдове місто». У них оздоровлення поєднують із медичним супроводом, психологічною та реабілітаційною роботою. Для дітей проводять курортні процедури, спортивні заняття, творчі майстерні, культурні заходи, екскурсії та активний відпочинок.

Докладніше про все поговоримо далі.

Як це працює?

Освітні локації для дітей із Донеччини в гуманітарних хабах

У різних регіонах України для підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з Донецької області працюють гуманітарні хаби, штаби та центри. На їхній базі для дітей створили 74 освітні локації. Про це Східному Варіанту розповіли в Департаменті освіти і науки Донецької обласної військової адміністрації (ОВА). Тут діти навчаються, надолужують освітні втрати, готуються до національного мультипредметного тесту або до першого класу. Також організовуються позашкільні заняття, тематичні події та гуртки.

Окрему увагу приділяють дітям дошкільного віку, які мають готуватися до першого класу в умовах війни та вимушеного переміщення. Протягом 2025/2026 навчального року в 110 закладах загальної середньої освіти працювали «Школи майбутніх першокласників». Їхня робота спрямована на те, щоб допомогти дітям підготуватися до навчання та швидше адаптуватися.

Водночас підтримка дітей-переселенців не обмежується лише уроками. Важливою частиною цієї роботи є змістовне дозвілля та психоемоційна підтримка, повідомляють в Донецькій ОВА. Для дітей і учнівської молоді із закладів освіти області, які мають статус ВПО, організовують роботу гуртків на базі освітніх локацій у гуманітарних хабах.

Такі заняття дозволяють дітям продовжувати розвивати свої інтереси, спілкуватися з однолітками та поступово адаптуватися до нового середовища. Загалом на базі освітніх локацій відкрито 73 гурткові групи, до яких за час роботи залучили вже понад тисячу дітей.

Перелік гуманітарних просторів та хабів Донецької області, у яких працюють освітні локації, можна побачити за онлайн-посиланням. Щоб дізнатися більше про роботу гуртків та додаткових занять для дітей-переселенців, слід звертатися до конкретного хабу за його контактами.

«Окремий напрям роботи – підтримка дітей з особливими освітніми потребами. Її забезпечують інклюзивно-ресурсні центри Донецької області. Станом на 26 червня 2026 року функціонували 22 таких центри: 19 із них працювали дистанційно, ще 3 – у змішаному форматі», – розповідають Східному Варіанту в Донецькій ОВА.

У таких центрах взаємодіють не лише з дитиною, а й з її батьками. У 2025 році їхні фахівці надали понад 20,6 тисячі консультацій батькам та понад 13,6 тисячі – педагогічним працівникам. Корекційно-розвитковими послугами охопили 478 дітей з особливими освітніми потребами та провели понад 34,4 тисячі відповідних занять. Комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку пройшли 885 дітей.

У першому півріччі 2026 року робота продовжилася. За цей час батькам надали 12,2 тисячі консультацій, педагогам – майже 8 тисяч. Корекційно-розвитковими послугами охопили 468 дітей, для яких провели майже 20 тисяч занять.

Місце, де навчання і відпочинок поєднуються – санаторно-оздоровчий центр «Смарагдове місто»

Разом з освітніми локаціями та гуманітарними хабами для дітей із Донецької області продовжує працювати психологічна служба системи освіти, інклюзивно-ресурсні центри та релокований зі Святогірська Санаторно-оздоровчий центр соціальної реабілітації «Смарагдове місто».

Східний Варіант раніше розповідав історію центру. Після початку повномасштабної війни його перемістили до села Оринин Кам'янець-Подільського району Хмельницької області. Нині «Смарагдове місто» працює на базі Орининської гімназії Хмельницької обласної ради. Центр розрахований на 160 дітей одночасно, а протягом року тут організовують 14 змін, кожна з яких триває 21 день.

Для дітей із територіальних громад Донецької області перебування в центрі поєднує декілька напрямів. Тут вони проходять соціальну реабілітацію, отримують психологічну підтримку, відпочивають і водночас можуть навчатися в очному форматі. Для учнів проводять індивідуальні консультації, а для старшокласників – додаткову підготовку до національного мультипредметного тесту.

У 2025 році соціальну реабілітацію в «Смарагдовому місті» пройшли 1657 дітей. Станом на 1 липня 2026 року, протягом перших восьми змін, такою можливістю вже скористалися 677 учнів із 29 територіальних громад Донецької області.

Не менш важливою частиною підтримки залишається психологічна та психосоціальна допомога. Її надають практичні психологи та соціальні

педагоги закладів освіти, фахівці інклюзивно-ресурсних центрів і спеціалісти «Смарагдового міста».

У 2025 році психологічна служба системи освіти Донецької області надала 23,4 тисячі консультації та опрацювала 21,2 тисячі звернень, пов'язаних із просвітницькою та профілактичною роботою. У першому півріччі 2026 року фахівці провели 355 інформаційно-комунікаційних акцій, 3170 профілактичних та 1368 консультативних заходів. Загалом було охоплено 17,8 тисяч учасників, повідомляють в Департаменті освіти Донецької ОВА.

У 2026 році робота в цих напрямках продовжується. Для дітей із Донеччини організовують тематичні зміни в «Смарагдовому місті», забезпечують роботу психологічної служби та інклюзивно-ресурсних центрів. А також проводять консультації для дітей, батьків і педагогів, психолого-педагогічну оцінку розвитку, корекційно-розвиткові заняття та психологічний супровід.

«Артек» та «Перлина Донеччини»

Діти з Донецької області, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, зокрема й переселенці, можуть скористатися можливостями для оздоровлення та відпочинку. Для цього працює декілька закладів, де організовують зміни для дітей із різних категорій. Про це розповідають у Департаменті соціального захисту населення Донецької ОВА.

Одним із таких закладів є Міжнародний дитячий центр «Артек». Оздоровлення та відпочинок дітей, які належать до визначених законодавством пільгових категорій, тут організовують безкоштовно коштом державного бюджету.

Продовжує свою роботу Обласний дитячо-молодіжний санаторно-оздоровчий комплекс «Перлина Донеччини». Через війну заклад, як і багато інших установ Донеччини, був змушений продовжити свою діяльність за межами області. Про це раніше також писав Східний Варіант.

«Перлина Донеччини» була заснована в 1999 році й до початку повномасштабного вторгнення працювала у Святогірську серед мальовничих хвойних лісів поруч із річкою Сіверський Донець. Щороку табір приймав тисячі дітей на відпочинок та оздоровлення.

З 2023 року комплекс організовує оздоровлення та відпочинок дітей на базі санаторно-курортних закладів Закарпатської області. Зокрема, діти можуть проходити оздоровлення в клінічному санаторії «Карпати» в селі Карпати та санаторії «Сонячне Закарпаття» в селі Поляна. Обидва заклади розташовані на Закарпатті.

У «Перлині Донеччини» для дітей організовують відпочинок та оздоровлення, а також виховну, психологічну та реабілітаційну роботу. Санаторно-курортні заклади, на базі яких працює комплекс, забезпечують проживання, харчування, медичне обслуговування та оздоровчі процедури. Діти проживають у кімнатах зі зручностями та мають цілодобовий доступ до медичної допомоги.

Для профілактики захворювань і загального оздоровлення дітям доступні різні фізіотерапевтичні процедури. Зокрема, проводяться УВЧ, тубус-кварц, ароматерапія, трав'яні інгаляції та галотерапія. Також передбачені спелеотерапія, ампліпульс, масаж, заняття в басейні та джакузі.

За потреби діти можуть перебувати під посиленим медичним наглядом. У санаторії «Карпати» для цього облаштований ізолятор на вісім ліжок, у санаторії «Сонячне Закарпаття» – на десять. Там можуть перебувати діти, які потребують динамічного спостереження лікаря до покращення стану здоров'я.

Окрему частину програми становить дозвілля. На території закладів є приміщення для проведення заходів, кінозали, актові зали, майстерні та простори для психологічної роботи. Території також облаштовані верандами й альтанками, а в одному з просторів є живий куточок із тваринами. Для активного відпочинку дітям доступні футбольні, волейбольні та баскетбольні майданчики, зони для настільного тенісу та вуличні тренажери. Під час змін проводять ранкові руханки, спортивні змагання, естафети, ігри у футбол і волейбол, заняття з боротьби, йогою та гімнастикою, а також відвідування басейну.

Культурна та освітня програма також включає творчі проєкти, майстерні, дослідницькі лабораторії, фестивалі, українські вечорниці, музичні квести, етнолабораторії та наукові експедиції в Карпати. Для дітей організовують і екскурсії – до Палацу графів Шенборнів, Поляни кохання, села Поляна та Поляни тотемів. Для дітей щодня передбачено три основні прийоми їжі, а також полуденок і другу вечерю.

Упродовж 2025 року послугами з оздоровлення та відпочинку скористалися 8383 дитини з Донецької області, повідомили в Донецькій ОВА. До цієї кількості входять і діти, які мають статус ВПО. У першому півріччі 2026 року такими послугами вже було охоплено 2797 дітей, серед яких також є внутрішньо переміщені. Остаточні показники за 2026 рік можуть бути вищими, оскільки оздоровчі та відпочинкові програми продовжуються.

***

14.08.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/article/zhitlovi-proghrami-dlia-vpo-iz-lughanshchini/>

Житлові програми для переселенців із Луганщини: які вони та що пропонують

Після початку повномасштабної війни мільйони українців із Луганщини залишилися без житла, а практично вся територія області станом на зараз контролюється ворогом. Одне з рішень, яке пропонує держава громадянам, це житлові програми з придбання житла. Фактично – іпотека, але на пільгових умовах. Вони реалізуються Державним фондом сприяння молодіжному

житловому будівництву («Держмолодьжитло») та місцевими адміністраціями Луганської області.

Східний Варіант розповідає, які житлові програми діють для переселенців із Луганської області та як ними скористатися.

Програма «Пільговий кредит для ВПО Луганської області»

Станом на серпень 2025 року в інших регіонах України перебувало 203 тисячі переселенців із Луганщини. Регіон страждає від збройної агресії росії ще з 2014 року, тож значна частина населення живе у вимушеному переміщенні понад 10 років. «Держмолодьжитло» сумісно з місцевими адміністраціями Луганщини впроваджує житлові програми, за якими ВПО можуть отримати допомогу при оформленні іпотеки

«Пільговий кредит для ВПО Луганської області» – це програма пільгового іпотечного кредитування, спрямована на забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб із Луганської області. Вона реалізується за рахунок коштів обласного бюджету та передбачає довгострокове кредитування на суттєво пільгових умовах.

Право на отримання кредиту мають ВПО, які належать до однієї із чотирьох категорій:

- особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, тобто звільнені з полону – для них участь доступна незалежно від того, у якій громаді Луганської області вони зареєстровані;
- ветерани та ветеранки, які отримали інвалідність унаслідок війни;
- батьки, зокрема одинокі батьки, які виховують трьох і більше дітей віком до 18 років;
- інші внутрішньо переміщені особи.

Для трьох останніх категорій обов'язковою умовою є реєстрація на день подання заяви на території громад Луганського, Алчевського, Довжанського або Ровеньківського районів Луганської області.

«Окремо наголошу на двох обов'язкових вимогах до всіх учасників: відсутність у власності кандидата та членів його сім'ї житлової нерухомості (крім житла на тимчасово окупованих територіях або територіях активних бойових дій), а також підтверджена платоспроможність (залишок доходу після сплати щомісячного платежу має бути не меншим за прожитковий мінімум). Придбати житло за цією програмою можна на будь-якій території України, за винятком тимчасово окупованих територій та територій активних бойових дій, перелік яких затверджує Мінрозвитку», – розповідає для Східного Варіанта голова правління «Держмолодьжитла» Микола Марчук.

Програма передбачає пільги на погашення основної суми кредиту коштом обласного бюджету, і розмір цих пільг диференційований залежно від категорії позичальника:

- 99,5 % основної суми для звільнених із полону;
- 75 % для ветеранів з інвалідністю внаслідок війни;
- 75 % для багатодітних батьків;

- 50 % для інших ВПО з Луганської області.

Тобто значну частину кредиту держава й область компенсують позичальнику після виконання ним відповідних умов і підтвердження підстав Департаментом ОВА.

Місцеві програми пільгового житлового кредитування

Кремінська громада

Ця програма спрямована на підтримку мешканців Кремінської громади, які через збройну агресію росії були змушені залишити свої домівки й зараз проживають на підконтрольній Україні території.

Право на кредит мають переселенці, які відповідають одразу трьом умовам: до 24 лютого 2022 року були зареєстровані на території Кремінської громади; на день подання заяви мають статус ВПО; а також не мають у власності житлової нерухомості на підконтрольній Україні території (крім житла на тимчасово окупованих територіях або територіях активних бойових дій, перелік яких затверджує Мінрозвитку).

Також заявник не повинен був раніше отримувати державну підтримку, грошову компенсацію чи пільгові кредити на придбання або будівництво житла, за винятку, коли таке житло розташоване на окупованих територіях.

Головними умовами цієї програми є:

- відсоткова ставка 3 % річних;
- строк кредиту до 10 років, але не довше, ніж до досягнення позичальником 65-річного віку;
- максимальна сума кредиту 3 млн грн;
- власний внесок позичальника не менше 6 % вартості житла;
- нормативна площа житла 52,5 кв. м на сім'ю з 1-2 осіб, додатково 21 кв. м на кожного наступного члена сім'ї.

Особливістю програми є те, що 50 % основної суми кредиту погашається за рахунок коштів бюджету громади з дня його видачі, що суттєво полегшує фінансове навантаження на позичальника, каже Микола Марчук.

Сіверськодонецька громада

Для переселенців із Сіверськодонецької громади разом працює 2 програми.

Програма пільгового житлового кредитування орієнтована саме на людей старшого віку. Право на кредит мають особи, які є внутрішньо переміщеними особами та мешканцями Сіверськодонецької громади та досягли 60 років; станом на 24 лютого 2022 року та на день подання заяви зареєстровані в Сіверськодонецькій громаді; не мають у власності житлової нерухомості на підконтрольній Україні території; раніше не отримували державної підтримки, грошової компенсації чи пільгових кредитів на придбання або будівництво житла, а також підтвердили платоспроможність.

Ця програма доступна для громадян, які проживали в Сіверськодонецьку, Щедрищеві, селищі Борівське, Воронове, Лісна Дача, Метьолчине, Павлограді, Синьцькому, Сиротині.

Умови програми частково подібні з попередніми, оскільки відсоткова ставка складає 3 % річних; строк кредиту до 10 років, а максимальна сума кредиту – 3 млн грн.

«Головною відмінністю цієї програми є те, що позичальник повністю звільняється від сплати власного внеску. Це одна з найбільш щедрих програм серед аналогічних: 99,99 % основної суми зобов'язань за кредитом погашається за рахунок коштів бюджету громади з дня видачі кредиту, але не більше 3 млн грн. Фактично це означає, що позичальник отримує житло майже безкоштовно за рахунок бюджету громади», – розповідає Микола Марчук.

Також для переселенців із Сіверськодонецької громади діє програма одноразової грошової компенсації першого внеску до 200 тисяч гривень. Вона діє для тих випадків, коли переселенці придбали житло в рамках державної іпотечної програми «Житло для ВПО».

Позичальник для участі в програмі має дотримуватися декількох умов, зокрема:

- позичальник та члени його родини не брали/беруть участі в інших державних програмах з забезпечення житлом;
- протягом 12 місяців до дати подання заяви не здійснювали відчуження об'єктів житлової нерухомості;
- позичальник на дату оформлення кредиту не молодший 18 та не старший 65 років на дату погашення кредиту.

Компенсація надається один раз і лише за одним кредитним договором.

Чи плануються програми для інших громад Луганщини?

Як повідомили в Держмолодьжитло, подібну програму зараз готують для переселенців із Рубіжного. Програма грошової компенсації передбачатиме одноразову грошову компенсацію суми власного внеску за іпотечним кредитом у розмірі до 180 тис. гривень і фінансуватиметься коштом бюджету Рубіжанської громади.

«Фінансування програм здійснюється з місцевих бюджетів, залежно від рівня програми, тобто для програм Кремінської та Сіверськодонецької громад – за рахунок бюджету відповідної громади (міського бюджету), а програма «Пільговий кредит для ВПО Луганської області» фінансується за рахунок обласного бюджету, розпорядником якого в умовах воєнного стану є Луганська обласна військова адміністрація. Тому скористатися цими програмами можуть лише ВПО, зареєстровані саме на території відповідної громади чи одного із зазначених районів», – розповів Микола Марчук.

Також триває робота над підготовкою програми для Лисичанської громади.

Такі програми фінансуються з місцевих бюджетів, залежно від рівня програми, тобто для програм Кремінської та Сіверськодонецької громад – з бюджету відповідної громади (міського бюджету), а програма «Пільговий кредит для ВПО Луганської області» фінансується з обласного бюджету, розпорядником якого в умовах воєнного стану є Луганська обласна військова адміністрація.

Станом на зараз, за програмою пільгового довгострокового кредитування для ВПО Луганської області подано 225 заяв, із них 176 погоджено та всі 176 уже профінансовано.

За програмою пільгового житлового кредитування ВПО в Кременській громаді на 2026–2027 роки подано 31 заяву, 21 заяву погоджено і всі 21 уже профінансовано.

У межах міської цільової програми пільгового житлового кредитування для ВПО – мешканців Сіверськодонецької громади віком 60+ на 2026 рік – подано 17 заяв, із них 14 погоджено та 14 профінансовано.

За програмою грошової компенсації мешканцям Сіверськодонецької громади подано 19 заяв, 16 із них погоджено та профінансовано.

«Мета подібних програм – дати внутрішньо переміщеним особам реальну можливість вирішити житлове питання на постійній основі, а не залишатися в стані тимчасового розміщення роками. Пільгове кредитування під 3 % річних із частковим або майже повним списанням основної суми боргу робить придбання житла доступним навіть для тих сімей, які не змогли б отримати звичайний іпотечний кредит на ринкових умовах. Ми працюємо одночасно на загальнодержавному та місцевому рівнях. Державні програми діють для ВПО по всій Україні за рахунок коштів наших іноземних партнерів, а програми для ОМС фінансуються з власних бюджетів і враховують специфіку конкретної території та потреби її переселенців», – каже Микола Марчук.

***

11.08.2026

Суспільне Хмельницький

<https://suspilne.media/khmelnytskyi/1366736-kompensacii-orendi-zitla-na-hmelnicini-skilki-rodin-ii-otrimali/>

Компенсації оренди житла на Хмельниччині: скільки родин її отримали

У Хмельницькій області станом на початок серпня 42 родини внутрішньо переміщених осіб скористалися програмою компенсації витрат на оренду житла та комунальні послуги. Її реалізує благодійний фонд «Рокада».

Про це Суспільне Хмельницький розповіла соціальна працівниця РМІ Анна Савчук.

За її словами, програма РМІ передбачає компенсацію вартості оренди житла протягом шести місяців.

«Також учасникам відшкодовують витрати на комунальні послуги. Сума компенсації залежить від умов договору оренди та рекомендованих фінансовим партнером лімітів, а розмір виплати на комунальні послуги – від кількості кімнат у помешканні».

Анна Савчук зазначила, що участь у програмі можуть взяти:

- внутрішньо переміщені особи, які переїхали до Хмельницької області протягом останніх шести місяців;
- люди, які повернулися з-за кордону й не мають можливості проживати у власному житлі через його розташування на тимчасово окупованій території, поблизу лінії бойових дій або через його пошкодження чи руйнування;
- внутрішньо переміщені особи, які проживають у місцях тимчасового проживання.

Зі слів соціальної працівниці, однією з умов участі є наявність укладеного договору оренди житла з власником.

«Нотаріальне посвідчення договору не є обов'язковим. Також учасники мають бути працездатними та готовими працевлаштуватися під час участі в програмі для підвищення рівня доходу родини».

Анна Савчук розповіла, що участь у програмі можуть брати родини, жоден із членів яких із 2022 року не отримував благодійної грошової допомоги на оренду житла в межах інших програм.

«Компенсацію виплачують трьома траншами. Після кожного з них соціальний працівник відвідує родину, щоб підтвердити її проживання за вказаною адресою, оцінити можливі труднощі та за потреби надати додаткову підтримку. Крім цього, учасникам програми надають інформацію про можливості працевлаштування, корисні контакти та ресурси для пошуку роботи».

За словами соціальної працівниці, програма діє.

«Наразі набрали всіх учасників. На жаль, можливості долучити до програми нових учасників більше немає».

***

11.08.2026

Суспільне Рівне

<https://suspilne.media/rivne/1376596-prijnali-28-pereselenciv-iz-doneccini-na-rivnensinu-pribuv-13-evakuacijnij-potag/>

Прийняли 28 переселенців із Донеччини: на Рівненщину прибув 13 евакуаційний потяг

На залізничний вокзал Рівного прибув 13-й евакуаційний потяг від початку року. Ним із прифронтових міст Донеччини та Дніпропетровщини евакуювали 28 людей. Більшість – із Краматорська. 11 серпня людей доправили до тимчасового прихистку, а згодом поселять у громадах Рівненського району.

Евакуйовані з прифронтових міст українці поїхали автобусом до тимчасового прихистку, далі їх поселять у громадах Рівненського району.

«Першопочатково люди їдуть на два тижні до стабілізаційного центру, де людям нададуть першу психологічну підтримку, допомогу у виготовлення документів, інші послуги, яких вони будуть потребувати. І по завершенню

двотижневого терміну люди будуть поселені у громади, які їх прийматимуть», – повідомила директорка департаменту соціальної політики ОДА Роза Слободенюк.

З її слів, з початку повномасштабної війни Росії проти України у Рівненській області оселились 41 764 вимушених переселенців з фронтових та прифронтових населених пунктів.

Як повідомили у Telegram-каналі начальника Рівненської обласної військової адміністрації Олександра Ковалю, ще 28 людей з Донеччини прибули на Рівненщину.

«Наша область сьогодні прийняла вже 13 евакуаційний поїзд цього року. Приїхали переважно жителі Слов'янська та Краматорська. Усіх розмістять у Рівненському районі – Здовбицькій та Острозькій громадах».

З початку 2026 року в Рівненську область евакуаційними поїздами прибуло 306 людей, ще 20 – приїхали евакуаційним автобусом, додали у дописі.

***

16.08.2026

Суспільне Полтава

<https://suspile.media/poltava/1378140-skilki-vpo-na-poltavsini-otrimuut-groshu-dopomogu-ta-komu-mozut-vidmoviti-u-viplatah/>

Скільки ВПО на Полтавщині отримують грошову допомогу та кому можуть відмовити у виплатах Офіційно

На Полтавщині понад 77 тисяч внутрішньо переміщених осіб отримують державну допомогу на проживання. Водночас із початку 2026 року Пенсійний фонд отримав 16,5 тисяч заяв на призначення виплат, і приблизно кожній третій заяві відмовили.

Про це розповів Суспільному начальник управління субсидій, пільг та державних соціальних допомог Головного управління Пенсійного фонду України в Полтавській області Ігор Дмитренко.

Скільки ВПО отримують допомогу та хто має право на виплати

Як повідомили Суспільному в ГУ Пенсійного фонду України у Полтавській області, станом на 1 липня 2026 року на Полтавщині 77 734 внутрішньо переміщені люди отримували допомогу на проживання. Це майже 47% від загальної кількості ВПО, які перебувають на обліку в області після 24 лютого 2022 року.

Серед отримувачів допомоги найбільше пенсіонерів – 34 349 людей, або близько 44% від загальної кількості отримувачів. Працевдатних людей – 26 413, дітей – 17 236, людей з інвалідністю – 10 209.

Розмір допомоги залежить від категорії: пенсіонери, діти та люди з інвалідністю отримують по 3 000 гривень на місяць, працевдатні ВПО – 2 000 гривень. Розмір виплат визначений Кабінетом Міністрів України.

Як повідомив Суспільному прессекретар начальника Полтавської ОВА Артур Матевосян, нині в області на обліку як ВПО станом перебувають 167 023 людини.

Серед них:

- 91 340 людей працездатного віку;
- 48 721 пенсіонер;
- 35 146 дітей;
- 12 701 людина з інвалідністю.

Найбільше переселенців прибули з Донецької та Харківської областей, а також із Луганської, Сумської, Дніпропетровської та Херсонської областей.

Таким чином, державну допомогу на проживання зараз отримує майже кожен другий зареєстрований ВПО на Полтавщині.

Скільки заяв на допомогу схвалили

Із початку року до Головного управління Пенсійного фонду України в Полтавській області надійшло 16 500 заяв на призначення допомоги на проживання ВПО.

За 64% заяв ухвалили рішення про призначення виплат – це близько 10,5 тисячі звернень.

Водночас 33% заяв отримали відмову, ще 3% станом на 10 серпня перебували на розгляді.

Чому ВПО можуть відмовити у виплатах

За інформацією Пенсійного фонду, основними причинами відмов є перевищення сукупного доходу родини або відсутність доходів у членів родини працездатного віку.

Тобто право на допомогу залежить не лише від статусу ВПО, а й від відповідності встановленим критеріям.

Яку додаткову допомогу можуть отримати ВПО

Окрім державної допомоги на проживання, у Полтавській громаді та області діють місцеві програми підтримки внутрішньо переміщених людей.

У Полтавській міській громаді діє програма «Турбота» на 2026 рік. Вона передбачає одноразову матеріальну допомогу мешканцям громади, зокрема зареєстрованим ВПО. Таку допомогу можуть надати, зокрема, на лікування. Для цього потрібно звернутися особисто, а рішення про надання коштів ухвалює відповідна комісія. Розмір допомоги визначають у межах встановленого ліміту.

Також у Полтаві діє цільова комплексна програма підтримки ВПО та евакуйованих людей на 2026–2028 роки. Її мета – об'єднати роботу міської влади, державних органів, громадських організацій та інших установ для вирішення проблем переселенців і забезпечення їхніх прав. Про це Суспільному повідомили в Департаменті соцзахисту населення Полтавської міської ради.

На рівні області діє Комплексна програма підтримки ВПО на 2025–2027 роки. Вона охоплює не лише фінансову допомогу, а й житло, працевлаштування та соціальні послуги.

Зокрема, програма передбачає будівництво багатоквартирного житла та облаштування модульного містечка, підтримку і стимулювання працевлаштування ВПО, забезпечення продуктами харчування та необхідними речами побуту. Також йдеться про психологічну допомогу, соціальні послуги, освітні та культурні заходи.

Окремий напрям – допомога громадам у створенні власних програм підтримки переселенців. Такі програми затвердили у 40 громадах області. Ще у 19 громадах ВПО підтримують переважно в межах загальних програм соціального захисту.

Загалом місцеві програми мають допомагати переселенцям не лише отримувати соціальні послуги, а й вирішувати житлові та майнові питання, реалізовувати освітні й культурні права та адаптуватися до життя в нових громадах.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

10.08.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/pidtrymka-ta-gidni-umovy-zhyttya-rokada-rozpochynaye-novyy-proyekt-dlya-gromad-pivdnya-ukrayiny/>

Підтримка та гідні умови життя: «Рокада» розпочинає новий проєкт для громад півдня України

«Рокада» розпочинає роботу над посиленням системи захисту, психічного здоров'я та психосоціальної підтримки жителів південних регіонів України. Ініціатива охопить Миколаївську область, а також, залежно від безпекової ситуації, окремі громади Херсонської і соціальні заклади Одеської областей.

Новий проєкт покликаний комплексно відповісти на виклики спричинені повномасштабним вторгненням, поєднавши підтримку людей, розвиток професійних компетенцій фахівців у громадах і поліпшення умов у закладах соціального захисту.

Катерина Мацко, регіональна координаторка «Рокади» на Миколаївщині:

«Третій рік ми працюємо в громадах Миколаївщини й щодня бачимо, наскільки глибокими є наслідки війни для людей. Психологічні травми, вимушене переміщення, втрата близьких, життя під постійною загрозою – усе це потребує системної й тривалої підтримки. Новий проєкт об'єднує психологічну, соціальну та гуманітарну допомогу, а також посилення спроможності соціальних закладів і місцевих партнерів, щоб люди могли отримувати якісні послуги та жити в безпечних і гідних умовах.»

Напрямки допомоги:

Підтримка закладів соціального захисту

«Рокада» працюватиме над облаштуванням геріатричних пансіонатів, психоневрологічних інтернатів і дитячих будинків-інтернатів в Одеській області. Команда фонду також забезпечить заклади необхідним обладнанням, засобами гігієни та реабілітації. Водночас психологи фонду працюватимуть із мешканцями, надаючи індивідуальну та групову психосоціальну підтримку.

Гуманітарна допомога жителям громад

Найбільш уразливі жителі громад Миколаївської і Херсонської областей отримають індивідуально сформовані непродовольчі набори відповідно до своїх потреб. Також із людьми працюватимуть соціальні фахівці, забезпечуючи супровід, психологи, які надаватимуть безоплатні консультації. За потреби фонд здійснюватиме транспортування маломобільних людей, аби вони отримували доступ до необхідних послуг.

Допомога людям, які зазнали насильства

Людям, які пережили російську окупацію, незаконне утримання, сексуальне, фізичне чи психологічне насильство, надаватиметься довготривала травмоорієнтована психологічна підтримка.

Для посилення цього напрямку психологи «Рокади» і партнерських організацій пройдуть спеціалізоване навчання за методологією Zentrum ÜBERLEBEN. Отримані знання дозволять працювати зі складними травматичними переживаннями відповідно до міжнародних стандартів.

Також проєкт передбачає навчання 750 психологів, соціальних фахівців, працівників соціальних установ, освітніх закладів, громадських організацій і служб швидкого реагування. Кожен отримає актуальні знання у сферах психічного здоров'я, психосоціальної підтримки, роботи з травмою, реагування на гендерно зумовлене насильство, гуманітарного реагування та профілактики професійного вигорання.

Проєкт реалізовуватиметься у тісній співпраці з органами місцевого самоврядування, закладами соціального захисту, громадськими організаціями та міжнародними партнерами.

Очікується, що безпосередню допомогу в межах проєкту отримають тисячі людей, а його результати позитивно вплинуть приблизно на 25 тисяч жителів громад Миколаївської, Херсонської та Одеської областей.

11.08.2026

БФ «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/daidzhest-monitorynhovo-sluzhby-bf-pravo-na-zakhyst-lypen-2026>

Дайджест моніторингової служби БФ «Право на захист» липень 2026

Евакуація та переміщення

У західні області ВПО й надалі прибували переважно з Дніпропетровської, Запорізької, Донецької, Сумської, Херсонської та Харківської областей.

У Львівській області основна частина переміщень була самостійною; найбільша кількість новоприбулих фіксували в Дрогобицькій, Сокальській, Золочівській та Перемишлянській ТГ. Окремим викликом у Львові стало повернення людей з-за кордону, які стикаються з критичною нестачею соціального житла й високою вартістю оренди.

У Хмельницькій, Чернівецькій та Івано-Франківській областях переміщення надалі були помірними й здебільшого індивідуальними, а основний потік ВПО спрямовувався до обласних центрів і найбільших громад (Нетішинська й Старокостянтинівська ТГ на Хмельниччині, Івано-Франківська, Калуська й Коломийська ТГ на Прикарпатті). У Чернівецькій області тривала координована евакуація потягами з Дніпра, а окремі родини поверталися в громади після невдалих спроб знайти житло в сусідніх областях.

У центральних і північних регіонах (Черкаській, Вінницькій, Житомирській та Київській областях) переміщення помірні й переважно самостійні. Черкаська область продовжувала приймати ВПО, зокрема в межах організованої евакуації під координацією Звенигородської РДА, тоді як у Вінницькій області фіксували випадки повторного переміщення окремих родин. Київ продовжував виконувати роль ключового транзитного центру для подальшого переміщення евакуйованих.

У Чернігівській області оголосили примусову евакуацію з прикордонних громад (Городнянської, Корюківської, Сновської, Семенівської ТГ), проте значна частина місцевих жителів ігнорує ці розпорядження та залишається у своїх домівках. Найбільшим центром приймання ВПО залишався Чернігів.

Упродовж липня транзитні центри й евакуаційні пункти продовжували відігравати ключову роль у прийманні й перенаправленні евакуйованого населення. Через два харківські пункти (м. Харків і м. Лозова) пройшло близько 9 000 осіб, тоді як через тимчасові евакуаційні пункти в Краматорську й Слов'янську – близько 2 000 осіб.

У Запорізькій та Дніпропетровській областях переміщення населення було пов'язане з погіршенням безпекової ситуації та поширенням примусової евакуації на нові прифронтові громади. У Запорізькій області нові переміщення мали переважно внутрішньообласний характер: через

транзитний центр у Запоріжжі пройшло близько 600 осіб, здебільшого з Комишуваської та Новомиколаївської ТГ. У Дніпропетровській області тривала примусова евакуація сімей із дітьми із Синельниківського й Нікопольського районів, що спричинило додаткове навантаження на житловий фонд приймаючих громад (Жовтоводської та Криворізької ТГ).

У Донецькій області тривала активна евакуація населення через транзитні пункти в Слов'янську й Краматорську, які стали основними точками виїзду для жителів цих громад і м. Дружківки. Значну частину евакуйованих становили люди старшого віку й сім'ї з дітьми.

У Харківській області евакуаційні процеси в липні залишалися інтенсивними через погіршення безпекової ситуації в прикордонних і прифронтових громадах Куп'янського, Дергачівського, Чугуївського й Богодухівського районів. Найбільший приплив фіксували в громадах поблизу основних логістичних маршрутів через транзитні центри в м. Харків й м. Лозова.

У Сумській області Кролевецька, Буринська й Тростянецька ТГ продовжували приймати ВПО з прикордонних територій, тоді як найбільшим осередком для ВПО залишалися Суми. Через те, що низки населених пунктів (як-от с. Піски Буринської ТГ) немає в переліку наказу № 376 – офіційного списку територій, жителі яких мають право на державну підтримку через активні бойові дії – самостійно евакуйовані особи не можуть оформити довідку ВПО й отримати допомогу з розселенням.

Соціальні послуги й виплати

У західних областях основними бар'єрами були:

- кадровий дефіцит;
- проблеми з транспортним сполученням;
- нестача відділень ПФУ й банківської інфраструктури в сільській місцевості.

Ситуація в Грабовецько-Дулібівській ТГ, де жителі змушені їздити до Стрия для отримання пенсійних послуг, є показовою порівняно з успішним досвідом інших, які розширюють штат своїх адміністративних центрів за рахунок залучення ВПО.

У Тернопільській області скаржилися на порушення строків оформлення довідок ВПО через кадровий дефіцит (Підгороднянська ТГ). Регіональні особливості доступу до соцзахисту для ВПО суттєво різняться. Якщо в Івано-Франківській області у Ворохтянській та Кутській ТГ бар'єром є невключення ВПО до переліку пільгових категорій, то на Хмельниччині (56 тис. ВПО) основні проблеми через дефіцит кадрів із вищою освітою та низька фізична доступність об'єктів, незважаючи на відкриття 19 нових центрів стійкості.

У Чернівецькій області громади фіксували системні кадрові розриви в наданні послуг догляду вдома: у Топорівській ТГ звільнення двох фахівців соціальної роботи залишило бенефіціарів без догляду майже на місяць, а в Недобоївській ТГ один соціальний працівник обслуговує 10 отримувачів послуг, а можливості створити додаткову ставку немає через брак

фінансування. Разом із тим, окремі громади розвивали інфраструктуру: Сторожинецька ТГ отримала грант ПРООН на соціальне таксі, а Кадубовецька ТГ готує проєктну документацію на встановлення ліфта в закладі стаціонарного догляду.

У Вінницькій та Полтавській областях ключовими викликами були затримки виплат з боку ПФУ й адміністративні бар'єри: у Тульчинській ТГ фінансування програми «Турбота» збільшили на 800 тис. грн у відповідь на зростання звернень, тоді як у громадах Полтавщини (Козельщинська, Кобеляцька, Оржицька, Глобинська ТГ) фіксували:

- затримки виплат до 3 місяців;
- брак кадрів для надання послуг догляду вдома.

У Київській та Чернігівській областях соціальні послуги поступово стають доступнішими, проте громади все ще стикаються з адміністративними перешкодами. У Київській області заклад підтримки людей старшого віку у Ворзелі прийняв 56 нових мешканців за програмою «гроші йдуть за людиною», а центр «Я Маріуполь» надав 52 юридичні консультації у липні. Водночас у Терешанському старостинському окрузі послуги з реєстрації ВПО не надають через брак доступу до реєстрів. Попри системні успіхи Чернігівщини в підтримці працевлаштування (зокрема, завдяки впровадженню програми «Точка опори», яка допомогла зберегти 229 робочих місць), локальні проблеми з доступом до соціальних послуг залишаються гострими.

У Дніпропетровській області доступ до державних послуг дедалі більше обмежувала безпекова ситуація та релокація установ: у Дубовиківській ТГ відділ реєстрації актів цивільного стану перенесли до Синельникового, а подальша робота відділення ПФУ залишається невизначеною. У низці громад (Славгородська, Українська ТГ) жителі залежать від щомісячних виїзних приймань ПФУ, а в сільських старостинських округах (Саївка, Шестірня) немає банків і банкоматів, а поштові послуги надають лише раз на тиждень.

У Донецькій та Сумській областях доступ до базових послуг обмежувала безпекова ситуація. У Донецькій області стабільно працюють лише три відділення Державної міграційної служби (Слов'янськ, Краматорськ, Олександрівка), а заяви на громадянство й статус біженця більше не приймають.

У Харківській області доступ до соціальних послуг обмежений через поєднання безпекових ризиків і гострого браку фахівців. У Салтівському районі Харкова склалася критична ситуація з доступом до виплат: через великі черги (запис на місяць наперед) і закриття установ під час повітряних тривог заявники не встигають вчасно пройти процедуру оновлення даних. Паралельно в громадах області посилюються операційні проблеми: у Зміївській ТГ виїзна робота у віддалені села фактично паралізована через брак транспорту, тоді як у Донецькій ТГ Ізюмського району соціальні працівники працюють в умовах перевантаження – 18–20 отримувачів на одну особу, що вдвічі перевищує встановлені нормативи.

Житлові й майнові питання

У західних областях забезпечення житлом ВПО залишалося одним із ключових викликів через:

- високий попит;
- обмежений житловий фонд;
- недосконалість окремих механізмів державної підтримки.

На Волині громади працювали над розширенням житлового фонду за рахунок державного й донорського фінансування, однак попит стабільно перевищував наявну пропозицію. Наприклад, у Ковельській ТГ новозбудований 70-квартирний житловий будинок був повністю заселений одразу після введення в експлуатацію, тоді як значна кількість сімей продовжувала перебувати в черзі на отримання житла. У Львівській області громади реалізовували проєкти будівництва соціального житла, як-от у Новороздільській ТГ, натомість реалізація державної програми викупу сільського житла для ВПО (постанова № 751) залишалася обмеженою через невідповідність встановленого розміру компенсації ринковій вартості житла. Крім того, дефіцит соціального житла й висока вартість оренди у Львові зумовлювали випадки повернення окремих літніх ВПО до місць попереднього проживання.

У Хмельницькій, Чернівецькій та Івано-Франківській областях громади працювали над розширенням житлових можливостей для ВПО, однак реалізація державної програми викупу житла залишалася обмеженою. В Івано-Франківській області громади перебували на етапі формування комісій та організації роботи в межах програми, що супроводжувалося труднощами з практичним застосуванням її механізмів. Показовою є ситуація: у Тлумацькій ТГ зберігалися труднощі з розумінням порядку реалізації програми. У Хмельницькій області окремі громади використовували альтернативні механізми забезпечення житлом: у Теофіпольській ТГ викуп житла для окремих родин здійснювали за підтримки української діаспори. У Чернівецькій області за підтримки міжнародних партнерів відкрито гуртожиток на 52 кімнати для родин ВПО з Маріуполя. Разом із тим, у Хотинській ТГ закриття приватного притулку через нестачу фінансування призвело до скорочення можливостей тимчасового розміщення.

У Черкаській, Вінницькій та Полтавській областях громади зосередилися на пошуку можливостей розширення житлового фонду для ВПО, однак реалізація державної програми викупу житла стримував недостатній рівень компенсації, який не відповідав ринковій вартості житла. У Полтавській області окремі громади вже реалізували цю програму; наприклад, у Хорольській ТГ придбали 27 житлових будинків для ВПО, тоді як в інших громадах практичне впровадження програми залишалося обмеженим. У Черкаській області фіксували випадки самостійного придбання житла переселенцями, зокрема в Ротмистрівській ТГ, що свідчило про поступову інтеграцію частини ВПО в приймаючі громади. У Вінницькій області одним із ключових викликів залишався технічний стан центрів

колективного проживання. Наприклад, у ЦКП Оратівської ТГ зберігалися проблеми зі станом електромереж, наявністю плісняви та системою опалення, які потребували капітального ремонту.

У Житомирській та Київській областях громади продовжували працювати над розширенням житлового фонду шляхом переобладнання наявних об'єктів і реалізації окремих житлових проєктів. У Житомирській області, як-от у Гришковецькій ТГ, робота була зосереджена на переобладнанні нежитлових приміщень й оформленні безхазяйного майна. У Київській області окремі громади, зокрема Богуславська, застосовували цільові підходи до забезпечення житлом працівників критично важливих сфер. Поряд із цим, пошкодження житлового фонду внаслідок обстрілу м. Вишневе, 6 липня, і подальше переміщення понад 600 осіб до Дмитрівської ТГ і сусідніх громад актуалізували потребу в резервних рішеннях для тимчасового розміщення населення.

У Кіровоградській області громади зосередилися на роботі над розширенням житлового фонду шляхом інвентаризації безхазяйного й спадкового майна, тоді як реалізація державних житлових програм перебувала на початковому етапі. Наприклад, у Маловисківській ТГ ідентифікували 4 об'єкти, один із яких уже готується до заселення.

У Донецькій області житлові питання надалі були тісно пов'язані з безпековою ситуацією та масштабними руйнуваннями житлового фонду. Водночас у низці громад адміністративні обмеження ускладнювали оформлення майнових прав на пошкоджене й зруйноване житло. Показовою є ситуація в Олександрівській ТГ Краматорського району, де з липня державний реєстратор не працює, що обмежувало можливості близько 1 044 постраждалих від війни щодо оформлення документів і подальшого доступу до механізмів державної компенсації.

У Харківській області громади приділили особливу увагу реалізації заходів із забезпечення житлом ВПО, однак результати їх впровадження різнилися залежно від наявних ресурсів і можливостей співфінансування. У Златопільській ТГ Лозівського району вже здійснювали викуп сільських будинків для ВПО, тоді як Зміївська ТГ відмовилася від участі в програмі через брак придатного житла й обмежені фінансові ресурси. Водночас навіть у громадах, де програму вже розпочали, зокрема в Слобожанській ТГ, рівень участі ВПО залишався обмеженим через умови її реалізації.

10.08.2026

ГО «Донбасс SOS»

<https://www.donbasssos.org/ecommandations-on-amending-the-resolution/>

РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо приведення Постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб» у відповідність до Закону України від 1 липня 2026 року № 4924-IX «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»

З 22 жовтня 2026 року в Україні набирає чинності новий Закон про ВПО. Уряд має повністю оновити порядок обліку переселенців. На наш погляд, деякі положення закону можуть ускладнити та внести невизначеність в положення ВПО. Проаналізувавши Закон, ми, разом із коаліцією громадських організацій закликаємо Кабмін ухвалити нові правила завчасно та розробляти їх із думкою про людей, а не формальні процедури.

Що вимагаємо від Уряду?

1. Не знімати автоматично ВПО з обліку. За новим законом людину можуть зняти з обліку, якщо її громаду визнають «безпечною для повернення». Ми наполягаємо, що безпечність території для повернення не означає, що людині є куди повертатися. Якщо житло зруйноване або не відновлено інфраструктуру, та немає роботи – людина має залишитись на обліку як ВПО. Рішення має ухвалюватися лише після індивідуальної оцінки потреб кожної родини.

2. Виправлення цифрових і бюрократичних збоїв. Уряд має нарешті розв'язати давні технічні проблеми в «Дії» та базах даних: додати ВПО «першої хвилі» (до 2022 року), автоматично підтягувати довідки дітей після отримання ними ID-карток, а також заборонити чиновникам вимагати повторний стос документів при зміні громади проживання.

3. Доступ до послуг без прив'язки до довідки ВПО. Отримання посвідчення водія, відкриття банківського рахунку чи візит до лікаря не повинні залежати від наявності довідки переселенця. Це загальні права кожного громадянина України.

Ми звертаємося із проханням залучити представників громадянського суспільства до розроблення нової редакції Постанови № 509 та забезпечити її ухвалення завчасно до набрання Законом чинності. Подробиці у зверненні:

<https://drive.google.com/file/d/1j5OMCMAg9Dlt8sfIjWvWaKnl1XWajug0/view>

10.08.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/v-ukrayini-zalyshayetsya-krytychnym-pytannya-rozselennya-evakujovanyh-starshogo-viku-ta-osib-z-invalidnistyu-2/>

В Україні залишається критичним питання розселення евакуйованих старшого віку та осіб з інвалідністю

Евакуаційні екіпажі Благодійного фонду «Схід SOS» спільно з партнерами щодня вирушають на порятунок цивільних у прифронт. Ми здійснюємо повний цикл евакуації: від отримання заявки на виїзд із небезпеки до організації допомоги у транзитних центрах. Зокрема, допомагаємо з оформленням і відновленням документів, надаємо психосоціальну підтримку, а також займаємось пошуком місць постійного проживання для самотніх людей старшого віку та з інвалідністю й організацією доїзду до близьких.

Найскладнішою залишається ситуація з розселенням представників маломобільних груп населення, оскільки місць у оселях стаціонарного догляду та підтриманого проживання критично бракує. Через це виникає так звана «черга життя»: евакуйовані змушені чекати в тимчасових прихистках, поки для них знайдуть місця постійного проживання. Як наслідок, порятунок з територій, які нищить ворог, відбувається повільніше – лише-но коли звільняються місця для поселення.

Пошук місць у безпечніших областях України та за кордоном – кропітка робота менеджерів із розселення БФ «Схід SOS». Команда знаходить місця в партнерстві з іншими громадськими організаціями, Мінсоцполітики, обласними департаментами соцзахисту та приймаючими громадами.

У липні 2026 року наш фонд допоміг знайти прихисток у межах України для 92 людей. Ще 16 особи розселено за кордоном у співпраці з партнерами. Евакуйованих, які після порятунку з прифронту тимчасово проживали в Центрі соціальної адаптації людей з інвалідністю ГО «Океан Добра» у Дніпрі, розмістили в Кіровоградській, Рівненській, Вінницькій, Тернопільській, Житомирській, Дніпропетровській, Львівській, Одеській і Полтавській областях.

- 64 – розміщено до лікарень у межах послуги довготривалого медсестринського догляду;
- 14 – розселено до осель стаціонарного догляду;
- 10 – прилаштовано в місця тимчасового проживання (МТП);
- 4 – розміщено до психоневрологічного інтернату;
- 16 – розселено за кордоном у співпраці з партнерами. Від початку повномасштабного вторгнення ми допомогли розселити понад 4 500 евакуйованих у державні заклади стаціонарного догляду.

БФ «Схід SOS» організовує соціальне перевезення та супровід до приймаючих громад, підтримує людей на новому місці, моніторить потреби закладів, ремонтує й облаштовує оселі стаціонарного догляду, створюючи нові

умови для проживання. Звертаємо увагу на критичну необхідність створювати та розвивати в Україні: – місця тимчасового проживання з урахуванням вимог безбар'єрності; – транзитні центри з можливістю надання соціальної послуги стаціонарного догляду та підтримки; – оселі стаціонарного догляду та підтриманого проживання. Наголошуємо й на важливості підвищувати компетенції соціальних працівників, які допомагають із пошуком місць для подальшого розселення людей.

Кожне розселення – це шанс вчасно врятувати тих, хто чекає на порятунок з небезпеки. Від початку повномасштабного вторгнення ми вже евакуювали з прифронтових населених пунктів понад 97 000 людей, більш ніж 16 000 із них – представники маломобільних груп.

***

13.08.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/vid-chervnya-2026-roku-bf-shid-sos-peredav-65-dopomizhnyh-zasobiv-reabilitacziyi-evakujuvanym-u-tranzytnyh-czentrah/>

Від червня 2026 року БФ «Схід SOS» передав 65 допоміжних засобів реабілітації евакуйованим у транзитних центрах

Евакуація змушує людей залишати не лише звичне життя. Іноді вони втрачають речі, від яких залежить можливість самостійно пересуватися.

У транзитних центрах Благодійний фонд «Схід SOS» допомагає людям зробити перші кроки після евакуації: знайти тимчасовий прихисток, отримати юридичну, соціальну та психологічну підтримку. Для тих, хто цього потребує, команда також передає засоби допоміжної реабілітації – тростини, милиці та крісла колісні.

«Після евакуації люди опиняються в нових обставинах і часто втрачають звичні опори. Для людини, яка щодня користується засобом допоміжної реабілітації, його відсутність може посилювати тривогу. Коли людина знову отримує змогу самостійно пересуватися, дістатися лікаря чи виконувати звичні повсякденні справи, вона поступово повертає впевненість у власних силах», – розповіла Анастасія Сушко.

Від червня 2026 року команда БФ «Схід SOS» передала 65 засобів допоміжної реабілітації в межах проєкту «MESH: Багатогалузева надзвичайна допомога громадам із високим рівнем ризику» за координації БФ «Право на захист» і за підтримки Гуманітарного фонду для України (ГФУ/UHF).

Психологічну допомогу надано в межах проєкту «Адаптоване житло та персоналізована підтримка для вразливих категорій переміщених осіб у Харківській області», який реалізується за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UHF).

Порятунок цивільного населення здійснюється в межах проєкту «Багатосекторальне гуманітарне реагування із фокусом на захист у східних

областях України», який реалізується за підтримки ActionAid та Слайд 1: фінансової підтримки Європейської Комісії з питань цивільного захисту та гуманітарної допомоги (ЕЧО).

***

11.08.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/poshuk-stalykh-rishen-dlia-litnikh-i-malomobilnykh-vpo-v-kropyvnytskomu-vidbuvsia-forum-sotsialnykh-zmin/>

Пошук сталих рішень для літніх і маломобільних ВПО: в Кропивницькому відбувся форум соціальних змін

6 серпня в Кропивницькому відбувся міжрегіональний «Форум соціальних змін: шляхи підтримки літніх людей від переміщення до інтеграції». Захід об'єднав понад 100 представниць і представників установ соціального захисту, органів місцевого самоврядування та громадського сектора з п'яти областей України: Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Полтавської та Кіровоградської.

Форум став майданчиком для обміну досвідом та розробки конкретних рішень щодо адаптації та інтеграції внутрішньо переміщених людей, зокрема літніх та маломобільних. Захід організувала Благодійна організація «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»» у межах проекту з посилення спроможності системи соціального захисту, що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Учасниці та учасники форуму зазначили, що в умовах тривалого внутрішнього переміщення громади мають змінювати підхід до підтримки ВПО: переходити від реагування на кризові потреби до впровадження системних рішень.

Катерина Колтунова, заступниця голови Кіровоградської обласної військової адміністрації, підкреслила важливість розвитку соціальних послуг у громадах: «Війна змінила життя кожного українця, але найболючіше це відчувають люди поважного віку та з інвалідністю. Сьогодні соціальна політика – це не просто допомога, це про гідність, рівні можливості та право кожного жити у безпеці й відчувати турботу. Кіровоградщина з перших днів стала територією підтримки для майже 200 тисяч ВПО. Наші громади впроваджують нові види допомоги, створюють притулки для маломобільних людей, розвивають підтримане проживання та стаціонарний догляд»

Олександра Литвиненко, національна радниця з питань соціального захисту офісу УВКБ ООН у Дніпрі, акцентувала увагу на необхідності пошуку сталих рішень для найвразливіших категорій населення: «Ми розглядаємо шлях літніх людей та осіб з інвалідністю комплексно: від моменту евакуації до пошуку сталих рішень, адже проживання у місцях тимчасового поселення роками – це не вихід. Кожна людина повинна мати свою кімнату, свої квіти та власне ліжко, тому ми пропонуємо соціальну адаптацію як інструмент для

початку життя з нової сторінки. Важливо, щоб приймаючі громади створювали умови для надання якісних послуг і цим спонукали людей виїжджати з небезпечних територій раніше, не чекаючи критичного моменту».

Ольга Держинська, проєктна менеджерка Благодійної організації «Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»», наголосила на необхідності відкритого діалогу щодо проблемних питань: «Кожен представник та представниця соціального захисту – це герої і героїні нашого часу. Ми прагнемо бути максимально відкритими: ділитися не лише успішними кейсами, а й аналізувати помилки, щоб інші громади могли їх уникнути. Наша спільна праця сьогодні – це закладання міцного фундаменту на майбутнє. Забезпечення комплексної підтримки літніх людей та людей з інвалідністю з-поміж ВПО є багатогранним викликом, проте саме ми маємо розробляти системні рішення та масштабувати цей досвід, працюючи на результат».

Під час форуму учасники ділилися успішними практиками та інструментами підтримки літніх ВПО й окреслили апробовані моделі взаємодії між владою, надавачами послуг, неурядовим сектором і міжнародними партнерами. За результатами роботи ключовими векторами подальшого розвитку визначено розширення послуг підтриманого проживання, посилення міжсекторальної співпраці та напрацювання довгострокових житлових і соціальних рішень. Сформована під час заходу база контактів гарантуватиме сталу міжрегіональну координацію та закладе основу для реалізації ініціатив у громадах.

***

12.08.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєш Суппорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/uspikhy-rad-vpo-u-merefi-zatverdily-poriadok-nadannia-hroshovoi-dopomohy-na-medychni-zasoby/>

Успіхи рад ВПО: у Мерефі затвердили порядок надання грошової допомоги на медичні засоби

У Мерефі на Харківщині внутрішньо переміщені люди, які потребують медичних засобів (зокрема слухових апаратів, урологічних, антисептичних та допоміжних засобів для догляду тощо), можуть отримати одноразову матеріальну допомогу на їх придбання.

Запровадження нового механізму надання грошової допомоги стало можливим завдяки ініціативі Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при виконавчому комітеті Мереф'янської міської ради. Місцеві депутати виділили додаткове фінансування для надання допомоги у розмірі 500 тисяч гривень та готові збільшити його у разі потреби. Повний перелік медичних засобів, на придбання яких надається допомога, можна переглянути в рішенні на сайті громади.

Регіональні команди Благодійного фонду «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» підтримують ради ВПО в їхній щоденній роботі. Саме вони надають менторський супровід, навчають моніторити місцеві програми та допомагають планувати діяльність консультативно-дорадчих органів.

Ці заходи фонд реалізує в межах проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Ми продовжуємо ділитися з вами історіями про результати роботи рад ВПО, які змінюють місцеві програми та допомагають переселенкам і переселенцям у нових громадах. Бо кожна така історія – це приклад небайдужості та бажання підтримати тих, хто цього потребує.

Моніторинг програм як перший крок до змін

Аналіз місцевих цільових програм допомагає зрозуміти, які можливості підтримки внутрішньо переміщених людей у громаді вже існують, а що не враховано та які зміни потрібно внести.

«Від співпраці ради ВПО та місцевої влади виграє уся громада. Ми це довели на власному прикладі. Під час аналізу місцевих програм та звернень мешканців ми звернули увагу, що значна частина людей із хронічними захворюваннями, інвалідністю, а також літніх людей змушена регулярно купувати дороговартісні медичні засоби, які не забезпечуються державою безоплатно або забезпечуються не в повному обсязі. Вартість таких виробів для багатьох сімей є суттєвим фінансовим навантаженням, особливо для внутрішньо переміщених осіб, які втратили житло, роботу чи стабільний дохід. Тому на засіданні ради ВПО ми розглянули це питання та направили офіційний лист до Мереф'янської міської ради з пропозицією передбачити таку допомогу», – розповідає Олена Свиридова, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при виконавчому комітеті Мереф'янської міської ради.

Стратегічній сесія, яку наша регіональна команда провела у 2025 році, допомогла раді ВПО систематизувати свої завдання, впорядкувати внутрішні процеси та налагодити ефективну роботу. Це дозволило визначити першочергові кроки та почати роботу над аналізом місцевих програм.

«Під час стратегічної сесії ми допомогли членам і членкиням ради ВПО визначити пріоритетні напрями роботи та побачити, що одним із найефективніших інструментів впливу є моніторинг місцевих програм. Коли рада виявила, що в громаді відсутній механізм надання матеріальної допомоги на придбання медичних засобів, ми надали методичний супровід у підготовці звернення до виконавчого комітету. Це звернення стало поштовхом до розробки нового порядку надання адресної допомоги. У ради ВПО налагоджена ефективна співпраця з місцевою владою. Тому згодом рішення було винесено на сесію міської ради, де його підтримали депутати. Для нас важливо не просто допомогти вирішити окрему проблему, а показати консультативно-дорадчим органам, як за допомогою аналізу, планування та

адвокації можна системно впливати на місцеву політику й досягати реальних змін», – наголошує Світлана Лудан, регіональна координаторка проєкту в Харківській області.

Як працює програма: алгоритм дій

Для отримання разової грошової матеріальної допомоги людина або її представниця чи представник має звернутися до центру надання адміністративних послуг у місті Мерефі. Вичерпний перелік документів, які необхідно додати до заяви, визначено відповідним порядком (п.10.2).

«Адміністратори приймають пакет документів та передають його через відділ соціального захисту та охорони здоров'я на розгляд спеціальної комісії. 3 травня допомогу вже отримали семеро людей, двоє з них – ВПО. Максимальний розмір виплати становить 50 тисяч гривень. Все залежить від того, які медичні вироби потрібні людині. У середньому люди отримували 30–35 тисяч гривень», – говорить Яніна Жувага, начальниця відділу соціального захисту населення та охорони здоров'я Мереф'янської міської ради.

Пані Олена (ім'я змінено на прохання героїні) змогла отримати таку допомогу для матері. «Ми переїхали до Мерефи з прикордонного села на Харківщині. Матері потрібно щомісяця купувати медичні вироби, і на це ми витрачаємо понад 3 тисячі гривень. Для нас це вагома фінансова підтримка», – розповіла пані Олена.

Це яскравий приклад того, як прагнення покращити соціальний захист для переселенок і переселенців допомогло створити рішення, яким користуються і місцеві мешканці. Співпраця рад ВПО та місцевої влади дає результати, які відчуває кожен, хто цього потребує.